

PROTOKÓŁ NR XXVIII/21
XXVIII zwyczajna sesji Sejmiku Województwa Lubuskiego
kadencji 2018-2023
15 lutego 2021 roku, godz. 11⁰⁰
1 marca 2021 r., godz. 12⁰⁰
sesja Sejmiku Województwa Lubuskiego w trybie zdalnym
Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze

Punkt 1.

Otwarcie obrad XXVIII zwyczajnej sesji Sejmiku.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Szanowni Państwo, otwieram XXVIII sesję Sejmiku Województwa Lubuskiego kadencji 2018-2023, sesja odbywa się w trybie zdalnym.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak wita radnych i zaproszonych gości.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Szanowni Państwo, informuję, iż na podstawie art. 21 ust. 1a ustawy o samorządzie województwa - obrady sejmiku województwa są transmitowane i utrwalane za pomocą urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk. Nagranie obrad jest udostępnione w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego i na stronie internetowej samorządu województwa.

Szanowni Państwo, przystępujemy do uroczystości wręczenia Odznaki. Sejmik Województwa Lubuskiego uchwałą z dnia 5 lutego 2021 r. nadał Odznakę Honorową za Zasługi dla Województwa Lubuskiego Pani Teresie Marii Sekule. Dzisiaj mamy zaszczyt wręczyć te odznaczenie. A ja proszę Pana Mirosława Marcinkiewicza – Wiceprzewodniczącego Sejmiku Województwa Lubuskiego o odczytanie laudacji. Bardzo proszę.

Miroslaw Marcinkiewicz – Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego odczytuje laudację.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak wraz z Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbietą Anną Polak wręczają „Odznakę Honorową za Zasługi dla Województwa Lubuskiego”.

Laudacja stanowi załącznik nr 1 do protokołu.

Zasłużona dla Województwa Lubuskiego Teresa Maria Sekuła: Szanowna Pani Przewodnicząca, Szanowna Pani Marszałek, Szanowni Radni Województwa Lubuskiego, Szanowny Zarządzie, Szanowni Goście, jestem szczęśliwa i bardzo wzruszona tym, że Sejmik Województwa Lubuskiego przyznał mi Odznakę Zasłużony dla Województwa Lubuskiego. Dlatego chciałabym podziękować Pani Marszałek, która była wnioskodawczynią wniosku, Kapitulę Odznaki Zasłużony dla Województwa Lubuskiego za pozytywną opinię i oczywiście wszystkim Radnym za podjęcie uchwały w tej sprawie. Chciałabym powiedzieć, że moje pójście na emeryturę było spowodowane względami osobistymi, bo pracę w samorządzie kocham i w Sejmiku, i dla mnie było zaszczytem móc pracować z Państwem. Dlatego jeszcze raz bardzo gorąco dziękuję za miłą współpracę Pani Przewodniczącej, Zarządowi, wszystkim Radnym i życzę sukcesów w pracy samorządowej dla nas wszystkich mieszkańców województwa. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Szanowni Państwo, Komisarz Wyborczy w Zielonej Górze, postanowieniem z dnia 1 lutego 2021 r., stwierdził wygaśnięcie mandatu Radnego Województwa Lubuskiego Łukasza Mejzy z dniem 25 stycznia 2021 r., z powodu wyboru na posła na Sejm RP. Na wakujący mandat postanowieniem Komisarza Wyborczego z dnia 8 lutego 2021 r. wstępuje Sławomir Muzyka. Warunkiem umożliwiającym objęcie mandatu przez radnego jest złożenie ślubowania. Przystąpmy zatem do złożenia ślubowania. Proszę wszystkich o powstanie. Proszę Radnego Województwa Lubuskiego Pana Sławomira Muzykę o złożenie ślubowania, poprzez odczytanie Roty ślubowania.

Radny Województwa Lubuskiego Sławomir Muzyka składa ślubowanie. Przewodnicząca Sejmiku Wioleta Haręźlak składa Radnemu gratulacje i wręcza kwiaty.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo za złożenie ślubowania. Od tej chwili może Pan wykonywać obowiązki wynikające z mandatu Radnego Województwa Lubuskiego.

Szanowni Państwo, informuję, że Wójt Gminy Łañcut złożył na moje ręce podziękowania Radnym Województwa Lubuskiego za życzliwość, współpracę i wsparcie dla gminy Łañcut, iż mogła zrealizować swoje przedsięwzięcia przy pomocy udzielonej przez Sejmik Województwa Lubuskiego.

Szanowni Państwo Radni, ogłaszam 30 minut przerwy. Dziękuję bardzo.

przerwa

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Szanowni Państwo, wznawiam obrady. Uprzejmie informuję, iż podczas przerwy ukonstytuował się Klub Radnych Bezpartyjni Samorządowcy pod przewodnictwem Radnego Sławomira Jana Kowala i złożył stosowne dokumenty. W skład Klubu wchodzi Radny Sławomir Muzyka i Radny Waław Maciuszonek.

Obradujemy na sesji w trybie zdalnym, a zatem sprawdzenie obecności i głosowania odbędą się przy wykorzystaniu zdalnego systemu do głosowania. Bardzo proszę, aby w czasie sesji Sejmiku nie wylogowywać się z systemu do głosowania i platformy wideokonferencji, bo zakłóca to prowadzenie obrad. Szanowni Państwo Radni, przechodzimy do sprawdzenia obecności, proszę przejść do okna, w którym mają Państwo otwarty system do głosowania. Rozpoczynam sprawdzanie obecności, proszę kliknąć w pole „tak”, jeśli jesteście Państwo obecni i potwierdzić swoją obecność. Stwierdzam, że na stan 30 Radnych Województwa Lubuskiego na sesji w trybie zdalnym obecnych jest 30 Radnych, wobec czego Sejmik władny jest do podejmowania prawomocnych uchwał.

Jednocześnie informuję, że protokoły z XXV i XXVI sesji Sejmiku Województwa Lubuskiego zostały umieszczone na serwerze dla Państwa Radnych. Protokoły przyjmujemy na końcu obrad sesji.

Lista obecności radnych stanowi załącznik nr 2 do protokołu.

Lista obecności zaproszonych gości stanowi załącznik nr 3 do protokołu.

Punkt 2.

Przyjęcie porządku obrad sesji.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak:

Przystępujemy do uchwalenia porządku obrad XXVIII sesji Sejmiku. Panie i Panowie Radni, otrzymaliście Państwo zaproszenie na sesję wraz z porządkiem obrad. Na wniosek Zarządu Województwa Lubuskiego, proponuję rozszerzenie porządku obrad o:

- punkt 9a – Podjęcie uchwały w sprawie aktualizacji „Lubuskiej Strategii Ochrony Zdrowia na lata 2014-2020 (z perspektywą do 2021 roku)” – druk nr 422/21,
- punkt 12a – Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia Powiatowi Słubickiemu pomocy finansowej – druk nr 423/21,
- punkt 20b – Stanowisko Sejmiku Województwa Lubuskiego w sprawie planowanej restrukturyzacji podmiotów leczniczych wykonujących działalność leczniczą w rodzaju świadczenia szpitalne.

Szanowni Państwo, Radny Sławomir Muzyka, złożył ślubowanie i zadeklarował chęć pracy w dwóch komisjach: Gospodarki i Rozwoju Województwa oraz Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki, a więc w związku z powyższym, aby Radny mógł podjąć pracę w komisjach, proponuję rozszerzenie porządku obrad o punkt 20a – Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie powołania komisji stałych, Komisji Rewizyjnej oraz Komisji Skarg, Wniosków i Petycji – druk nr 424/21.

Szanowni Państwo, na wniosek złożony wraz z projektem uchwały dziś przez Klub Radnych Bezpartyjni Samorządowcy, proponuję rozszerzenie porządku obrad o punkt 20c – Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie wyznaczenia Radnych Województwa Lubuskiego do Lubuskiej Rady Samorządowej – druk

nr 425/21. Materiały i projekty uchwał będące przedmiotem sesji dostępne są na serwerze dla Państwa Radnych.

Wniosek Klubu Radnych Bezpartyjni Samorządowcy stanowi załącznik nr 4 do protokołu.

Szanowni Państwo, informuję, że chęć zabrania głosu będzie możliwa w momencie zarządzenia przeze mnie dyskusji. Jeżeli wyrażą Państwo chęć zabrania głosu wcisnąć należy przycisk „żądanie głosu”. Głos będzie udzielony zgodnie z kolejnością zgłaszania. Jeżeli chcą Państwo zgłosić wniosek formalny w czasie dyskusji, proszę użyć funkcji „zgłoszenie formalne”. Zabrać głos mogą Państwo dwukrotnie w jednej sprawie, czas jednej wypowiedzi to maksimum 4 minuty. Czy mają Państwo pytania, uwagi do proponowanego porządku obrad sesji? Szanowni Państwo, zatem chciałam Państwu przedstawić pismo, które otrzymałam od Przewodniczącej Klubu Radnych Prawa i Sprawiedliwości Małgorzaty Gośniowskiej-Koli, w którym Pani Przewodnicząca pisze: „uprzejmie wnoszę o przyjęcie kandydatury Radnej Sejmiku Województwa Lubuskiego Pani Heleny Hatki do prac w Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych oraz do Komisji Współpracy Zagranicznej i Promocji Województwa w Sejmiku Województwa Lubuskiego”. Ten wniosek przyjmuję. Czy macie Państwo uwagi? Nie widzę. Przed głosowaniem nad porządkiem obrad, ogłaszam 5 minut przerwy.

przerwa

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Szanowni Państwo, wznawiam obrady. Przechodzimy do głosowania. Poddaję pod głosowanie rozszerzenie porządku obrad sesji o punkt 9a – Podjęcie uchwały w sprawie aktualizacji „Lubuskiej Strategii Ochrony Zdrowia na lata 2014-2020 (z perspektywą do 2021 roku)” – druk nr 422/21. Kto z Państwa Radnych jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

29 radnych za, 1 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosowania.

Stwierdzam, że w wyniku głosowania porządek obrad sesji został rozszerzony o punkt 9a.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 5 do protokołu.

Poddaję pod głosowanie rozszerzenie porządku obrad sesji o punkt 12a – Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia Powiatowi Słubickiemu pomocy finansowej – druk nr 423/21. Kto z Państwa Radnych jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

15 radnych za, 2 przeciw, 13 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że w wyniku głosowania porządek obrad sesji nie został rozszerzony o punkt 12a.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 6 do protokołu.

Poddaję pod głosowanie rozszerzenie porządku obrad sesji o punkt 20a – Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie powołania komisji stałych, Komisji Rewizyjnej oraz Komisji Skarg, Wniosków i Petycji – druk nr 424/21. Kto z Państwa Radnych jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

29 radnych za, 0 przeciw, 1 wstrzymał się od głosowania.

Stwierdzam, że w wyniku głosowania porządek obrad sesji został rozszerzony o punkt 20a.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 7 do protokołu.

Poddaję pod głosowanie rozszerzenie porządku obrad sesji o punkt 20b – Stanowisko Sejmiku Województwa Lubuskiego w sprawie planowanej restrukturyzacji podmiotów leczniczych wykonujących działalność leczniczą w rodzaju świadczenia szpitalne. Kto z Państwa Radnych jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

23 radnych za, 2 przeciw, 5 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że w wyniku głosowania porządek obrad sesji został rozszerzony o punkt 20b.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 8 do protokołu.

Poddaję pod głosowanie rozszerzenie porządku obrad sesji o punkt 20c – Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie wyznaczenia Radnych Województwa Lubuskiego do Lubuskiej Rady Samorządowej – druk nr 425/21. Kto z Państwa Radnych jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

29 radnych za, 0 przeciw, 1 wstrzymał się od głosowania.

Stwierdzam, że w wyniku głosowania porządek obrad sesji został rozszerzony o punkt 20c.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 9 do protokołu.

Porządek obrad sesji wraz z przegłosowanymi zmianami, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem porządku obrad wraz z przegłosowanymi zmianami? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

29 radnych za, 0 przeciw, 1 wstrzymał się od głosowania.

Stwierdzam, że w wyniku głosowania porządek obrad sesji wraz z przegłosowanymi zmianami został przyjęty.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 10 do protokołu.

Rozszerzony porządek obrad stanowi załącznik nr 11 do protokołu.

Punkt 3.

Informacja o złożonych interpelacjach i zapytaniach.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Szanowni Państwo, tak jak ustaliliśmy wcześniej z Przewodniczącymi Klubów, interpelacje i zapytania składacie Państwo na piśmie i przesyłacie do Biura Sejmiku. W okresie międzysesyjnym do Biura Sejmiku do dnia 12 lutego wpłynęło: jedno zapytanie Radnej Beaty Kulczyckiej, dwie interpelacje Wiceprzewodniczącego Sejmiku Jerzego Wierchowicza, pięć interpelacji Radnej Aleksandry Mrozek, jedna interpelacja Radnej Anny Chinalskiej, trzy interpelacje Radnej Małgorzaty Gośniowskiej-Koli. Dziś wpłynęła interpelacja Radnej Heleny Hatki.

Punkt 4.

Informacja na temat bieżącej pracy Zarządu Województwa Lubuskiego.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Przechodzimy do informacji na temat bieżącej pracy Zarządu Województwa Lubuskiego. Czy mają Państwo pytania dotyczące informacji tej informacji. Przypomnę, że zostały te informacje umieszczone na serwerze dla Państwa

Radnych. Proszę o zgłoszenia. Bardzo proszę, mamy zgłoszenie, Pani Aleksandra Mrozek.

Informacja na temat bieżącej pracy Zarządu Województwa Lubuskiego stanowi załącznik nr 12 do protokołu.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Szanowni Państwo, z zainteresowaniem przeczytałam informacje, które przedstawił Zarząd Województwa Lubuskiego i mam kilka pytań w związku z tym. Jedno z pytań dotyczy realizacji projektu Lubuskie Bony Wsparcia. Tam jest informacja umieszczona przestarzała, bo to jest informacja z konferencji prasowej z 30 grudnia. Jeśli można to jeszcze raz, zapoznałam się bardzo dokładnie ze złożonymi informacjami z prac Zarządu Województwa Lubuskiego i mam kilka pytań. Jedno z pytań dotyczy realizacji projektu Lubuskie Bony Wsparcia. Tam jest informacja przestarzała umieszczona, bo dotyczy przekazów z konferencji z 30 grudnia. Dzisiaj jesteśmy w połowie lutego i moje pytania są następujące, dwóch operatorów realizuje ten projekt i pytanie dotyczy dwóch operatorów: ile wniosków zostało pozytywnie ocenionych, ile wniosków zostało odrzuconych, ile wniosków, czyli przedsiębiorców złożyło odwołania od tej decyzji weryfikacyjnej. Ilu przedsiębiorców, czyli dla ilu wniosków nie zostały wydane karty oceny merytorycznej. Dla ilu przedsiębiorców wpłynęła gotówka na ich konta, a ilu przedsiębiorców czeka. Przypomnę, że w marcu będzie rok od momentu, kiedy urząd marszałkowski, Zarząd Województwa poinformował o dobrej nowinie jaką jest zamiar wsparcia przedsiębiorców – 44 mln do podziału, jak na okres roczny to dość długi czas procedowania nad złożonymi dokumentami i wydaniem decyzji, a przede wszystkim przekazaniem gotówki dla przedsiębiorców. Drugie pytanie związane z tym sprawozdaniem, to proszę Państwa dobra zapowiedź wsparcia seniorów, myślę o przyszłym sezonie szczepień na gripę, ale propozycja, którą składa Zarząd Województwa, przekazania miliona złotych na ten cel jest propozycją, w której uczestniczyć będą, w postaci pośrednika, jednostki samorządu niższego szczebla: gminy i powiaty. W związku z tym pytanie pierwsze jest takie, że konkurs, który będzie prowadzony zakłada, warunkuje otrzymanie wsparcia dla seniora poprzez gminę, kiedy 50% gmina będzie w stanie dołożyć. Czy wszystkie gminy będą w stanie dołożyć i jeżeli ma być to wsparcie

udzielane poprzez samorządy, to czy nie przedyskutować tej formuły na powołanej Lubuskiej Radzie Samorządowej? Milion środków do podziału i myślę, że bardzo istotna byłaby opinia w tym zakresie Lubuskiej Rady Samorządowej, którą to powołaliśmy. Mam jeszcze pytanie dotyczące punktu 7 – informacji przekazanej przez Departament Infrastruktury Społecznej, pytanie dotyczy tego, dla jakich rodzin domów dziecka zostało udzielone wsparcia w postaci przekazania sprzętu. Mowa jest o 3. Ja kieruję pytanie, do jakich powiatów konkretnie, tym samym domów dziecka to wsparcie zostało wysłane? Czy tylko te 3 powiaty miały potrzebę w tym zakresie? Czy takie wsparcie to jest jakieś etapowanie pomocy dla tych placówek? Czy po prostu taka decyzja, której uzasadnienia w tej informacji, przekazanej przez Zarząd Województwa, nie znam. To tyle. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręślak: Dziękuję bardzo. O głos prosi Pan Jerzy Wierchowicz. Bardzo proszę.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Jerzy Wierchowicz: ...otóż w grudniu ubiegłego roku i w styczniu bieżącego roku Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Przychodnia Dworcowa” w Gorzowie zwrócił się o wsparcie finansowe 50 tys. zł na zakup lampy RTG, co jest związane z tym, że lampa ta uległa awarii i aparat rentgenowski jest absolutnie niezbędny, by ten aparat dalej działał. Mam pytanie: jak się ustosunkował Zarząd do tej prośby o dotację w wysokości 50 tys. zł. I drugi wniosek tej samej jednostki służby zdrowia z grudnia ubiegłego roku: „Przychodnia Dworcowa” wnosi o wpisanie do Lubuskiej Strategii Ochrony Zdrowia termomodernizacji budynku przychodni. Jest to inwestycja na kwotę 200 tys. zł. Czy ta inwestycja została wpisana do Lubuskiej Strategii Ochrony Zdrowia, jak się ustosunkował Zarząd do tego wniosku? Z tej strony, oczywiście gorąco popieram oba wnioski, uważając je za absolutnie uzasadnione. Dziękuję.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręślak: Dziękuję bardzo. Mamy jeszcze zgłoszenie. Pani Beata Kulczycka, bardzo proszę.

Radna Województwa Lubuskiego Beata Katarzyna Kulczycka: Pani Przewodnicząca, Szanowni Radni, mam pytanie dotyczące wdrażania przez instytucje zarządzającą przez Zarząd Województwa środków z RPO z naszego Lubuskiego Programu Regionalnego, ponieważ środki unijne są środkami publicznymi, chciałabym znać zasady ich wydatkowania, zgodnie z zasadą racjonalności, celowości wydatkowania, a jak podkreślała Pani Marszałek na ostatnich negocjacjach umowy partnerstwa, polityka wydatkowania środków w województwie lubuskim jest przejrzysta, transparentna i zgodna z zasadami zrównoważonego rozwoju. Mam pytanie dotyczące slajdu nr 10, tzw. Pomocy Technicznej. W tym slajdzie, ja bardzo dziękuję, że on został tak naprawdę na moje życzenie dodany, ponieważ ta Pomoc Techniczna wydatkowana jest wyjątkowo przez urząd marszałkowski zarówno na etapie kontraktowania, jak i wydatkowania środków. Ja mam pytanie, tu jest taki punkt dotyczący promocji, w planie promocji na rok 2021 chciałabym poznać enumeratywne wydatki, rodzajowe wydatki, związane z promocją wydatkowania środków unijnych na takie rzeczy, jak chociażby ogłoszenia w prasie. Jaka jest skala wydatków unijnych, w tym roku zaplanowana, na ogłoszenia w prasie i jaka to jest prasa, i tak naprawdę, gdzie zlecane są te ogłoszenia. Chciałabym tak naprawdę wiedzieć również, czy z tych funduszy unijnych, z tej Pomocy Technicznej finansowane jest nasze Lubuskie Centrum Informacyjne, bo już wiemy, że w ubiegłym roku z tej Pomocy Technicznej takowa pomoc poszła, a więc Szanowni Państwo, oprócz finansowania środków z budżetu województwa na Lubuskie Centrum Informacyjne, również idą środki unijne. Chciałabym wiedzieć jakie gazety, jakie ogłoszenia, jaka jest skala wydatków w tym roku na billboardy, na tak naprawdę również różnego rodzaju publikacje, ponieważ jest to ważny element wydatkowania środków publicznych. Ja nie chciałabym swojego zapytania jeszcze raz potwierdzać w interpelacji, bo uważam, że ono jest zrozumiałe dla wszystkich. Może jesteśmy dzisiaj nieprzygotowani na taką skalę odpowiedzi, ale chciałabym to usłyszeć jednoznacznie. Poza tym w informacji dotyczącej wdrażania funduszy jest pokazany plan wydatkowania środków w ramach trybu konkursowego. Pani Marszałek, czy istnieje również tryb pozakonkursowy wydatkowania środków unijnych. Mam pytanie, jakie są planowane tryby pozakonkursowe teraz w marcu, w lutym jeszcze. Jeżeli takowy tryb jest, kiedy one są planowane i jacy beneficjenci mogą ubiegać się, tak naprawdę o status

beneficjenta, który jest uprawniony do wydatkowania tych środków? I jeszcze jedno pytanie, dotyczące funduszy unijnych, otóż to, że ta alokacja jest dla nas przesądzona na następną perspektywę 7,36 mln euro, to już wiemy. Wyłynęło to w negocjacjach jednoznacznie. Chciałam zapytać Panią Marszałek, jak przygotowani jesteśmy do dalszych negocjacji funduszy, bo wiemy, że rezerwa czeka na dodatkowy podział. A Marszałek Województwa, po tych oficjalnych konsultacjach, zostanie zaproszony do ministerstwa na dodatkowe negocjacje w tej sprawie. Pani Marszałek, Pani Minister powiedziała że szczególnie ważne będą projekty strategiczne, dotyczące obszarów tracących funkcje społeczno-gospodarcze, miast tracących funkcje i obszarów zmarginalizowanych. Czy Pani zdiagnozowała te potrzeby, żeby móc być lepiej przygotowanym do tych negocjacji z ministerstwem? Jak wygląda nasza taktyka negocjacyjna, jak jesteśmy przygotowani, jak wygląda gotowość naszych projektów strategicznych? I czy oprócz wielkich projektów, zadań własnych, które są zapisane w projekcie Strategii, które będą negocjowane, my samorządowe, tak naprawdę gminy, możemy liczyć, że w naszej sprawie będzie Pani również występowała, w tych negocjacjach, w naszym interesie? Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Bardzo proszę Pani Helena Hatka prosi o głos, bardzo proszę.

Radna Województwa Lubuskiego Helena Hatka: Pani Przewodnicząca, Szanowni Państwo, ja mam pytanie, które jest konsekwencją lektury sprawozdania Zarządu. Zarząd informuje nas, że odbyło się spotkanie z Orange w sprawie tzw. autostrady, czyli światłowodu, który przechodzi między innymi przez moją gminę, gminę Santok, przez Lipki Wielkie. Ja chciałabym wiedzieć, czego to spotkanie dotyczyło. Czy ustaliliście Państwo w jaki sposób z tego światłowodu można korzystać, bo stan faktyczny jest w tej chwili taki, że ten światłowód w minimalnym zakresie służy mieszkańcom naszego województwa. Np. ludzie z mojej miejscowości kompletnie nie mogą korzystać z szybkiego internetu. Mamy białe plamy na terenie naszego województwa. I mam taką refleksję, że wydane zostały ogromne pieniądze na rozwiązania technologiczne, które powinny służyć mieszkańcom. A niestety cel, dla którego ta inwestycja została zrealizowana, prawdopodobnie za duże pieniądze,

nie został zrealizowany, bo prostu mieszkańcy nie mogą z tego korzystać. Czyli pytanie jest takie: jakie ustalenia, jaki harmonogram współpracy z Orange czy z inną firmą, żeby zakończyć tą bardzo ważną, w obecnej sytuacji, dla mieszkańców inwestycję? Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Bardzo proszę drugi głos, Pan Jerzy Wierchowicz.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Jerzy Wierchowicz: Dziękuję Pani Przewodnicząca, Pani pozwoli jedno zdanie nie na temat, proszę wybaczyć, ale fatalny jednak przekaz jest foniczny, także zwracam się z takim apelem, żeby jednak od przyszłego miesiąca zwoływać sesje w trybie bezpośrednim. Jednak to jest inna jakość obrad i myślę, że przy zachowaniu pełnych warunków sanitarnych, jest to zupełnie możliwe, biorąc pod uwagę warunki jakie mamy na sali sesyjnej, dlatego z takim apelem się zwracam.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Pierwszy głos w dyskusji Pan Bogusław Motowidełko.

Radny Województwa Lubuskiego Bogusław Motowidełko: Chciałem się zwrócić do Pani Marszałek, bo 5 lutego tego roku w Sali Filharmonii Gorzowskiej zaczęła słowami: „nie ma życia bez internetu”. Pamięta Pani, że w zeszłym roku składałem interpelację na wniosek sołtysa miejscowości Ługów w sprawie tzw. białych plam na mapie Polski. Uwagi nadal są od mieszkańców zgłaszane. Inwestycja została zakończona, można powiedzieć nieudolnie, 1/3 mieszkańców, łącznie ze świetlicą wiejską, która stanowi centrum integracji społecznej, nie posiada światłowodu. Myślę, że w tym zakresie należy dalej prowadzić prace nad wyjaśnieniem tych przyczyn. Ponad 13 gospodarstw zlokalizowanych na tzw. kolonii oraz 17 gospodarstw w pozostałej części wsi wyraża chęć na podłączenie do światłowodu. W tej kwestii dostałem informację ponowną od sołtysa wsi Ługów, przygotowuje wystąpienie na kolejną sesję. Ono będzie bardziej dokładne niż w tej chwili moje zapytanie, co dalej w tym temacie, w jaki sposób Pani Marszałek może działać i pomóc mieszkańcom wsi Ługów, ale żeby było to można powiedzieć, bardziej dokładne

sformułowane zapytanie, zrobię to na następnej sesji, gdyż będę dużo więcej miał materiałów. Natomiast mieszkańcy oczekują dzisiaj odniesienia się Pani Marszałek do tej sprawy. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Bardzo proszę Pani Anna Chinalska prosi o głos.

Radna Województwa Lubuskiego Anna Chinalska: Dzień dobry, witam Państwa. Szanowna Pani Przewodnicząca, Pani Marszałek, Wysoka Rado, Szanowni Państwo, chciałabym też wypowiedzieć się w sprawie, o której mówili moi Szanowni Przedmówcy, a mianowicie w sprawie światłowódów. 4 lutego odbyło się spotkanie z Orange Polska w związku z projektem realizowanym o nazwie „Światłowodowe Lubuskie”. W związku z tym projektem, powiat krośnieński, drugiego projektu – to jest jeden projekt POPC1 i drugi POPC2, to są po prostu projekty realizowane w naszym powiecie i w innych powiatach. Pisałam wielokrotnie interpelacje od roku 2016 w sprawie tej tzw. ostatniej mili. Prosiłabym, żeby Pani Marszałek odniosła się do mojego wniosku, który złożyłam na tym spotkaniu i do Orange Polska właśnie, żeby ten projekt jakby był bliżej mieszkańców. A mianowicie złożyłam taki wniosek, żeby była lepsza współpraca firmy Orange w terenie, czyli wniosek, aby przed rozpoczęciem inwestycji na terenie danej gminy, uważam, że Orange powinna zweryfikować potencjalnych odbiorców, żeby nie było połączeń, m.in. do pustostanów i do budynków nieużytkowanych, bo ta baza adresowa przyłączy jest wykonana na podstawie listy adresowej sporządzonej przez Urząd Komunikacji Elektronicznej, zgodnie z zasadami przydzielania pomocy publicznej. Chodzi mi o to, żeby jak najwięcej mieszkańców mogło uzyskać ten szybki internet. I uważam, że naprawdę wystarczy kilka metrów kabla do niektórych domów, nawet ludzie sami niejednokrotnie chcą zapłacić, żeby zlikwidować te białe plamy, bo w projektach u nas realizowanych w powiecie krośnieńskim, dalej ¼ rodzin pozostaje wykluczonych cyfrowo, chociaż idzie światłowód koło ich domów. Są to rodziny z dziećmi, studenci, osoby aktywne zawodowo. Uważam, że ten projekt powinien spełniać tę rolę główną, o której mówimy i wszystkie projekty z dostępem do internetu to one się wpisują pięknie do naszej misji, o której będziemy mówić. Misja to jest to do czego dążymy, chcemy, żeby w 2030 roku lubuskie było zieloną

krainą inteligentnych technologii, cechująca się jak najlepszym życiem, jak najlepszą jakością życia mieszkańców. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Bardzo dziękuję i proszę Pani Elżbieta Anna Polak. A ja mam też informację do Państwa, po głosie Pani Elżbiety Anny Polak – Marszałka, informatycy poprosili o przerwę, ponieważ mamy problem z mikrofonami. Zatem po wystąpieniu Pani Elżbiety Anny Polak, jeśli nie będzie dalszych uczestników dyskusji, zrobimy przerwę techniczną. Bardzo proszę Pani Marszałek Elżbieta Anna Polak.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Bardzo dziękuję, ponieważ już bardzo dużo pytań zostało skierowanych do Zarządu, postaram się krótko odpowiedzieć. Oczywiście szczegółowe informacje prześlemy Państwu na piśmie. Pani Radna Mrozek pyta o bony wsparcia i pytanie jest bardzo szczegółowe, bo dotyczy liczby wniosków, liczby odwołań, więc taką informację prześlemy na piśmie. Natomiast, jeżeli chodzi o szczepienia przeciwko grypie dla seniorów, powiem na ten temat kilka słów w celu też promocji naszego przedsięwzięcia, bo zależy nam bardzo, żeby ta informacja jak najszerzej dotarła. Taki program przyjęliśmy w naszej uchwale budżetowej, głosując za budżetem wspólnie. 1 mln zł na sfinansowanie szczepień dla seniorów 65+ i właśnie dzisiaj startuje ten program, nabór będzie trwał miesiąc do 15 marca. Będziemy dotacje przeznaczać dla powiatów i gmin, czyli będzie to współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego na zasadzie 50% do 50%, w zależności oczywiście od warunków, jakie samorząd posiada, czy ma takie możliwości w swoim budżecie, a maksymalna wartość dotacji ma nie przekroczyć 100 tys. zł. Oczywiście już miałam takie pytania na komisjach, szczepienia będą we właściwej porze, nie teraz. Teraz wszyscy jesteśmy zainteresowani szczepieniami przeciwko COVID i też powinniśmy się jako radni i sejmik bardzo mocno włączyć w promocję, i pomoc w realizację tych szczepień, bo jak dzisiaj prasa donosi lubuskie szczepi najwolniej. Już poprosiłam o sprawdzenie tej informacji. Mam nadzieję, że dziennikarze się mylą, że tak nie jest, bo w tym roku nie ma nic ważniejszego jak szczepienia. Nic ważniejszego nie ma, innych zadań nie zrealizujemy, jeżeli nie zatrzymamy na czas pandemii. Została powołana też przez Zarząd komisja konkursowa. W składzie są również

przedstawiciele radnych i sejmiku. Jeżeli chodzi o domy rodzinowe to przyznam się, że nie usłyszałam dokładnie. Podjęliśmy na sesji taką uchwałę. Nie są to tylko dotacje dla domków rodzinowych w Skwierzynie. Pamiętam, że jeszcze był Żagań, Słubice. W szczegółach naprawdę nie słyszeliśmy tutaj pytania, więc odpowiedzi udzielimy na piśmie. Tym bardziej, że są to również decyzje Sejmiku Województwa, więc należy je upowszechniać. Temat „Przychodni Dworcowej” w Gorzowie i awarii, która tam nastąpiła, jest znany Zarządowi. Wpłynęły wnioski od naszych radnych wojewódzkich z Gorzowa. Zgłaszał również ten temat Członek Zarządu Tadeusz Jędrzejczak, ponieważ mieliśmy już przygotowaną uchwałę w sprawie zmian w budżecie, nie chcieliśmy zmieniać tej procedury. Postanowiliśmy sprawdzić, czy w planie finansowym „Przychodni Dworcowej”, bo jest początek roku, z własnych środków mogą zakupić sprzęt, który uległ awarii i chcemy to zrefundować z rezerwy, którą dysponuje Zarząd Województwa bez angażowania sejmiku, ale wcześniej też sprawdzam w swoim planie finansowym Departamentu Zdrowia czy ze środków, które sejmik przyznał na ochronę zdrowia, możemy tę kwotę przyznać dla przychodni. Także jest decyzja jak najbardziej pozytywna. Czy wpiszemy do Lubuskiej Strategii Promocji i Ochrony Zdrowia termomodernizację „Przychodni Dworcowej”? Dzisiaj podejmiemy razem tę decyzję, w tym celu aktualizujemy Strategię Promocji i Ochrony Zdrowia, żeby konieczność zrealizowania termomodernizacji tej przychodni wpisać i mam nadzieję, że wspólnie poprzemy inicjatywę tej instytucji, która ma szansę uzyskać dofinansowanie na realizację tego wniosku. Pani Radna Kulczycka pyta na temat wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego, w tej sprawie mieliśmy w ubiegłym tygodniu dwukrotnie konferencję prasową przed konsultacjami z Panią Minister Funduszy Małgorzatą Jarosińską-Jedynak i w trakcie również konsultacji, które też były prowadzone na żywo, był live na naszej stronie. Informowaliśmy, ja tylko króciutko powtórzę, żeby już nie zabierać czasu: Regionalny Program jest zaangażowany na poziomie 88%, do tej pory zakontraktowaliśmy 1164 umowy. Jak informował Marszałek Jabłoński na konferencji, też poproszę, jeżeli będzie chciał w szczegółach uzupełnić moją informację. Zielona Góra na poziomie 92% ZIT, to są największe nasze ZIT-y, naszych stolic, Gorzów na poziomie 100%, więc bardzo wysokie zaangażowanie. Podkreślaliśmy, że mamy najlepsze ZIT-y w Polsce i bardzo dobrą współpracę z władzami naszych stolic. Jeżeli chodzi o szczegóły dotyczące podpisanych umów

w konkretnych osiach priorytetów, to na piśmie udzielimy taką informację. A jak jest rozdysponowana Pomoc Techniczna, o tym decyduje plan finansowy, jak również plan promocji, który jest zatwierdzony nie tylko przez Zarząd Województwa, ale również przez ministerstwo, żeby wdrażać określone kampanie promocyjne z wykorzystaniem właściwych narzędzi promocji i reklamy. Jest to wspólna praca i wspólne uzgodnienie instytucji zarządzającej, która odpowiada za wdrażanie również Pomocy Technicznej, tego ostatniego priorytetu, jak również na poziomie krajowym. Chcę podkreślić, że lwią część Pomocy Technicznej jest wykorzystywana na wynagrodzenia pracowników zespołów, które się tym zajmują, ale również staramy się te kampanie promocyjne wdrażania i interwencji finansowych Unii Europejskiej w Polsce, realizować jak najtaniej, dlatego często robimy to sami, własną pracą, z wykorzystaniem Biura Prasowego, jak również Lubuskiego Centrum Informacyjnego. Dzięki temu te kampanie są bez marży i są realizowane taniej, ale też jestem przekonana, skutecznie. Jeżeli chodzi o pytanie Pani Radnej Hatki, również mówiła na ten temat Pani Ania Chinalska – Przewodnicząca Komisji Zdrowia oraz Pan Radny Motowidełko. Faktycznie wpłynęło do nas bardzo dużo wniosków i pytań, dotyczących realizacji ostatniej mili. Również Zrzeszenie Wójtów, Burmistrzów zasypało mnie pytaniami na ostatnim spotkaniu. Dlatego postanowiłam zorganizować spotkanie z firmą Orange Polska, która realizowała w naszym regionie „Szerokopasmowe Lubuskie”. To jest 1500 km światłowodów, dzięki tej inwestycji, tu nie zgodzę się z Panią Radną Hatką, która użyła takiego sformułowania, że tylko w minimalnej wysokości pomogliśmy mieszkańcom. Dzięki temu projektowi 75% białych plam w naszym regionie zniknęła, ale potwierdzam, że są wciąż niestety te białe plamy, są obszary, gdzie nie dotarła ostatnia mila i szybki internet, z różnych powodów. Niekiedy są to warunki terenowe, które uniemożliwiają, ale też warunki finansowe. O odbyło się to spotkanie z wielkim zainteresowaniem wójtów i burmistrzów. Uczestniczyło ponad 60 włodarzy naszych gmin. Uczestniczyła również Pani Przewodnicząca Ania Chinalska, więc jest tu już ekspertem i specjalistą w tym zakresie, nie tylko jako zadająca pytania, ponieważ ja nie mogłam uczestniczyć podczas tego całego spotkania, ale wiem, że ze strony firmy Orange bardzo profesjonalnie zostało ono przygotowane. Uczestniczyli z ich strony eksperci, którzy reprezentują konkretne powiaty w naszym województwie. Firma poinformowała, że zrealizowała dzięki środkom finansowym Cyfrowa Polska 4 duże

projekty w naszym zakresie dla powiatu gorzowskiego, nowosolskiego, krośnieńskiego i chyba też zielonogórskiego. I ma w planach kolejne przedsięwzięcia, ponieważ nowa perspektywa to przecież „Zielony Ład” i cyfryzacja, jak również w Europejskim Programie Odbudowy największe pieniądze mają być przeznaczone na „Zielony Ład”, na cyfryzację i na zwiększenie odporności polskiej ochrony zdrowia. Umówiliśmy się na kolejne spotkania. Eksperti dostali masę bardzo szczegółowych pytań, dotyczących konkretnych problemów w konkretnych gminach. Jesteśmy w kontakcie i będziemy sukcesywnie odpowiadać. Mam zapewnienie Dyrektora Regionalnego firmy Orange Pana Kowala, który powiedział, że na pewno regionu lubuskiego nie zostawia, bardzo dobrze im się tutaj współpracuje i tak wiele tutaj zrobili, więc będą te projekty kontynuować. Zwłaszcza, że mamy tę autostradę cyfrową, w oparciu o nią możemy doprowadzać ostatnią milę. Dziękuję bardzo. Tyle mogę na razie tak z „ręki” odpowiedzieć. Szczegółowe odpowiedzi oczywiście na piśmie.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Bardzo dziękuję Pani Marszałek. Drodzy Państwo, ponieważ jednak jest prośba o przerwę – jest problem z nagłośnieniem. Zatem 10 minut przerwy bardzo proszę.

przerwa

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Wznawiam obrady. Pani Aleksandra Mrozek, bardzo proszę.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Szanowna Pani Marszałek, kiedy się zadaje pytania to się oczekuje odpowiedzi, a nie odpowiadania. Moje pytanie jedno było bardzo konkretnie, a mianowicie: dlaczego na Lubuskiej Radzie Samorządowej 3 lutego nie opiniowano koncepcji wspierania seniorów poprzez konkurs, w którym będą uczestniczyć gminy, czyli konkretne samorządy. I drugie pytanie związane z tym, żeby doprecyzować pytania dotyczące przedsiębiorców, to chcę znać odpowiedzi na pytanie: ilu przedsiębiorcom uniemożliwiono składanie odwołania, ze względu na nie wydanie karty oceny. I trzecie pytanie, które było adresowane, że tak powiem, do Marszałka resortowego.

Dobrze byłoby, gdyby na pytania, dotyczące poszczególnych obszarów, odpowiadali Marszałkowie odpowiedzialni za to, wtedy ta odpowiedź może byłaby bardziej precyzyjna, bardziej konkretna. I nie brnęlibyśmy w to, że my zadajemy pytania, nie otrzymujemy odpowiedzi, kolejny raz piszemy, kolejny raz dostajemy odpowiedź bez udzielenia odpowiedzi. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Pierwszy głos w dyskusji Pan Zbigniew Kołodziej.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Jan Kołodziej: Pani Przewodnicząca, Pani Marszałek, Szanowni Radni, moje wystąpienie spowodowane jest wcześniejszą informacją radnych: Bogusława Motowidełko i Radnej Anny Chinalskiej, dotyczącą Orange, współpracy i ostatniej mili. Wiem, że to spotkanie odbyło się faktycznie z inicjatywy Pani Marszałek, ale te obawy, o których tutaj Radny Motowidełko wspomniał na pewno są i tutaj to się odczuwa. Tutaj na tym terenie, na którym wspólnie funkcjonujemy też w sąsiedniej miejscowości Grodziszczce Pani Sołtys się żaliła, że jest inwestycja – były zebrane podpisy przez nią jako sołtysa osób, które chcą się podłączyć do światłowodów – okazuje się, że później Orange, dając pełnomocnictwo do podłączenia dla firmy Testal, co niektórzy nie zostali podłączeni, ominięci, pustostany, które nie były brane pod uwagę zostały podłączone. Czyli ta współpraca nie do końca jest odpowiednia i dlatego fajnie, że zainwestowaliśmy w tę ostatnią milę, ale z drugiej strony nie ukrywam, że mieszkańcy nie do końca są zadowoleni, bo często widzą ten internet, ale nie mają go w domu. Dobrze by było, gdyby w jakiś sposób ta współpraca była lepsza między też samorządami najniższego szczebla, czyli sołtysami, którzy doskonale znają sytuację na wsi i na pewno byliby zainteresowani pomocą w realizacji tej inwestycji, żeby białe plamy zniknęły. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Bardzo proszę Pan Kazimierz Łatwiński, pierwszy głos.

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: Dziękuję bardzo za udzielenie głosu. Chciałem się w dyskusji odnieść do relacji Pani Marszałek

Elżbiety Polak ze spotkania z Panią Minister Funduszy Europejskich i tam zwróciłem uwagę na taki pewien wątek. Otóż, z wypowiedzi Pani Marszałek Polak i z wypowiedzi Pana Marszałka Jabłońskiego wyływała taka opinia o bardzo dobrym stanie zarówno dróg, jak i linii kolejowych, i to też było tak zapisane w pierwszych wersjach Strategii. Te zapisy, na mój wniosek, zostały zmienione po to, żeby pokazać, że nie ma idealnego stanu dróg w naszym województwie. Oczywiście Pan Marszałek Jabłoński mówił o uwarunkowaniach, że to generuje bardzo duże koszty. I dziękuję za uwzględnienie tych moich wniosków, np. takiego wniosku, że mimo, że mamy dużo linii kolejowych, to nie tylko, że są w złym stanie, ale są niedopasowane do współczesnej sieci osadniczej. Natomiast sens tej obecnej mojej wypowiedzi jest taki, żeby w ślad za tą korektą zapisów Strategii, jednak precyzyjnie informować, że ten stan nie jest doskonały, dlatego, że w efekcie takiego przedstawiania stanowiska, takiego trochę, żeby pokazać, że my tu mamy dobrą sytuację, było to, że Pani Minister powiedziała mniej więcej, może nie dokładnie – dobrze skoro macie takie dobre drogi i infrastrukturę to weźmiemy to pod uwagę, co może oznaczać jakieś wnioski niekorzystne dla nas. To można odsłuchać, ja nie chcę cytować tutaj, ale generalnie dlatego też jeszcze złożę do projektu Strategii dwie uwagi, które mają też za cel naprawę tego niedoskonałego stanu zarówno linii kolejowych, jak i sieci dróg ekspresowych. I będę prosił o akceptację, dlatego, że jeżeli będziemy w sposób rzeczywisty przedstawiać sytuację, to wtedy tylko mamy szansę na pozyskanie zewnętrznych środków na te inwestycje. Dziękuję.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Drugi głos w dyskusji Pani Beata Kulczycka.

Radna Województwa Lubuskiego Beata Katarzyna Kulczycka: Pani Marszałek, w kontekście odpowiedzi Pani, ja liczę na bardzo rzeczowe odpowiedzi na moje pytanie, bo na pytanie: ile z funduszy unijnych przeznaczamy środków na ogłoszenia w prasie, na LCI, na różnego rodzaju spoty filmowe, na publikacje chciałabym znać plan wydatków w tym roku na tego typu cele, więc ja liczę na to pisemnie i po prostu chciałabym je poznać. I jeszcze jedno pytanie, w kontekście negocjacji umowy partnerstwa. Otóż, Szanowni Państwo, my zazdrościmy Polsce Wschodniej, że ma dodatkowe 2,5 mld euro na program dla Polski Wschodniej, ale my o tym

mówimy, a ja się zastanawiam, jak my jesteśmy przygotowani z naszą Strategią Polski Zachodniej w ogóle. Ona ma perspektywę do 2020 roku. Czy my negocjujemy z pozostałymi województwami ten dokument po to, żeby mocować się w negocjacjach z ministerstwem o dodatkową pulę środków, bo jeżeli w naszych województwach są takowe projekty strategiczne ponadregionalne to dlaczego ta Strategia wreszcie nie staje się podstawą do wynegocjowania dodatkowej puli środków dla Polski Zachodniej? To oszczędzi trochę nasz program regionalny i tak naprawdę pozwoli nam zwiększyć alokację dla województwa. Pani Marszałek, jak trwają przygotowania do Strategii Polski Zachodniej, po to, żeby móc to wreszcie wykorzystać? Ja Strategię Polski Zachodniej traktuję tylko w kategoriach punktów za to, że jakiś projekt mieści się, bądź nie mieści w tej Strategii. Ja nie widzę w niej korzyści specjalnej. Pani Marszałek, tylko co dalej ze Strategią Polski Zachodniej i po co jest ona? Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Drugi głos Pan Bogusław Motowidełko.

Radny Województwa Lubuskiego Bogusław Motowidełko: Moje pytanie jest do Pani Marszałek, czy w okresie między sesjami luty-marzec, bo ta sesja marcowa jest późno, chyba po 20 marca, dostaniemy tę odpowiedź na zapytania, które skierujemy w najbliższym czasie do Pani Marszałek? Czekanie aż do 20 marca to jest dosyć długi czas, a te wszystkie sprawy o likwidacji białych plam, o światłowodzie to już wielokrotnie tutaj inne osoby również poruszały, bo jest to sprawa bardzo istotna, a szczególnie w sytuacji, kiedy nadal prace są np. tzw. zdalne, jeśli chodzi o nauczanie.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo i drugi głos Pani Marszałek Elżbieta Anna Polak.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Bardzo dziękuję. Staralam się udzielić odpowiedź Pani Radnej Mrozek na tyle, na ile usłyszałam pytanie, bo w tej części niestety były problemy techniczne tak duże, że również współpracownicy, którzy tutaj ze mną starają się też monitorować sesję

i przygotowywać szybko odpowiedzi, również nic nie usłyszeli. Tak więc, na pytania związane z bonami, z tymi szczegółami, udzielimy odpowiedź bardzo szczegółowo pisemnie. Kontaktowałam się w tej chwili sms-owo, również z Wicemarszałkiem Łukaszem Poryckim w sprawie domków rodzinowych, ale niestety odpowiedział mi, że nie usłyszał w ogóle pytania, więc gdy otrzymamy na piśmie, udzielimy odpowiedzi bez zbędnej zwłoki. Nie ma, co do tego żadnych wątpliwości, przecież sprawą zajmować się również Sejmik i zawsze udzielamy bardzo obszernych odpowiedzi, jak widzę po naszych interpelacjach. Nie chciałbym jednak, żebyśmy dzisiaj zdominowali tym naszym dialogiem sesję. Mamy dzisiaj Strategię i wiele bardzo ważnych spraw. Jeżeli chodzi o pytanie Pana Radnego Kołodzieja, ta współpraca z Orange będzie kontynuowana. Kolejne spotkania w celu przedstawienia odpowiedzi przez ekspertów firmy, odbędą się. Czuwamy na tym, będziemy starać się konsekwentnie dążyć do tego, żeby skutecznie wyeliminować wszystkie białe plamy w naszym obszarze. Firma bardzo szczegółowo odpowiadała, widać było znajomość terenu i problemów, które występują. W większości włodarze i uczestnicy tego spotkania byli zadowoleni z jego przebiegu. Jestem przekonana, że będziemy w dalszym ciągu skutecznie eliminować białe plamy. Nie ma żadnych wątpliwości, że cyfryzacja, tak jak wcześniej powiedziałam, jest to priorytet. Z resztą będziemy to w prezentacji naszej o Strategii bardzo mocno podkreślać. Wracając do negocjacji, również Pani Radna Kulczycka wcześniej zadała pytanie, w jaki sposób chcemy wzmocnić nasze stanowisko negocjacyjne i uzyskać jak najwięcej dla naszego regionu. Te negocjacje, które odbyły się dla regionu lubuskiego z ministerstwem, były naprawdę bardzo szczegółowe. Trwały naprawdę wiele godzin. Dobrze je oceniamy z Marszałkiem Jabłońskim. Mieliśmy czas i swobodę wypowiedzi. Ja przedstawiłam Strategię Rozwoju Województwa, wszystkie nasze wyzwania, które chcemy zrealizować w perspektywie 2030, jak również przedstawiłam listę projektów kluczowych 46, nie ograniczając się absolutnie. Także ministerstwo zna bardzo dobrze nasze potrzeby, wyzwania, potencjały, ale również te niedostatki, o których mówiliśmy. Pani Minister zauważyła, że regiony, które się dobrze rozwijają i mają dynamikę wzrostu PKB, nie mogą uzyskiwać większej alokacji, bo jest to budżet na wyrównywanie szans, ponieważ artykułowaliśmy również potrzebę zaangażowania w naszym regionie większych środków finansowych i mówiliśmy to otwarcie. W szczegółowej prezentacji Marcin Jabłoński

przedstawił zarys naszego Regionalnego Programu, koncentracja priorytetów w 5 osiach i wszystkie nasze potrzeby, jak również harmonogram przyjęcia tego programu był publicznie zaprezentowany. Mieliśmy mocną legitymację do przeprowadzenia właśnie w taki sposób tych negocjacji, ponieważ stanowisko w sprawie nowej perspektywy podjął Zarząd Województwa 5 głosami. Nasze stanowisko poszło też w Polskę, przekazaliśmy wcześniej też Pani Minister. Ja też przypomnę, że negocjujemy nie tylko teraz w tym krótkim czasie, kończą się te negocjacje jutro 16 dla wszystkich regionów. My prowadziliśmy takie rozmowy i to twarde rozmowy, wykorzystując Konwent Marszałków w naszym regionie. Podczas wszystkich posiedzeń gościliśmy na żywo i gościliśmy na wizji Panią Minister, Wiceministrów Rozwoju Regionalnego, którzy na bieżąco informowali nasz region i wszystkich marszałków o postępach w pracy. Niestety wciąż nie dowiedzieliśmy się, jaka jest konkretnie metodologia. Usłyszeliśmy, że to nie jest ten model berliński w przyznawaniu alokacji, ale Pani Minister też przeliczyła i słusznie zauważyła, że lubuskie wcale nie ma najmniejszej alokacji, a ma ósme miejsce w Polsce pod względem alokacji na nową perspektywę w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Prowadzę też rozmowy z naszymi parlamentarzystami, bardzo nam w tym pomagają nasi posłowie, zwłaszcza Waldemar Sługocki, który zna politykę spójności i politykę regionalną, ale również spotkałam się z Senatorem Wadimem Tyszkiewiczem, który widzę uczestniczy w dzisiejszych obradach. I jesteśmy umówieni w Senacie z Panem Marszałkiem Grodzkim właśnie, żeby rozmawiać na temat nowej alokacji, jak również tego, w jaki sposób ten algorytm został skonstruowany, bo teraz dopiero w piątek się dowiedzieliśmy, że w algorytmie jest liczba mieszkańców, PKB, ale też wskaźniki, jakie konkretnie region osiągnął w każdej osi priorytetowej. Największą alokację dostaliśmy w pierwszym priorytecie, gdzie jest mowa o innowacyjności z uwagi na niskie wskaźniki. W następnych mamy bardzo dobre wskaźniki, więc już ta alokacja jest inaczej liczona, ale wciąż nie znamy wyliczeń, ja bym chciała zobaczyć te wyliczenia, jak to jest, że taki wynik tego wyliczenia. W naszym stanowisku bardzo mocno też artykułujemy potrzebę podziału 7 mld euro, to jest 25% z całej puli programów regionalnych, która została zatrzymana teraz na poziomie rządowym, więc będziemy w dalszym ciągu prowadzić rozmowy w Senacie i z parlamentarzystami naszymi, jak również w innych środowiskach samorządowych. Podejmujemy też takie uchwały

przez korporacje samorządowe. Mamy spotkania w tym tygodniu, bo kończą się jutro negocjacje, będziemy więc zabierać głos w tej sprawie, żeby Krajowa Rezerwa Wykonania – 7 mld euro, została już podzielona i przyznana konkretnym regionom, tak jak to było w tej perspektywie. Mieliśmy 906 mln euro dlatego, że od razu w naszej alokacji znalazła się Krajowa Rezerwa Wykonania. Przypomnę Państwu, że w latach 2007-2013 o Krajową Rezerwę Wykonania musieliśmy się bić i nasz region zajął wtedy 2 miejsce w Polsce. To wtedy była taka zasada kija i marchewki. Osiągnęliśmy określone wskaźniki i dostaliśmy nagrodę z Krajowej Rezerwy Wykonania 240 mln. Teraz mam takie wrażenie, że rząd podobnie się zachowuje, bo te 7 mld, czyli 25% całej alokacji zatrzymał do późniejszego podziału. Chcielibyśmy, żeby ten kapitał już się znalazł w budżetach regionalnych, ponieważ jest kryzys światowy gospodarczy. Walczymy z pandemią i chcemy natychmiast te środki mieć w dyspozycji, żeby wdrażać w większym przyspieszeniu. Liczymy też bardzo na alokację z Krajowego Programu Odbudowy, który jest częścią Europejskiego Programu Odbudowy, to są potężne pieniądze dla Polski – 24 mld euro na same dotacje. Też o tym była mowa podczas negocjacji i też w dalszym ciągu nie mamy jeszcze konkretnych odpowiedzi, co do podziału. Cały budżet to jest 57 mld euro, będą też pożyczki. Ukierunkowanie jest bardzo dobrze nam znane, bo to jest „Zielony Ład”, cyfryzacja i zwiększenie odporności w ochronie zdrowia. Oczywiście o Strategii Polski Zachodniej też mówiliśmy, że my przygotowaliśmy – 5 regionów Polski Zachodniej Strategię w oparciu o rzetelną diagnozę i wypracowaliśmy wspólnie priorytety, co nie było łatwe, żeby 5 regionów mogło się dogadać, a niestety nie mamy takiego programu i lubuskie jest wśród 5 województw, które nie ma żadnego, dodatkowego wsparcia, oprócz tej alokacji, o której powiedziałam w ramach nowej perspektywy i w ramach Krajowego Programu Odbudowy. Jest jeszcze Program Polski Wschodniej, jest też Sprawiedliwej Transformacji, a 5 regionów nie posiada takiego dodatkowego wsparcia. Natomiast projekty, które są w Strategii Polski Zachodniej też się znalazły również, jako przedsięwzięcia kluczowe, o które walczymy z Europejskiego Programu Odbudowy i te, które są do tej pory niezrealizowane, wpisaliśmy również do tego pakietu 46 projektów kluczowych jako przedsięwzięcia strategiczne dla naszego rozwoju. Szerzej, jeżeli Państwo pozwolicie, jak będzie dyskusja na ten temat w punkcie przyjęcia Strategii Rozwoju Województwa, ponieważ jest to dokument kluczowy.

Natomiast Regionalny Program Operacyjny i alokacja w tym programie to jest narzędzie tylko do realizacji Strategii. Dziękuję.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Szanowni Państwo, mamy jeszcze 2 zgłoszenia, ale o zabranie głosu poprosiła Pani Poseł Elżbieta Płonka. Bardzo proszę Pani Poseł.

Poseł na Sejm RP Elżbieta Teresa Płonka: Dziękuję bardzo. Dzień dobry Państwu, dziękuję Pani Przewodnicząca, Pani Marszałek, Szanowni Państwo Radni i goście, zwracam się w imieniu obywateli, którzy do mnie do biura się zgłosili w sprawie mostu na Warcie w Świerkocinie. Most ten podlega w tej chwili remontowi i tak naprawdę nic się nie dzieje, a ludzie mają ogromny problem z pokonaniem odległości. Ten most właściwie nie został zaplanowany w sposób logiczny, aby można było jego naprawę prowadzić. Nie dość, że 1 chyba lutego zamknięto most dla obywateli, dla pojazdów, to nie ma alternatywnej przeprawy, jest tylko kładka, bardzo niebezpieczna kładka i trzeba po tej kładce chodzić, zostawiać auto z jednej strony na parkingu, wchodzić do innego auta. Odległości do pokonania przez Kostrzyn, przez Krzeszyce. Pytanie: dlaczego w ten sposób został zaplanowany remont tego mostu przez Dyрекcję Dróg z siedzibą w Zielonej Górze? Po pierwsze wiadomo było, że będzie zima i teraz ta naprawa będzie opóźniona. Po drugie zwykle mosty są zabezpieczane przez jakąś tymczasową przeprawę, natomiast tutaj zostało to potraktowane jako: ludzie sobie muszą poradzić, auta muszą sobie poradzić, sklepy właściwie, tam są 2 sklepy – opustoszały i nikt się nie przejmuje. Moja prośba do Pani Marszałek, aby zwróciła się do Dyrekcji Dróg, bo nadzoruje rozumieć drogi regionalne, drogi wojewódzkie, dlaczego nie przygotowano w sposób profesjonalny remontu tego mostu i logiczny, żeby zabezpieczyć zarówno transport, jak i przechodzenie ludzi, którzy chodzą po kładce oblodzonej, źle oświetlonej i się obawiają. Kładka do pasa podobno ma zabezpieczenie, ja tego nie oglądałam, ale wysłuchałam dokładnie, także można nawet w ciemności się przechylić i z tej kładki wylecieć. A zatem może należało pomyśleć o takiej współpracy jak z wojskiem była w Skwierzynie wtedy, kiedy remontowano most w Skwierzynie. Natomiast tutaj zlekceważono obywateli dosyć, że tak powiem bez pomysłu, bo zarówno tych, którzy muszą do pracy chodzić jak i tych, którzy muszą do pracy jeździć, jak i transport

w ogóle szeroko rozumiany samochodowy. I bardzo bym prosiła Panią Marszałek o jakąś odpowiedź, na moje biuro poselskie, pisemną. Nie oczekuje w tej chwili odpowiedzi. Właśnie dzisiaj jest mróz, jest zima, most będzie na pewno długo remontowany i w tym momencie działania się przeciągną, natomiast ludzie mają ogromne problemy z pokonaniem tej odległości z powodu zamknięcia mostu w Świerkocinie. Dziękuję bardzo. Pozdrawiam serdecznie Państwa i wracam do pracy zawodowej.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Bardzo dziękujemy Pani Poseł. A ja oddaję głos Panu Zbigniewowi Kościkowi. Bardzo proszę.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Kościk: Dzień dobry, witam Państwa bardzo serdecznie, cieszę się, że możemy chociaż przez ekran, ale popatrzeć na siebie. Szanowni Państwo, w zasadzie w tym punkcie do ustosunkowania się do wypowiedzi, do pytania do Pani Marszałek, w pewien sposób zostałem zmuszony ostatnimi zdaniami ostatniej odpowiedzi Pani Marszałek, żeby wrócić przez te zdania do szerokiej dyskusji o kohabitacji, czyli o współpracy, jaką powinien mieć Zarząd Województwa Lubuskiego, samorząd wojewódzki z rządem Rzeczypospolitej, który jest z innej opcji politycznej. To jest element wysokiej kultury pracy, my się dopiero tego uczymy. Jako Klub Radnych Prawa i Sprawiedliwości, także jako radny, kilkakrotnie poprzednio wypowiadałem się w tej sprawie, to jest trudna sztuka i apel do Pani Marszałek o to żeby umiejętnie otwierać sobie drzwi w Warszawie, bo jak Państwo słusznie mówicie – no, Warszawa, jesteśmy państwem unitarnym, chcemy czy nie chcemy, decyduje o wielu kwestiach, także takich, które są jakby w interesie województw, regionów. Pani Marszałek, chodzi o tę alokację i o to, że także niektóre Kluby zarzuciły Pani brak dyskusji z Rządem Rzeczypospolitej i brak tej umiejętności współpracy, kohabitacji. Myślę sobie, że my tę kwestię rozumiemy w dwojaki sposób. Po pierwsze Pani Marszałek w gazecie napisała, że nie będzie klękała przed rządem. Oczywiście nikomu nie chodzi o takie rzeczy. Chodzi o to, że umiejętną polityką można sobie drzwi otwierać. Teraz na pytanie, jak Pani rozmawia w kwestii zwiększenia tej alokacji, mówi Pani, że jedziecie Państwo na spotkanie z Panem Marszałkiem Senatu, Panem

Profesorem Grodzkim. Podstawy konstytucjonalizmu – to jest władza ustawodawcza, to nie jest władza wykonawcza, Pani Marszałek. I apel o to żeby w sposób właściwy prowadzić tę politykę wobec rządu Rzeczypospolitej. Za kwestie alokacji, za kwestie tych kompetencji władz wykonawczych odpowiada dzisiaj rząd, konkretnie Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej. Pani Marszałek, telefon do Ministra Kościńskiego – 22 25 00 130, ja jestem przekonany, że jak Pani zadzwoni to Panią połączą z odpowiednią osobą i w ten sposób prowadzi się odpowiednie, kompetentne negocjacje, a nie w enuncjacjach medialnych robi się z siebie Joannę d’Arc, która nie będzie klękała przed rządem Rzeczypospolitej. Brak tych umiejętności spowoduje, że wszyscy zapłacimy określoną cenę po prostu, jeżeli chodzi o przyszłość województwa. Dziękuję.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Pan Kazimierz Łatwiński, drugi głos, bardzo proszę.

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: W dużej mierze mój Kolega Zbigniew Kościk powiedział to, co ja chciałem powiedzieć. Pani Marszałek pochwaliła się, że zabiega o względy, o większe wsparcie rządowe poprzez posłów opozycyjnych i oczywiście dobrze, kiedy się współpracuje z posłami opozycyjnymi, ale na tej krótkiej liście są tylko dwaj parlamentarzyści opozycyjnego ugrupowania. Jest to rzecz, moim zdaniem, trudna do zrozumienia i do zaakceptowania, że Pani Marszałek nie ma zdolności prowadzenia dialogu z posłami partii rządzącej. Ja ze swojego doświadczenia chcę powiedzieć, że nawet jak byłem Radnym Rady Miasta Zielona Góra to doskonale wiedziałem, że nie wystarczy tylko rozmawiać z posłami z mojego ugrupowania, ale też trzeba przekazywać postulaty ważne dla miasta parlamentarzystom z opcji rządzącej. Natomiast Pani Marszałek w ogóle to kwestionuje. Na to zwrócił uwagę Pan Zbigniew Kościk. Ja pamiętam Marszałka z Platformy Obywatelskiej, który np. z ówczesnym wojewodą jeździł do Warszawy, z rektorem uczelni, żeby załatwiać ważne sprawy. To był Marszałek z Platformy. A tutaj jakby sprawy poszły w bardzo złym kierunku dla mieszkańców województwa. Państwo prowadzicie taką politykę bastionu zwalczającego rząd za wszelką cenę. Temu służy prawie każda konferencja prasowa, a ich jest bardzo dużo. Najpierw są ataki na politykę centralną rządu, a potem Pani Marszałek idzie do parlamentarzystów

opozycyjnych żeby coś załatwiali. To nie buduje atmosfery dialogu, ale pokazuje brak zdolności jakiejś takiej do komunikowania się z tymi, którzy mają realny wpływ na decyzje. Dziękuję bardzo.

Poseł na Sejm RP Waldemar Sługocki: Pani Przewodnicząca, dzień dobry, Waldemar Sługocki. Czy ja mogę prosić o głos?

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręziak: Oczywiście, bardzo proszę Pan Poseł Waldemar Sługocki.

Poseł na Sejm RP Waldemar Sługocki: Dzień dobry, dziękuję bardzo Pani Przewodnicząca za możliwość zabrania głosu. Bardzo dziękuję obu Panom Radnym za inspirację, zarówno Panu Radnemu Kościkowi, jak i Panu Radnemu Łatwińskiemu Kazimierzowi. Otóż, Szanowni Panowie ja chcę powiedzieć, że wszyscy my parlamentarzyści ziemi lubuskiej, możemy zabiegać o sprawy lubuskie. Często jesteśmy na Sejmiku Województwa Lubuskiego nie dlatego, że sprawuje akurat władzę koalicja składająca się z ugrupowania, które także ja reprezentuję, ale myślę, że także wtedy, kiedy jesteśmy w opozycji także zbiegamy o sprawy ważne dla Ziemi Lubuskiej, ważne dla poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego. I rozumiem, że Posłowie Prawa i Sprawiedliwości, ale także innych opcji, także mogą zabiegać o sprawy ważne dla Ziemi Lubuskiej. Ja chcę powiedzieć, Drodzy Panowie, że mnie nie trzeba przekonywać do tego, żebym zabiegał o sprawy także jednostek samorządu terytorialnego szczebla czy to podstawowego gminnego, czy to powiatowego, w których rządzą czy współrządzą działacze Prawa i Sprawiedliwości. Tak było wtedy, kiedy byłem i Podsekretarzem Stanu w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego, czy Sekretarzem Stanu w Ministerstwie Infrastruktury i Rozwoju, bo albo się nosi w sercu i w swym umyśle „lubuskość” i się zabiega o sprawy lubuskie, bądź nie. I mnie się wydaje, że każdy z nas, parlamentarzysta, daje dowód tego czy Ziemia Lubuska jest dla nas ważna czy też nie. Ja tutaj dzisiaj jestem, uczestniczę w tej sesji Sejmiku Województwa Lubuskiego, uczestniczy Pani Poseł Płonka, ale uczestniczy także Pan Poseł Wontor, który siedzi kilka metrów obok mnie, czy Pan Senator Tyszkiewicz. I chciałbym też powiedzieć, bo łatwo jest odbić piłeczkę i rzucić – i Pan Poseł Jacek Kurzępa, z tego co się dowiaduję, też jest – łatwo jest odbić, drodzy

Panowie, piłeczkę i za wszystko winą obarczyć samorząd województwa lubuskiego. Otóż, ja wiem doskonale, bo także dostaję korespondencję od Pani Marszałek, od Pana Marszałka Jabłońskiego, ale także od Wicemarszałków Tomczyszyna, Poryckiego w ich sprawach, czy od Członka Zarządu Tadeusza Jędrzejczaka w jego kompetencjach, gdzie interpeluję, koresponduję z Ministrami, Wiceministrami, czy dyrektorami departamentów poszczególnych resortów i zabiegam o sprawy lubuskie. I przyznacie sami Panowie, mam nadzieję mnie także rację, że warto abyśmy my parlamentarzyści, oczywiście mamy swoje obowiązki parlamentarne, ale nie zapominamy, że jednak nasz okręg wyborczy nr 8 to województwo lubuskie. I nie zapominamy o tym, że nasi wyborcy funkcjonują tutaj. I nie zapominamy o tym, że jesteśmy im winni ciężką pracą na rzecz Ziemi Lubuskiej. I chcę powiedzieć, że szczególnie z Ministerstwem Rozwoju Regionalnego, czy ministerstwem właściwym ds. rozwoju regionalnego, mam wciąż bardzo dobre relacje bez względu na to kto personalnie i z jakiej opcji nim zarządza. Ale myślę, że dobrze by było żeby parlamentarzyści także Prawa i Sprawiedliwości włączali się chętniej w sprawy Ziemi Lubuskiej i zabiegali. Przyznacie, bo macie Panowie rację, co do tego, że ta interakcja, sprzężenie zwrotne pomiędzy władzami samorządu terytorialnego a parlamentaryzmem zwłaszcza opcji rządzącej, powinna być zdecydowanie lepsza ale myślę, że i z jednej strony samorząd województwa lubuskiego – i wiem, że takie gesty wykonuje, bo przecież wszyscy jesteśmy zapraszani na posiedzenia Sejmiku Województwa Lubuskiego, czy na różne gremia, które organizuje Zarząd Województwa, dotyczące rozwoju Ziemi Lubuskiej, zwłaszcza w kontekście budowania relacji czy to z parlamentem polskim, czy to z rządem – powinni także, myślę, zgłaszać akces i chęć budowania tej interakcji i budować swoistego rodzaju pas transmisyjny pomiędzy właśnie Zarządem Województwa Lubuskiego a rządem. Sami Panowie wiecie, przecież to też dobry dowód, że Zarząd Województwa Lubuskiego, cała piątka, kooperuje z Panem Wojewodą i jego służbami chociażby w kontekście kwestii służby zdrowia i w kontekście przygotowywania chociażby tymczasowych szpitali, aby zapobiegać zarażeniu na koronawirusa. I myślę, że ten atak, czy te słowa, w mojej ocenie – proszę wybaczyć, obu Panów szalenie szanuję i proszę wybaczyć jeśli nazbyt ostro to dookreślę – taka dla mnie bezrefleksyjna trochę krytyka jest nieuzasadniona. I te konferencje nasze, bo też w niektórych biorę udział, też są nieuzasadnione, bo musicie przyznać Panowie, że czym innym jest

różnica poglądów i do tego mamy prawo, o to walczono przez dziesięciolecia abyśmy mogli się pięknie różnić i przekonywać do swoich racji jako Polacy dokonują wyboru i także osoby, które piastują różne funkcje publiczne czy to w samorządzie, czy parlamentarzysty opozycji, mają prawo odnosić się do programów i zagadnień, czy też rozwiązań proponowanych przez aktualnie rządzących. Natomiast czym innym jest taka krytyka i wskazywanie, naszym zdaniem, innego punktu widzenia, a czym innym jest zabieganie o interes Ziemi Lubuskiej. Nikt się na nikogo nie powinien obrażać jeżeli taka krytyka się pojawia. Oczywiście ważne jest to abyśmy nie przekraczali pewnych norm, standardów, elementarnej kultury politycznej, osobistej w tym różnieniu się, ale tutaj myślę ani Pani Marszałek, ani pozostałym Członkom Zarządu, ani dwóm Wicemarszałkom nie można zarzucić. Nawet wtedy, kiedy pojawi się krytyka, ona jest merytoryczna i na wysokim poziomie. I chciałbym się przyłączyć, już kończę, ostatnie zdanie, do postulatów i Pana Kazimierza Łatwińskiego – Radnego i Pana Doktora Dyrektora Zbigniewa Kościka żebyśmy razem być może stworzyli formułę do tego, aby zabiegać o sprawy lubuskie. Niestety chcę z przykrością obu Panom powiedzieć, że parlamentarysty Prawa i Sprawiedliwości ani teraz, ani wtedy kiedy byli w opozycji, a my z kolei na poziomie krajowym sprawowaliśmy władzę, nie przyjęli zaproszenia do Lubuskiego Zespołu Parlamentarnego. A to była dobra formuła żeby budować szeroką koalicję na rzecz Ziemi Lubuskiej. Dlatego też skonkluduję tak: macie rację Panowie, działajmy razem, bo o sprawy lubuskie powinniśmy zabiegać wspólnie. Mogą nas różnić i różnią różne kwestie, ale Ziemia Lubuska powinna być naszym priorytetem. Dziękuję serdecznie.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję Panie Pośle. Bardzo proszę Pan Mirosław Marcinkiewicz. Przepraszam bardzo, drugi głos w dyskusji Pani Helena Hatka.

Radna Województwa Lubuskiego Helena Hatka: Pani Przewodnicząca, Szanowni Państwo, ja wrócę do takich spraw lokalnych. Oczywiście zgadzam się z moimi poprzednikami, że trzeba rozmawiać dla dobra województwa i chciałabym wrócić do sprawy, o której wspominała Pani Poseł Płonka, czyli efektów remontu mostu w Świerkocinie dla mieszkańców, teraz w czasie zimy. Ja wspieram ten głos Pani Poseł. Miałam kontakt z mieszkańcami, z burmistrzem Gminy Witnica. Uważam,

że tą sprawą Zarząd pilnie powinien się zająć, oczywiście jeżeli będzie taka wola Pani Marszałek i Zarządu, żeby jednak znaleźć takie rozwiązanie komunikacyjne, które nie byłoby tak dolegliwe jak w tej chwili, dla mieszkańców tej gminy. Sądzę, że znajdziemy takowe rozwiązanie. Ja deklaruję się, że będę tutaj wspierała Państwa pomysłem, który mamy na rozwiązanie tego problemu. I bardzo proszę, żeby sprawę mostu w Świerkocinie i dolegliwości dla mieszkańców potraktować bardzo poważnie. Mam nadzieję, że to będzie przedmiotem najbliższych działań Pani Marszałek, Zarządu. Ja zresztą w tej sprawie wystosuję albo interpelację, albo wyślę Państwu formalnie propozycję jak ten problem można rozwiązać. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, pierwszy głos w dyskusji, Pan Mirosław Marcinkiewicz.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz: Pani Przewodnicząca, Szanowni Państwo, przysłuchuję się tej dyskusji i szczególnie słowa Radnych Kościka i Łatwińskiego w tym dzisiejszym dniu, kiedy ciśnienie jest wysokie, jeszcze bardziej mi podniosły, bo powiem szczerze, że faktycznie są dwa sposoby działania. O jednym sposobie usłyszałem w wywiadzie radiowym Wiceprezydenta Zielonej Góry Kaliszuka, który powiedział, że trzeba jechać do Warszawy, pochylać głowę niziutko i prosić się. Przepraszam bardzo, ale ja nie jestem przekonany, czy to jest właściwa metoda, bo właściwą metodę widziałem w czwartek, kiedy odbywała się konferencja bardzo merytoryczna z Panią Minister Jarosińską – Jedynek, nasze województwo reprezentowała Pani Marszałek Polak i Wicemarszałek Jabłoński i to była świetna merytoryczna dyskusja. Szkoda, że może Koledzy Radni nie mieli czasu, żeby temu się przysłuchiwać. To była dyskusja o argumentach, to była dyskusja o algorytmach, dyskusja o tym w jaki sposób sprawiedliwie, do potrzeb danych środowisk, można przeznaczać środki. I powiem szczerze, że nie ciągnąc tego tematu optuję za działaniem merytorycznym, na współpracę, a nie taką dziwną, jednak niezrozumiałą dla mnie krytykę – zostawmy to. Próbujmy dla dobra naszego województwa, wykorzystując przede wszystkim nasze atuty, możliwości, ale przede wszystkim merytoryczną dyskusję, w ten sposób rozmawiać. Dziękuję.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, drugi głos w dyskusji, Pan Zbigniew Kościk.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Kościk: Szanowni Państwo, ja myślę, że mimo wszystko tutaj z Kaziem Łatwińskim zostaliśmy źle zinterpretowani. Moi Państwo, jeżeli w poczytnej gazecie pada stwierdzenie ze strony Pani Marszałek, wyciągnięte z Facebooka, że nie będzie się kłaniała partii rządzącej, to pokazuje, Szanowni Państwo, pewien stosunek do ekipy sprawującej władzę. Apelowaliśmy nie tylko z Kaziem, cały Klub Radnych wielokrotnie wcześniej, o to Pani Marszałek żeby nauczyć się z rządem Rzeczypospolitej rozmawiać. I tutaj zwrot w kierunku zarówno Pana Posła, jak i Kolegi Mirka: punktem wyjścia, bo Panowie macie rację, jest interes województwa lubuskiego. My tym interesem też się kierujemy. Podpowiadamy rozwiązania, które suma summarum mogą przynieść pozytywne efekty. I ja nie wiem, dlaczego taki apel o to aby nauczyć się rozmawiać z rządem, żeby nauczyć się lobbować, bo tak to funkcjonuje, powoduje, że Mirek ciśnienia dostajesz wyższego? To absurdalne jest po prostu. Pani Marszałek, takie pytanie na zasadzie zero-jedynkowej odpowiedzi: obecna ekipa rządząca, czyli Prawo i Sprawiedliwość, sprawuje już 5 lat rządu w kraju, proszę powiedzieć ile razy zaprosiła Pani Parlamentarzystów PiS-u na kawę, na to żeby porozmawiać o problemach samorządu, żeby oni zechcieli lobbować na rzecz interesu województwa lubuskiego, bo myślę, że takimi wypowiedziami, że nie będzie się Pani kłaniała ekipie rządzącej to wręcz te rowy stają się głębsze, a nie są zasypywane? I ja znam jakby od wielu lat Pana Posła Sługockiego i ja wiem, że on tę kulturę pracy takiej politycznej, też jeżeli chodzi o region, ma naprawdę na wysokim poziomie i ja nie oczekuję tutaj, że Panowie będziecie łajali mnie i Kazia Łatwińskiego za zwrócenie uwagi na bardzo zasadniczy problem. My po prostu dzisiaj próbujemy ratować sytuację kiedy mleko się rozlało i kiedy trzeba było o pewnych rzeczach po prostu pomyśleć wcześniej. Więc moja propozycja, ale także chyba całego Klubu Prawa i Sprawiedliwości: Pani Marszałek, parlamentarzyści Prawa i Sprawiedliwości nie gryzą, rząd Rzeczypospolitej Polskiej nie gryzie, trzeba po prostu przemóc te swoje jakieś fobie antypisowskie i z tymi ludźmi rozmawiać i na pewno będzie Pani wielokrotnie zadowolona z efektów takich rozmów. Pozdrawiam.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Hareźlak: Dziękuję bardzo. Pan Kazimierz Łatwiński prosi o głos, ale niestety jest to trzeci głos. Zatem udzielam głosu Panu Sebastianowi Ciemnoczołowskiemu, bardzo proszę.

Radny Województwa Lubuskiego Sebastian Sylwester Ciemnoczołowski: Dzień dobry, dziękuję serdecznie. Pani Przewodnicząca, Szanowny Kolego Zbyszku, też lubię kawę i chętnie się z każdym napiję żeby wiele spraw dla województwa lubuskiego załatwić. I myślę, że nasi parlamentarzyści też nie unikają takich spotkań. Ale nie od picia kawy udaje się załatwiać w tym regionie najważniejsze inwestycje. Przypomnę, że swego czasu województwo lubuskie było liderem jeżeli chodzi o inwestycje realizowane przez rząd szczebla krajowego w tym regionie i to był chyba złoty okres dla województwa lubuskiego – mówimy o trasie S3, o trasie A2, o linii nadodrzańskiej kolejowej i innych inwestycjach, które były dla regionu fundamentalne i przeszły do historii i spoiły ten region. Natomiast w tej chwili jak patrzę na wskaźniki, zresztą podawane na stronach oficjalnych, wskaźniki rządowe, nie żadnej niezależnej organizacji, czy jakiejś fundacji, czy think tanku to okazuje się, że województwo lubuskie jest na szarym końcu jeżeli chodzi o inwestycje nie Zarządu Województwa, tylko inwestycje krajowe, o które powinni parlamentarzyści Ziemi Lubuskiej, szczególnie parlamentarzyści wspierający ekipę rządową, zabiegać z całej mocy. Co Panowie robicie? I kawa tutaj nie pomoże chyba, że rzeczywiście trzeba podnieść ciśnienie. I nam się podnosi ciśnienie jak widzimy, że nasi parlamentarzyści z PiS-u odrzucają poprawki Senatu, zresztą Pan Senator Tyszkiewicz jest i prawdopodobnie może to potwierdzić, w takich fundamentalnych kwestiach jak obwodnice drogi krajowej itd., np. obwodnica Kargowej, z którą jestem silnie związany i posłowie z Ziemi Lubuskiej głosują przeciwko takim poprawkom. To Szanowni Państwo, jeżeli odmawiacie nam krytyki, karzecie nam albo na kolanach, czy kłaniać się rządowi, żeby obwodnica Kargowej powstała, to ja chętnie się napiję kawy, ale jednak po partnersku się traktujemy i Zbyszku bardzo Cię proszę o to, proszę Cię o silny głos jako osoby o ogromnej wiedzy i doświadczeniu, o wypicie tej kawy z Waszymi Parlamentarzystami żeby bardziej skutecznie zabiegali o interesy regionu, te interesy, które mogą być realizowane przez rząd. Proszę zobaczyć, mimo różnic, które nas dzielą w wielu fundamentalnych kwestiach, jak prawa kobiet, jak sądownictwo, jak Konstytucja,

to w sprawach zdrowia Lubuszan jak powstanie szpitala tymczasowego, czy w ogóle utworzenie Centrum Zdrowia Matki i Dziecka, czy ściągnięcie samolotu wspólnie z rządem ze środkami ochrony osobistej, ten Zarząd, Pani Marszałek, jak i cała ta ekipa potrafi współpracować w przeciwieństwie do Wojewody, który doniósł do prokuratury na Szpital Uniwersytecki w sprawie wirusa New Delhi. Także nie wyrzucajmy sobie w kółko pustych słów, tylko postawmy na skuteczność. A dzisiaj województwo lubuskie, jeszcze raz podkreślam, jest na szarym końcu jeżeli chodzi o inwestycje rządowej i Zbyszku mam nadzieję, że twoja też praca przyczyni się do zmiany w tym zakresie. Dziękuję serdecznie.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Ja tylko pragnę przypomnieć wszystkim Państwu Radnym, że jesteśmy w temacie – Informacja na temat bieżącej pracy Zarządu Województwa Lubuskiego. O głos prosi Pani Małgorzata Gośniowska-Kola, bardzo proszę.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola: Szanowna Pani Przewodnicząca, Pani Marszałek, Szanowni Państwo Posłowie, Panie Senatorze, Szanowni Państwo Radni, Szanowni Państwo Goście, ponieważ uważam, że ta dyskusja przebiega w takim – nie wiem jak to nawet nazwać – w takiej atmosferze, która jest dla mnie zadziwiająca, to chcę Państwu przypomnieć, Panie Pośle, że chyba Państwo zapomnieliście, że Państwo pełnicie od wielu lat władzę w tym województwie, więc proszę teraz nie rozdzierać szat, bo jeszcze troszkę i będziemy wam współczuć z tego powodu. Nasze interpelacje, nasze wnioski składane przez wiele lat, zresztą także na początku tej dzisiejszej sesji, zapytania do Państwa o konkretne informacje, co do publicznych pieniędzy wydawanych na promocję, informacje związane z drogami wojewódzkimi, z mostami, z wykluczeniem, co do informacji, w czym chociażby zawodowo Pan Poseł Sługocki się spełnia, o tym, że ludzie, młodzież, studenci uciekają z województwa lubuskiego. Czy Państwo zapomnieliście, że nie tak dawno nie zostało Państwu udzielone absolutorium? Że Państwo w tej chwili szukacie winnych? Bardzo przepraszam, skończę ten temat, bo naprawdę emocje biorą górę, ale to jest dla mnie niezasadne, nieuczciwe i to jest zwyczajnie Państwa hipokryzja. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Szanowni Państwo, o głos prosi Pani Elżbieta Anna Polak, ale to jest trzeci głos w dyskusji. Ja zamykam tę dyskusję i uznaję, że Sejmik przyjął informację o pracach Zarządu do wiadomości.

Poseł na Sejm RP Waldemar Sługocki: Pani Przewodnicząca, mogę króciutko? Tylko Radnej Gośnowskiej-Koli odpowiem króciutko dwa zdania.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Kto jeszcze? Pan Poseł Waldemar Sługocki, bardzo proszę.

Poseł na Sejm RP Waldemar Sługocki: Dziękuję bardzo. Otóż, Szanowna Pani Radna, ja chcę powiedzieć, że musi sobie Pani zdawać sprawę z podziału kompetencji pomiędzy samorządem szczebla wojewódzkiego, to reguluje ustawa z 5 czerwca 1998 roku, samorząd powiatowy także reguluje inna ustawa o samorządzie powiatowym, ale także z 5 czerwca 1998 roku i wreszcie ustawa z 8 marca 1990 roku o samorządzie szczebla podstawowego. I musimy mieć świadomość, że podział kompetencji pomiędzy poszczególne szczeble samorządu terytorialnego jest oczywiście przez ustawodawcę odpowiednio zdefiniowany. Jeżeli Pani pyta mnie o studentów i o to, że następują migracje za poszukiwaniem lepszego jutra to ja z przyjemnością ten wątek podejmę dlatego, że chciałbym żeby miała Pani świadomość i wszyscy Państwo, że m.in. Wydział Prawa i Administracji, ale przede wszystkim kierunek...

Radny Województwa Lubuskiego Bogusław Motowidełko: Pani Przewodnicząca, ale Pan Poseł zaczął nas pouczać, więc dziękujemy bardzo.

Poseł na Sejm RP Waldemar Sługocki: Ale ja nie pouczam. Przepraszam, ja nie pouczam. I kierunek lekarski...

Radny Województwa Lubuskiego Bogusław Motowidełko: Poucza nas Pan, Panie Pośle.

Posel na Sejm RP Waldemar Slugocki: Bardzo przepraszam, juz konczę. Mam prawo...

Przewodniczaca Sejmiku Wojewodztwa Lubuskiego Wioleta Harzylak: Bardzo proszę, głos ma Posel Waldemar Slugocki.

Radny Wojewodztwa Lubuskiego Marek Tomasz Surmacz: Dwóch głosów w szczególnych okolicznościach Pani Przewodniczaca udzieliła, odbierając możliwość riposty innym radnym, którzy są uczestnikami...

Posel na Sejm RP Waldemar Slugocki: Ale to wynika z regulacji prawnych. Tak stanowi w Polsce prawo, Drogi Panie Radny. Jeżeli Pan będzie tak uprzejmy, juz konczę.

Radny Wojewodztwa Lubuskiego Boguslaw Motowidelko: Proszę nas nie pouczać, Panie Pośle.

Posel na Sejm RP Waldemar Slugocki: Ja nikogo nie pouczam, proszę posluchac, proszę nie przerywac, tylko proszę tez o takie elementarne zasady kooperacji. Musicie miec Państwo świadomość, że samorząd wojewodztwa lubuskiego i rząd Platformy Obywatelskiej i Polskiego Stronnictwa Ludowego, ówczesna Prezes Rady Ministrów i Minister Zdrowia pomogli nam w utworzeniu kierunku lekarskiego. I mało tego, że pomogli to, wspólnie także Państwa głosami, za co jestem oczywiście wdzięczny i byłem w poprzedniej kadencji i jestem dzisiaj, przeznaczacie wsparcie finansowe na funkcjonowanie tego kierunku lekarskiego i rozwój tego kierunku lekarskiego. Mało tego, wspólnie Państwo podejmujecie wysiłki na rzecz ufundowania stypendiów dla przyszłych lekarzy po to żeby zostali tutaj na Ziemi Lubuskiej. Możemy zadać natomiast inne pytanie: w jaki sposób reagują największe samorządy, czy wspierają, czy fundują stypendia dla jakichkolwiek absolwentów kierunków lekarskich? Czy podejmują także wysiłek tego, aby Ziemia Lubuska była konkurencyjna dla młodych, dobrze wykształconych ludzi? I oczywiście to także Państwa inicjatywa, jako radnych opozycji, żebyście składali takie propozycje, czyli żebyśmy wspólnie podejmowali wysiłek na rzecz zatrzymania tych najbardziej

potrzebnych, bo demografia, jak wszyscy wiemy, jest niezwykłym wyzwaniem nie tylko w Polsce, ale także w ujęciu międzynarodowym, zwłaszcza europejskim, tej starej Unii Europejskiej. Myślę, że zamiast się przerzucać tutaj – i wcale nie przemawia przeze mnie chęć pouczenia czy w jakikolwiek sposób dominowania – tylko chcę powiedzieć o tym, że powinniśmy wspólnie podejmować wysiłek na rzecz tworzenia takich programów, które będą zatrzymywać tu młodych ludzi. I tak się też dzieje, de facto dzisiaj Państwo przyjmiecie Strategię Rozwoju Województwa Lubuskiego, jednym z celów strategicznych jest właśnie odpowiedź na wyzwania demografii i myślę, że to zostało w tym dokumencie zauważone i to dobrze, że mamy tego świadomość. Chodzi o to jeszcze, żeby to obudować właściwymi programami finansowymi tak żeby ta młodzież zostawała tutaj. Ale także oczywiście musimy zadbać o to żeby była silna w Lubuskiem przedsiębiorczość, bo ci ludzie też chcą aktywnie i godnie tutaj funkcjonować. Dlatego też wspólnie, nie tylko samorząd województwa, ale także samorzady szczebla podstawowego, bo proszę zwrócić uwag: budżet Gorzowa i Zielonej Góry jest, każdego z tych miast indywidualnie, o wiele wiele większy aniżeli chociażby samorządu województwa. Te jednostki samorządu terytorialnego także mają zadania, które będą sprzyjały budowaniu konkurencyjnego województwa lubuskiego i wspieraniu także przedsiębiorczości na ich terenie. Jeżeli tutaj nie będziemy ze sobą rozmawiać, spokojnie, bez emocji, bo ja myślę, że swoim wystąpieniem nie wzbudzam emocji – jeżeli u kogoś wzbudzam bardzo mi przykro, nie jest to moją intencją – chodzi o to żebyśmy podejmowali takie działania, żeby Lubuszanie wierzyli w przyszłość na Ziemi Lubuskiej. I o to proszę, o kooperację, współpracę, nic ponadto. Nie emocje, bo one niczemu konstruktywnemu niestety nie służą. Dziękuję bardzo i przepraszam, to był ostatni głos.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Szanowni Państwo, mamy kolejne zgłoszenia. Mamy też tutaj videokonferencję i wideosesję, zatem mamy opóźnienie. A o głos prosi jeszcze Sławomir Kowal.

Radny Województwa Lubuskiego Sławomir Jan Kowal: Szanowni Państwo, tak przysłuchujemy się, tracimy tak cenny czas, mamy tak wiele ważnych

dokumentów do uchwalenia. Może pokażmy całej Polsce, skończmy tę wojenkę polityczną dwóch partii największych, bo widzicie do czego to doprowadza: do nauki, do edukacji jak się zachowywać, gdzie, z kim pić tę kawę, a z kim nie, a wszystkim nam leży na sercu rozwój Województwa Lubuskiego, rozwój naszych gmin, samorządów. Szanowni Państwo, Województwo Lubuskie nie składa się tylko z Zielonej Góry i Gorzowa, chciałbym powiedzieć, jest też więcej gmin i tutaj dziękuję Waldkowi Sługockiemu za tę propozycję programów wspólnych. Jestem za i myślę, że władarze naszych gmin również. Utwórzmy takie programy, przecież ci wykształceni młodzi ludzie na naszej uczelni nie muszą koniecznie zamieszkać w Zielonej Górze czy w Gorzowie, mogą mieszkać w Żarach, Żaganiu, Nowej Soli, Drezdenku, Strzelcach itd. Zachęćmy do takiego wspólnego programu samorządowego, do tego żeby zachęcać młodych ludzi do pozostawania w Województwie Lubuskim. Stwórzmy również takie programy rozwojowe, dotyczące różnych dziedzin z samorządami. Tu myślę Waldek, że wpisuję się w Twoje ramy intelektualne, co jest bardzo trudne, a Państwa proszę: przemyślmy sobie to, stwórzmy w Polsce program, który będzie. Jest 5 klubów, niech te 5 klubów naprawdę ze sobą współpracuje dla dobra rozwoju Województwa Lubuskiego. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Szanowni Państwo, problem z połączeniem ma Pani Małgorzata Gośniowska-Kola, ale również prosi o głos. To jest drugi głos Pani Małgorzaty Gośniowskiej-Koli, bardzo proszę.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola: Bardzo dziękuję. Proszę Państwa, oczywiście tutaj nie chodzi o to żebyśmy się przierzucali emocjami i Panie Pośle absolutnie jest mi daleko do tego żeby Pana przemówienie wzbudzało we mnie emocje. Emocje we mnie wzbudza stan Województwa Lubuskiego i te kwieciste przemówienia, która Pan przed chwileczką wygłaszał i często je słyszymy do niczego nie prowadzą. Chcę o tym powiedzieć dlatego, że my doskonale sobie zdajemy sprawę z tego, że w Województwie Lubuskim są potrzebne programy, tylko Państwo ich nie realizujecie. Zapewniam też Pana Pośle i wszystkich pozostałych, że niezależnie od tego co w tej chwili jest fundowane przez Zarząd

Województwa, jeżeli chodzi o stypendia, to my jako radni głosowaliśmy wszyscy zawsze za tym, wielokrotnie wskazywałam na to, że powinno być takie narzędzie w ręku radnych i niejednokrotnie sami fundujemy ze swoich diet radnych stypendia dla uczniów, więc proszę nas nie pouczać Panie Pośle, bo doskonale wypełniamy mandat, który nam powierzono i jednocześnie mówimy o tym, czego to województwo potrzebuje. Jeżeli dzisiaj otrzymuję kolejne pisma od mieszkańców, od fundacji, od stowarzyszeń, organizacji pozarządowych, że nie jest brany ich głos w dyskusji na temat rozwoju tego województwa i Strategii to Panie Pośle i Szanowni Państwo, mówię w imieniu tych mieszkańców. Jeżeli Pan Poseł odwiedza moją gminę i Burmistrza Miasta Wschowy wtedy, kiedy Pan promuje, że będzie budowana droga wojewódzka to proszę też za jakiś czas pojechać i sprawdzić czy ta droga wojewódzka jest remontowana. Mówimy o konkretach, a nie o tym jak to być powinno. Absolutnie nie mam zamiaru rozmawiać tutaj w taki sposób, jak tu Państwo sugerujecie, że będziemy się spotykać na kawę. Jesteśmy na Sejmiku Województwa Lubuskiego, nasze interpelacje i nasze głosy są zadawane od wielu lat. Proszę nie mówić teraz, że Państwo będziecie coś robić po nowemu, bo Państwo mieliście do tego okazję. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Drugi głos w dyskusji Pan Mirosław Marcinkiewicz.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz: Przysłuchuję się temu głosowi i mam tylko jedną rzecz do powiedzenia: przez okres, kiedy Platforma Obywatelska wraz z koalicjantami sprawowała władzę, widzimy: S3 – powiedzmy to wyraźnie – przepiękna, ogromna inwestycja, wspomniana tutaj nauka, czyli rozwój uniwersytetu, powstanie Wydziału Prawa, kierunku lekarskiego. To są fakty bezsporne. Chciałbym zapytać Koleżankę Radną co w takim razie przez te ostatnie 5 lat zostało zrobione za rządów PiS, jak nowa droga powstała? Proszę wymienić. Proszę wymienić inne infrastrukturalne inwestycje, które w tym czasie zostały wykonane. Jakie nowe kierunki kształcenia? Zarzuca Pani, że wyjeżdżają stąd ludzie młodzi, Lubuszanie. Jaki nowy kierunek? Nie ma na to żadnej odpowiedzi. My na to, jako że jesteśmy przed momentem przegłosowania Strategii, mówimy wyraźnie: ochrona zdrowia – pierwsze miejsce w kraju, bo najmniejsze

zadłużenie we wszystkich województwach. Samo się to nie zrobiło. To jest działanie, które zostało podjęte i takie są efekty pracy Zarządu, oczywiście samorządu województwa lubuskiego. Zaangażowanie w programach krajowych środków unijnych – szóste miejsce w kraju. Przepraszam bardzo, samo się to nie zrobiło, ktoś to wykonuje. I ostatnia rzecz, na którą się tylko powołam, Instytut Badań Rynkowych przeprowadził sondaż, z którego wyszła ocena, przecież nie my to robiliśmy, tylko badani byli mieszkańcy naszego województwa: I miejsce w rankingu ogólnopolskim jeżeli chodzi o ocenę pracy Marszałka i samorządu województwa lubuskiego. Mamy się czym szcycić. Są to pewne faktyczne rzeczy, a nie narzekanie tylko, że nic nie potrafimy. Bardzo bym był zobowiązany, gdybym usłyszał jakie właśnie wielkie inwestycje pomogliście Państwo załatwić i one zostały w ostatnich latach, za rządów pięcioletnich PiS-u, wykonane. Dziękuję.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Bardzo proszę, drugi głos w dyskusji, Pan Sebastian Ciemnoczołowski. A ja przypominam Państwu, że jesteśmy w punkcie: Informacja na temat bieżącej pracy Zarządu Województwa Lubuskiego.

Radny Województwa Lubuskiego Sebastian Sylwester Ciemnoczołowski: Ja właśnie w tej sprawie Pani Przewodnicząca. Ponieważ zgłaszała się Pani Marszałek, nie do głosu, tylko po to żeby w tym punkcie, gdzie są pytania, odpowiadać radnym. Nie chciałbym nikogo pouczać, ale ma takie prawo i nawet obowiązek. Natomiast jeszcze jedno tylko zdanie komentarza do Pani Radnej Gośniowskiej – Koli: to, że Pan Poseł Profesor Sługocki jest elokwentnym człowiekiem to sprawa oczywista, ale nie na tym się kończy jego praca. Proszę pamiętać ile środków finansowych, w okresie kiedy za to odpowiadał, spłynęło do Zielonej Góry, Gorzowa i innych miast, gmin tego województwa, w ogóle województwa lubuskiego. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję proszę Państwa, ja zamykam dyskusję i uznaję, że Sejmik przyjął informację do wiadomości. Przechodzimy do kolejnego punktu. Szanowni Państwo, na serwerze

dla radnych zostały zamieszczone informacje na temat wdrażania programów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w latach 2014-2020...

Radny Województwa Lubuskiego Marek Tomasz Surmacz: Pani Przewodnicząca, Pan Poseł Kurzępa sygnalizował od 15 minut chęć zabrania głosu i ten głos nie został udzielony.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Już za chwilę udzielię, tylko przeczytam tytuł tego punktu.

Radny Województwa Lubuskiego Marek Tomasz Surmacz: Żeby to Pani Przewodniczącej nie umknęło.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: W latach 2014-2020 oraz stanu wdrażania Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych. I zanim przejdziemy do dyskusji w tym temacie, w poprzednim temacie o głos prosił Pan Poseł Jacek Kurzępa. Ja bardzo Pana Posła przepraszam, ale ja tego zgłoszenia nie widziałam i pracownicy też mi nie sygnalizowali. Bardzo proszę, Pan Poseł Jacek Kurzępa.

Informacje na temat wdrażania programów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w latach 2014-2020 oraz stanu wdrażania Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w województwie lubuskim stanowią załącznik nr 13 do protokołu.

Poseł na Sejm RP Jacek Kurzępa: Serdecznie Państwa witam, witam Sejmik Ziemi Lubuskiej, Panią Przewodniczącą, Pani Marszałek, Wszystkie Radne i Radnych. Oczywiście jestem zdumiony przebiegiem tej dyskusji i nieco zasmucony, Panie Pośle Waldku Sługocki, że tak emocjonalne i jednostronne opinie ferujesz, bo chciałbym Państwu powiedzieć, że absolutnie nie jest moją intencją dzisiaj podczas Sejmiku licytowanie się projektami, programami, ustawami i pieniędzmi, które każdy z posłów Prawa i Sprawiedliwości, Zjednoczonej Prawicy, reprezentujący okręg nr 8 Ziemi Lubuskiej w ostatnim pięcioleciu wygrał dla naszego województwa, bo byłoby to bardzo żenujące. Mamy mandat od Lubuszan, zdajemy sobie sprawę,

że jesteśmy na usługach Lubuszan w naszej roli parlamentarnej, roli poselskiej, senatorskiej. Jesteśmy posłami ku temu, żeby służyć Ziemi Lubuskiej i to czynimy. Nie chciałbym zatem w tej chwili bawić się w licytowanie, natomiast poprosić zarówno parlamentarzystów obecnych na sali, żeby najpierw między sobą, czyli w gronie parlamentarzystów lubuskich, znaleźli ścieżki porozumienia. Żle to czyni dla sprawy wspólnej, gdy tak jednostronnie, Panie Pośle Waldku Kolego Parlamentarzysto, ferujemy opinię, wygłaszamy je w wielu rozmaitych miejscach. Chciałbym zwrócić również Państwu uwagę na tzw. wygumkowywanie roli parlamentarzystów Prawa i Sprawiedliwości, Zjednoczonej Prawicy, również w mediach lokalnych, samorządach lokalnych. Byłoby to bardzo żenujące, żeby każdy z nas wybiegał przed szereg, żeby dać się sfotografować i pokazywać: tak, to ja sprawiłem, że te pieniądze na ten most, na tę obwodnicę, na ten remont dworca kolejowego, przyciągnąłem. Niestety polityka niesie w sobie również takie groteskowe zachowania. Nie wpychajmy samych siebie w kabaretowy scenariusz. Jesteśmy ludźmi odpowiedzialnymi. Powierzywszy nam mandant, Państwu radnych wojewódzkich, nam posłów i senatorów, zdajemy sobie sprawę, że odpowiadamy przed społeczeństwem ziemi lubuskiej, czynimy to w dobrej wierze i najlepiej jak potrafimy. Proszę wybaczyć za ten zbyt patetyczny głos, ale jestem nieco skonfundowany i zasmucony, że tak próbujemy się dzielić. Przed nami debata o Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego i sam Waldku przed chwilą powiedziałeś, że – zresztą Pani Radna Gosia Kola również na ten element zwraca uwagę, Radny Kowal również – że jeśli ta Strategia ma jakkolwiek przynieść wymierny efekt, to musi być czyniona dla kogoś. Jeśli Ziemia Lubuska przeżywa teraz poważny regres depopulacyjny to podstawowe pytanie jest takie: dobrze, będziemy mieli Strategię, ale nie będziemy mieli mieszkańców. A dzisiejsza ta pyskówka, przepraszam za trywializm na Sejmiku, niestety nie przysparza nam splendoru. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo Panie Pośle. Szanowni Państwo przypominę, jesteśmy w punkcie: wdrażanie programów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej. Czy w tej sprawie ktoś z Państwa Radnych ma pytania? Bardzo proszę o zgłoszenia. Nie widzę, zatem uznaję, że informację przyjęliśmy do wiadomości.

Punkt 5.

Informacja o inwestycjach wykonanych na drogach krajowych w 2020 roku i zamierzeniach na kolejne lata, z podziałem na programy, w ramach których będą realizowane.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręziak:

Przechodzimy do Informacji o inwestycjach wykonanych na drogach krajowych w 2020 roku i zamierzeniach na kolejne lata, z podziałem na programy, w ramach których będą realizowane. Proszę o zabranie głosu Pana Jarosława Brzeczki – Dyrektora Oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Zielonej Górze. Bardzo proszę.

Informacja o inwestycjach wykonanych na drogach krajowych w 2020 roku i zamierzeniach na kolejne lata, z podziałem na programy, w ramach których będą realizowane stanowi załącznik nr 14 do protokołu.

Dyrektor Oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Zielonej

Górze Jarosław Brzeczka: Dzień dobry Szanowni Państwo. Szanowna Pani Przewodnicząca, Szanowna Pani Marszałek, Szanowni Państwo, dziękuję bardzo za głos. Na początek chciałbym się przedstawić z uwagi na to, że jestem nową osobą. Nazywam się Jarosław Brzeczka, na stanowisko Dyrektora Oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Zielonej Górze zostałem powołany z dniem 1 lutego. Wcześniej od 2009 roku pracowałem w Generalnej Dyrekcji na stanowisku kierownik projektów, m.in. byłem odpowiedzialny za realizację takich inwestycji jak: budowa obwodnicy Łęknicy i budowa drogi ekspresowej S3 pomiędzy Sulechowem a Nową Solą. Na początek chciałbym się odnieść do pytania o zamknięty most w Świerkocinie. Otóż Drodzy Państwo, na sieci dróg krajowych obecnie nie jest żaden most zamknięty. Jeśli chodzi o miejscowość Świerkocin to jest droga wojewódzka nr 131, to jest most w ciągu drogi wojewódzkiej, także zapytanie odnośnie zamknięcia tego mostu proszę skierować do Zarządu Dróg Wojewódzkich. Jeśli Państwo pozwolą to mam przygotowaną krótką prezentację odnośnie tego co zostało w ostatnich latach w województwie lubuskim wykonane i plany na najbliższe lata. Spróbuję teraz tę prezentację uruchomić. Generalna Dyrekcja jako

Oddział w Zielonej Górze w Województwie Lubuskim w ostatnich latach zrealizował 11 inwestycji drogowych. Obecnie 5 inwestycji mamy w przygotowaniu, 4 inwestycje są w realizacji i 1 inwestycja jest w przetargu. W dalszej części prezentacji powiem w szczegółach o jakie inwestycje chodzi. Sieci dróg jakie są w zarządzie oddziału zielonogórskiego, to jest 884 km dróg. Utrzymaniem zajmują się 4 rejony drogowe, pod które podlega 13 obwodów drogowych. Teraz o tych inwestycjach, które są zrealizowane to jest: droga S3, lata realizacji 2010-2019, łącznie przez województwo lubuskie przebiega 175 km tej drogi, to jest na tym planie zaznaczone, po prawej stronie zieloną kreską jest ta inwestycja wskazana. Droga, autostrada A2, jest to 90 km drogi, ona jest w zarządzie teraz przez Autostradę Wielkopolską i uruchomioną inwestycją, o której też później powiem, jest autostrada A18, łącznie 71 km – na tym planie widać ją kolorem fioletowym, na południu ta droga jest widoczna. To są inwestycje zakończone, czyli tak jak mówiłem ta droga ekspresowa S3 w podziale na zadania, głównie droga plus budowa mostu, wartość tej inwestycji – 3,81 mld zł. Obecnie pracujemy również nad programem dostosowania dróg krajowych do nośności 11,5 tony na oś. Wartość tych inwestycji szacowana jest na 1,5 mld zł. Z prawej strony na mapie żółtym kolorem są zaznaczone drogi, które będą podlegały modernizacji w tym zakresie. Polegała ona będzie m.in. na dostosowaniu drogi do szerokości 7 m plus po 0,5 m opaski z każdej strony. Także nawierzchnia asfaltowa będzie miała 8 m szerokości. Głównie tu mówimy o drodze krajowej na północy województwa, to jest droga krajowa nr 22, biegnąca od Kostrzyna aż do granicy przez Gorzów Wielkopolski aż do granicy z województwem wielkopolskim oraz droga krajowa na północy 24. Na południu mamy drogę krajową, która będzie dostosowana, droga krajowa nr 27 między Żarami a Zieloną Górą. Oczywiście realizujemy też dużo mniejszych zadań. To są zadania polegające na poprawie bezpieczeństwa ruchu drogowego. W ubiegłym roku takich zadań zrealizowaliśmy 16. Kolejne zadania są w przygotowaniu, część zadań jest w trakcie realizacji i w przetargu. Nie będę tu w szczególności wchodził, bo tego jest bardzo dużo. Teraz, co na przyszłość? Na przyszłość mamy program 100 obwodnic w województwie lubuskim. Wartość tych obwodnic to jest ok. ponad 1 mld zł, zaplanowane do budowy jest 6 obwodnic. Najbardziej zaawansowane prace mamy przy obwodnicy Strzelec Krajeńskich i tu mamy planowane już podpisanie umowy na projekt i budowę, w takim systemie to będzie budowane, taka umowa będzie

podpisana w miesiącu marcu, taki jest plan. Kolejne obwodnice, które są w przygotowaniu to jest: obwodnica Dobiegniewa, obwodnica Kostrzyzna nad Odrą, obwodnica Krosna Odrzańskiego, Przytocznej oraz Wschowy i Dębowej Łęki. Te wszystkie inwestycje, plan jest taki, żeby zostały ukończone do 2029 roku. Teraz o odcinku, który jest w realizacji, o którym też już wspominałem, to są 4 odcinki autostrady A18. Ostatnie 2 umowy zostały podpisane na odcinek 3 i 4, w styczniu tego roku te umowy zostały podpisane. Wartość tych umów w sumie jest na 872 mln zł. Całkowita wartość inwestycji – 1 mld 179. Planowane zakończenie, to za chwilę przejdę do kolejnych slajdów i pokażę jak to wygląda w podziale na te odcinki. Odcinek 1, w zasadzie 0+1, to odcinek biegnący od granicy w Olszynie, ma długość 11,6 km, wartość umowy 185 mln zł, realizuje firma PORR. Jest to budowa w systemie „zaprojektuj i zbuduj”. Wykonawca rozpoczął tę inwestycję w 2020 roku, została podpisana umowa. Planowane zakończenie – 2023 rok. Kolejny odcinek, to jest odcinek 2 o długości 21,9 km, wartość tej inwestycji 254 mln zł, realizuje firma Kobylarnia w konsorcjum z Mirbudem. Zaawansowanie robót mamy na chwilę obecną 35%. Ta umowa została podpisana w 2019 roku, planowane zakończenie jest w końcu 2022 roku. Odcinek 3, umowa została podpisana 21 stycznia tak jak już przed chwilą mówiłem, długość tego odcinka 16,24 km, wartość inwestycji 175 mln zł, realizuje firma Budimex, w zasadzie rozpoczyna realizację tego zadania, czas ukończenia to jest koniec 2023 roku. I ostatni odcinek to jest odcinek 4, umowa podpisana 27 stycznia 2021 roku, długość tego odcinka to jest 21 km, wartość inwestycji – 258 mln zł, realizuje ta sama firma co odcinek 2 – Kobylarnia z Mirbudem i z Budpołem w konsorcjum, lata realizacji to jest 2021 do 2023. To pokazuje, że tak naprawdę w 2023 roku skończymy budowę ostatniej autostrady w województwie lubuskim i będziemy mieli komplet autostrad i dróg ekspresowych ukończonych. Zostaną nam do budowy z dużych inwestycji, to co przed chwilą mówiłem, obwodnice - te 6 obwodnic w planie plus dostosowanie dróg do 115 kiloniuutonów na oś. Jeszcze może nie powiedziałem – inwestycja 18 to tak naprawdę jest przebudowa tylko jezdni południowej, bo jezdnia północna była ukończona w 2006 bodajże albo 2007 roku, także tu tylko modernizujemy południową jezdnię o długości w sumie 70 km. To tyle, jeśli chodzi o inwestycje zrealizowane i zaplanowane na przyszłość. Dziękuję bardzo Państwu za uwagę i oddaję głos Pani Przewodniczącej.

Prezentacja stanowi załącznik nr 15 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Bardzo dziękujemy. Szanowni Państwo, czy są pytania do Pana Dyrektora? Proszę o zgłoszenia. Mamy zgłoszenia. Bardzo proszę, Pani Anna Chinalska.

Radna Województwa Lubuskiego Anna Chinalska: Szanowni Państwo, Szanowny Panie Dyrektorze, chciałabym się zapytać o inwestycję, którą Pan tu wymienił, o inwestycję bardzo ważną dla mieszkańców powiatu krośnieńskiego oraz właściwie całej zachodniej części naszego województwa lubuskiego, a mianowicie o obwodnicę Krosna Odrzańskiego. Wiemy z odpowiedzi Pana i z maila, jaki otrzymałam od Państwa, że inwestycja ta jest obecnie na etapie opracowania studium techniczno-ekonomiczno-środowiskowego z elementami koncepcji programowej, czyli tzw. STEŚ-ia–E. Opracowywane są materiały do złożenia wniosku o wydanie decyzji środowiskowej i planowany termin złożenia wniosku to przełom I i II kwartału bieżącego roku. Dwa lata temu, podczas takiego samego spotkania w lutym, Pan Dyrektor zapewniał mnie, że planowane zakończenie tego etapu STEŚ dla naszej obwodnicy to I połowa 2020 roku, czyli mamy wychodzi prawie spóźnienie dwuletnie, są dwa lata obsuwy tego terminu. I chciałabym się zapytać, dlaczego, skoro Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad już ogłosiła przetarg na obwodnicę Kostrzyna, a Kostrzyn rok po obwodnicy krośnieńskiej miał dopiero podpisaną umowę na wykonanie dokumentacji STEŚ i rozstrzyga się także przetarg na obwodnicę Strzelec Krajeńskich, a prace nad dokumentacją na obwodnicę Strzelec Krajeńskich ruszyły razem z pracami nad dokumentacją właśnie naszej obwodnicy Krosna Odrzańskiego. Ja jestem za wszystkimi obwodnicami, ale wiemy, że nasza obwodnica ma już 30-letnią tradycję i pamiętam, że nawet bodajże w 2006 roku ówczesny Burmistrz Chinalski ze Starostą Mackowiczem byli w Warszawie na kolaudacji już tej inwestycji, dlatego pytam i tu dociekam. Wiem, że w Generalnej Dyrekcji każde przesunięcie terminu wymaga potężnego uzasadnienia i na dodatek obiektywnego uzasadnienia. Czy czegoś nie udało się przewidzieć? Dlatego się pytam dlaczego przesuwane są kolejne terminy w sprawie budowy obwodnicy Krosna Odrzańskiego. Dodam to, co mówię co roku, że Krosno z drogą krajową nr 29 to jest najbardziej obciążony odcinek drogi krajowej

jednojezdniowej w województwie lubuskim. Druga sprawa: wiem, że wybrano drugi wariant – najdłuższy – naszej obwodnicy, który biegnie w bardzo trudnym geologicznie terenie, czy będą budowane nasypy czy estakady, takie jak na S3 koło Świebodzina? I teraz: jaka jest alternatywa gdyby po prostu z opracowań, z dokumentacji jakie się robi wynikało, że nie da się budować tej obwodnicy z różnych przyczyn środowiskowych po prostu na tej trasie, co wtedy zrobicie? Czy wyznaczycie inną trasę? I oczywiście budżet – ja się ciągle dopytuję o budżet naszej obwodnicy. Wiem, że to nie jest ten etap jakby, ale czy są zagwarantowane pieniądze państwa, bo ciągle się obawiam, że po prostu obiecuje się, rządy się kolejne zmieniają, a niestety mieszkańcy Krosna Odrzańskiego i okolic jak nie mieli obwodnicy, tak tej obwodnicy nie mają. Czyli ja miałabym tu sprawę o obwodnicę Krosna i jeszcze jedną sprawę...

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Pani Radna, proszę do kropki, bo czas minął.

Radna Województwa Lubuskiego Anna Chinalska: Czyli ja poproszę o odpowiedź w sprawie obwodnicy Krosna Panie Dyrektorze.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Panie Dyrektorze, czy możemy przyjąć taką zasadę, że mamy kilku radnych, którzy zgłaszają swoje pytania i Pan na końcu się do nich ustosunkuje?

Dyrektor Oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Zielonej Górze Jarosław Brzeczka: Ja mogę od razu odpowiadać.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Bardzo proszę.

Dyrektor Oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Zielonej Górze Jarosław Brzeczka: Jakies błędne informacje Pani posiada, bo jeśli chodzi o obwodnicę Kostrzyna to przetarg jeszcze nie jest ogłoszony. Planujemy ten przetarg ogłosić na przełomie 2021/2022, tam to jest uzależnione od decyzji

środowiskowej, czy będzie wymagana ocena transgraniczna. Także tu jakieś błędne informacje Pani posiada. Jeśli chodzi o obwodnicę Krosna Odrzańskiego to tak naprawdę mówiła Pani o złożeniu decyzji środowiskowej – ta decyzja o uwarunkowania środowiskowe została złożona już 12 lutego. Także tu już przyspieszyliśmy nasze działania. Jest to już złożone do RDOŚ-a. Planowane uzyskanie tej decyzji jest na październik tego roku. Przetarg planujemy ogłosić w systemie „zaprojektuj i zbuduj” w lipcu przyszłego roku, czyli w lipcu 2022. Podpisanie umowy jest zaplanowane na 2023 rok i zakończenie całej inwestycji to jest 2027 rok. Na dzisiaj mamy takie daty w planie. Jeśli chodzi o to, dlaczego to wcześniej nie było uruchomione, to trudno mi jest się teraz odnosić. Program 100 Obwodnic ruszył tak naprawdę dopiero w ubiegłym roku i dzisiaj już te inwestycje, że tak powiem mamy zaawansowane – przygotowanie i poza Strzelcami, na które już mamy, że tak powiem, prawie że jesteśmy przed podpisaniem umowy – to najbardziej zaawansowane prace właśnie są w Kostrzynie i w Krośnie Odrzańskim.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, pytania zadaje Pan Sławomir Kowal.

Radny Województwa Lubuskiego Sławomir Jan Kowal: Radna Chinalska – podziękuj, wypij kawę z kim trzeba, bo Krosno Odrzańskie z tej strony województwa jest chyba jako jedyne miasto, gmina ujęte w planie budowy obwodnic, a wszystkie pozostałe są na północy województwa stąd pytanie, co z innymi miastami aspirującymi jak Żagań, Szprotawa? Przecież te sprawy też się toczą w województwie od ponad 20 lat i nie ma ich. Nie wiem czy to z zaniedbania władz miast, które odpowiednio nie lobbują w województwie czy też u polityków. Podziękować należy za A18, która w końcu ujrzała swój cykl, bo kilka lat temu kosztem S3 nie została włączona do inwestycji, w tej chwili jest. Natomiast, Drodzy Państwo, Panie Dyrektorze pytanie co z drogą krajową 12 na odcinku Żary – Żagań, tak bardzo potrzebną już do rozbudowy? Również jako samorządowcy prosimy o to od wielu, wielu lat. W tej chwili patrząc nawet na Program Rozwoju Baz Wojskowych i to, co się dzieje na drodze między Żaganiem i Żarami, ten przemysł wielki, który jest w Żarach, to wojsko w Żaganiu, to jest inwestycja bardzo potrzebna

i też alternatywna droga do, nie daj Boże jakiśkolwiek kraks i karamboli na autostradzie A18. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Pan Dyrektor?

Dyrektor Oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Zielonej Górze Jarosław Brzezka: Może się tak ustosunkuję ogólnie. Potrzeby są duże w województwie, tak jak tę prezentację przedstawiałem przed chwilą, staramy się po kolei wszystkie drogi, które są w najgorszym stanie remontować i doprowadzać do parametrów jakie są wymagane na drogach krajowych. Jeśli chodzi o obwodnicę samą Żagania, czy Szprotawy to nie sposób zapomnieć, że to były jedne z pierwszych miast w województwie lubuskim, które tych obwodnic się doczekały. Obwodnica Żagania w części jest wybudowana, faktycznie przez część przebiega miasta, ale w tamtych czasach tak dokumentacja była wykonana i ta obwodnica była wystarczająca. Także tak samo obwodnica Szprotawy, też obwodnica Szprotawy w części była wykonywana. Teraz przyszła kolej na kolejne miasta. Nie do końca ja odpowiadam za sytuacje, które obwodnice zostały wybrane do realizacji, tak naprawdę nie my o tym decydowaliśmy. Jeśli chodzi o remont samych dróg, to będziemy starali się te drogi między Żarami a Żaganiem, też będziemy starali się te programy uruchamiać. Na chwilę obecną środki mamy przyznane na to co przedstawiłem w prezentacji. W kolejnych etapach będziemy starali się kolejne drogi, że tak powiem, modernizować.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, Pan Zbigniew Kołodziej.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Jan Kołodziej: Dziękuję bardzo. Panie Dyrektorze ja mam 5 pytań związanych z drogą krajową 92. Zacznę od pierwszego tematu dosyć długo już powielanego, nawet w Strategii Województwa mamy po raz kolejny, dotyczące wjazdów na autostradę A2 – węzeł Łągów – Myszęcín, czy coś w tym kierunku dzieje się? Czy Pan może jako osoba bezpośrednio reprezentująca nasze województwo coś o tym powiedzieć,

czy są jakieś szanse na realizację? Drugi temat dotyczący ronda w Trzciel. W tej chwili Zarząd Województwa Lubuskiego wspólnie z powiatem międzyrzeckim i gminą Trzciel chcą robić obwodnicę od A2 i była mowa o tym, aby było na drodze nr 92 – rondo. Czy ta inwestycja ze strony Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad nie jest zagrożona, bo tutaj w planach żadnych informacji Pan na ten temat nie wspomniał. Rok temu, jak była prezentacja przez poprzedniego dyrektora, była też mowa o rondzie przy miejscowości Wilkowo. Jest takie newralgiczne skrzyżowanie przed miejscowością Wilkowo, zjeżdżając z mostu mowa była o rondzie. W tej chwili żadnej informacji przez Pana tutaj nie było przedstawionej. Chciałbym zapytać, bo też wcześniej parokrotnie z Panem Dyrektorem rozmawiałem o współpracy, jeżeli chodzi o samorządy gminne, powiatowe na temat budowy ścieżek rowerowych przy drodze krajowej nr 92. Wiem, że niektóre samorządy były zainteresowane współpracą, nie wiem jak na dzień dzisiejszy ta współpraca będzie wyglądała. Czy Pan jako dyrektor jest również zainteresowany taką współpracą i budową wzdłuż drogi 92 ścieżek rowerowych? I ostatnie pytanie dotyczące miejscowości Gronów, na wysokości Łagowa od strony Niemiec, od strony Polski jadąc brak jest lewoskrętu. Na całej długości praktycznie drogi nr 92 wszędzie są lewoskręty, a tam ten moment jest taki dosyć newralgiczny. Wiem, że były przymiarki do realizacji tej inwestycji. Czy Pan Dyrektor ma możliwość odpowiedzenia, a jak nie to prosiłbym na piśmie? Dziękuję.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Pan Dyrektor?

Dyrektor Oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Zielonej Górze Jarosław Brzeczka: Ja może odniosę się do Trzciel – rondo, to drugie pytanie, które padło. Dwa tygodnie temu bodajże z Panią Marszałek i burmistrzem Trzciela, łącznie ze starostwem w Międzyrzeczu zostało podpisane porozumienie pomiędzy tymi jednostkami, takie czterostronne porozumienie w sprawie budowy właśnie obwodnicy Trzciela i dojazdu do drogi A2, między drogą 92 a A2. Generalna Dyrekcja jest najbardziej zaawansowana, jeżeli chodzi o realizację tego porozumienia, już jesteśmy po przetargu na budowę tego ronda na drodze krajowej 92. Jeśli chodzi o pozostałe tematy, o które padło tu pytanie, to prosiłbym

ewentualnie o sformułowanie zapytania na piśmie i postaramy się ustosunkować, bo pomimo, że mam wiedzę w niektórych tematach, ale nie chciałbym wprowadzić w błąd. Także prosiłbym, na piśmie się ustosunkujemy.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dobrze. Bardzo dziękuję Panie Dyrektorze. Bardzo proszę, Pani Marszałek Elżbieta Anna Polak.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Bardzo dziękuję. Przede wszystkim chciałabym Panu pogratulować stanowiska Dyrektora naszego lubuskiego Oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg i chciałam również podziękować za bardzo sprawne, szybkie przejęcie zadań i potwierdzić, bo w tej sprawie chciałam zabrać głos, żeby Radnych poinformować, że Generalna Dyrekcja Dróg jest właśnie naszym partnerem, wspólnie z gminą Trzciel, powiatem międzyrzeckim i jest bardzo już zaawansowana, otworzyła przetarg na budowę ronda w Trzcielu. W imieniu wszystkich Lubuszan jesteśmy wdzięczni, dziękujemy za A18, wiemy jak długa była historia związana z przeprojektowaniem autostrady A18. Myślę też, że wyrażę prośbę nas wszystkich, ale kłaniać się nie będziemy, tak jak tu niektórzy mówili, a nie mogłam się do tego odnieść, bo z Panem Dyrektorem mamy bardzo dobrą współpracę i absolutnie nie jest to potrzebne – chodzi o drogę 22, zależy nam żeby w ramach tego harmonogramu, o którym rozmawialiśmy, ta droga została naprawdę szybko wykonana, bo jest chyba w najgorszym stanie wśród dróg krajowych w naszym województwie i oczywiście te wszystkie głosy Radnych, dotyczące realizacji zadań na drogach krajowych, Zarząd Województwa popiera. Dziękuję.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, drugi raz zadaje pytanie Pani Anna Chinalska.

Radna Województwa Lubuskiego Anna Chinalska: Dziękuję bardzo. Szanowny Panie Dyrektorze, bardzo dziękuję za bardzo kompetentną odpowiedź. I chciałabym jeszcze zapytać o inną inwestycję, która też się rozpoczyna w Krośnie. A mianowicie w związku z rozpoczynającą się taką wielką inwestycją podniesienia zabytkowego mostu przez Odrę w Krośnie Odrzańskim na drodze krajowej nr 29, która ma potrwać

do roku 2022 i zdajemy sobie sprawę, że będzie się wiązała z wielkimi utrudnieniami po prostu w komunikacji przez miasto, bo i tak bez inwestycji tam są ciągłe korki. Dlatego wnoszę tutaj do Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad o ograniczenie ruchu tranzytowego przez Krosno Odrzańskie dla ciężkich pojazdów samochodowych i proszę o postawienie znaków tranzyt TIR w odpowiednich miejscach, aby przekierować np. te samochody w kierunku na Gubinek, bądź od Świecka, żeby je przekierować na Zieloną Górę, bo to jest po prostu bardzo ważna sprawa i to są oczekiwania mieszkańców, żeby przetrwać ten okres budowy drugiego mostu i tej dużej inwestycji. Dziękując jeszcze raz za głos, chciałabym też prosić Państwa Posłów i Senatorów z wszystkich opcji, którzy słuchają i są dzisiaj z nami i nie tylko, o to żeby monitorować przebieg inwestycji i też tej inwestycji Krosna Odrzańskiego, żeby nie było zbyt długiego przesuwania terminów i żeby ta inwestycja wreszcie stała się realna, bo tutaj oprócz zabytkowego mostu wyleciał most w Połęczku. Nam jest potrzebny nowy most przed Odrę w okolicy Krosna Odrzańskiego. Dziękuję bardzo za udzielenie głosu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Panie Dyrektorze, czy chciałby się Pan odnieść?

Dyrektor Oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Zielonej Górze Jarosław Brzeczka: Ja chciałem tylko zaznaczyć, że inwestycja związana z przebudową mostu w Krośnie Odrzańskim – inwestorem jest Rejonowy Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, nie Generalna Dyrekcja. Jeżeli chodzi o ograniczenie ruchu tranzytowego to przeanalizujemy ten temat i zastanowimy się co można zrobić.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Bardzo dziękuję. Bardzo proszę, pytanie zadaje Pan Sebastian Ciemnoczołowski.

Radny Województwa Lubuskiego Sebastian Sylwester Ciemnoczołowski: Dzień dobry, witam serdecznie. Widzę, że na czacie do głosu zgłasza się Pan Senator Tyszkiewicz, więc nie wiem czy mam teraz Pani Przewodnicząca kontynuować czy oddać głos Panu Senatorowi?

Senator RP Wadim Tyszkiewicz: Ja poczekam, spokojnie.

Radny Województwa Lubuskiego Sebastian Sylwester Ciemnoczołowski:

Ok, to dziękuję. Panie Dyrektorze gratuluje objęcia bardzo ważnej funkcji w województwie lubuskim. Wróć do tematu, który na pewno Pan Dyrektor dobrze zna, a niestety, którego finał nie zakończył się pomyślnie, a mówię o obwodnicy Kargowej. Obwodnicy, która miała już pozwolenie na budowę, otwarty dziennik budowy, gdzie wycięto już las pod tę obwodnicę i tam ten pas zarasta na nowo, gdzie wydano już środki publiczne na realizację tej inwestycji, bardzo potrzebnej w tej gminie, bo jest to droga krajowa przeprowadzona przez zabytkowe, historyczne miasteczko przy samym prawie ratuszu, przy wąskiej zabudowie gdzie od lat jest degradowane. Do tego oczywiście względy bezpieczeństwa, liczne wypadki, także śmiertelne, w tym miejscu, a projekt budowlany stracił ważność. Poprawki, które przyjął Senat, w Sejmie zostały, tak jak już dzisiaj mówiłem, odrzucone. Chciałem zapytać Pana Dyrektora jakie plany tutaj szykuje w tej sprawie? Czy Generalna Dyrekcja wróci do tematu? Czy przygotuje nowy projekt budowy tej obwodnicy? Czy będzie wnioskowała o przeznaczenie zabezpieczeń środków później także na realizację, bo te postulaty lokalna społeczność wnosi od co najmniej 30 lat. Już byliśmy bardzo blisko i znowu zostało to wszystko wrzucone do kosza. Proszę więc i apeluję oczywiście o wznowienie prac, ale proszę Pana Dyrektora żeby powiedział, jakie są dalsze losy tej obwodnicy? Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Pan Dyrektor?

Dyrektor Oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Zielonej

Górze Jarosław Brzezka: Dziękuję bardzo za gratulacje i od Pani Marszałek i od Pana. Jeśli chodzi o obwodnicę Kargowej to temat znany jest mi na chwilę obecną ze słyszenia tak naprawdę, bo pracując od 2009 roku w Generalnej Dyrekcji słyszałem o obwodnicy Kargowej, że miała być budowana, była w planach. Co się wydarzyło, że na chwilę obecną nie jest w planach trudno mi się teraz ustosunkować. Ja sobie ten temat „odgrzeję”, że tak powiem, sprawdzę na jakim to jest etapie i też będziemy mogli informacji na piśmie udzielić.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. I bardzo proszę o zabranie głosu Pan Senatora Wadima Tyszkiewicza.

Senator RP Wadim Tyszkiewicz: Pani Przewodnicząca, Szanowne Panie i Panowie Radni, Pani Marszałek, Szanowni Państwo, ja do Pana Dyrektora konkretne pytanie bardzo, związane z Ziemią Lubuską, z rozwojem Ziemi Lubuskiej, chodzi mi o drugą połówkę zjazdu w Niodoradzu. Czy Pan wie coś na ten temat? Czy są planowane prace, przynajmniej koncepcyjne? Które rozwiązania są brane pod uwagę przez Zarząd Dróg Krajowych w związku z tym, że mówimy o tym żeby zatrzymać mieszkańców w województwie lubuskim, żeby województwo lubuskie się rozwijało i realizując jakby program Lubuskiego Trójmiasta, ta druga połka zjazdu w Niodoradzu jest bardzo, bardzo, bardzo potrzebna. Zielona Góra jest miastem perspektywnym o ogromnych możliwościach, ale w swoich granicach się dusi. Jakby włączyć rozwój tej części województwa, czy zwiększyć potencjał tej części województwa przez dobudowanie drugiej połówki zjazdu w Niodoradz, myślę, że znakomicie przyczyniłoby się to do rozwoju tej części województwa i kraju. Bardzo proszę o odpowiedź. Dziękuję.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo Panie Senatorze. Pan Dyrektor?

Dyrektor Oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Zielonej Górze Jarosław Brzezka: Z tego co mi wiadomo żadne prace nie są obecnie prowadzone jeśli chodzi o zjazd w Niodoradzu, bo to nie chodzi tylko o zjazd w Niodoradzu tak naprawdę, ale również i wjazd. Tamten węzeł jest niepełny z dwóch stron. Tam mamy możliwość tylko jadąc od Zielonej Góry zjechać na Niodoradz i wjechać z Niodoradza na S-kę w stronę Sulechowa, czy tam w stronę Zielonej Góry. Także ten węzeł zdajemy sobie sprawę, że jest niepełny, ale na chwilę obecną żadne prace w tym kierunku nie są prowadzone.

Senator RP Wadim Tyszkiewicz: Panie Dyrektorze, proszę zwrócić na to uwagę, bo to jest niezwykle ważne dla rozwoju tej części województwa, żeby ten zjazd był pełen, wtedy i możliwości rozwoju Zielonej Góry, Nowej Soli, Kożuchowa i całego

regionu w tej części województwa będą zupełnie inne. Rozmawiam z inwestorami, którzy bardzo chętnie weszliby do województwa lubuskiego i Zielona Góra ma bardzo ograniczone możliwości, a Niedoradz takie możliwości by spełniał, więc bardzo proszę o przyjrzenie się temu tematowi. Dziękuję.

Dyrektor Oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Zielonej Górze Jarosław Brzezka: Jak najbardziej się z Panem zgadzam, że jest to potrzebne, a tak jak zaznaczałem w swojej pierwszej wypowiedzi, staramy się dysponować w ramach środków, które posiadamy i robić te inwestycje, których nie można odłożyć na później. A odnośnie tych potrzeb, zdaję sobie sprawę, bo jak na początku mówiłem, byłem odpowiedzialny za budowę drogi Sulechów – Nowa Sól. Także budując już tę drogę zastanawiałem się, dlaczego tego nie ma w projekcie, tak naprawdę, ale nie znalazło się to w dokumentacji. Wykonaliśmy to w takiej formie w jakiej to było zaprojektowane i tak jak było udzielone pozwolenie na budowę – ZRID tak jak był udzielony, tak to zostało wykonane. Na dziś tylko powiem, tak jak już zaznaczyłem, że żadne prace z tego co wiem nie są w tym kierunku na chwilę obecną prowadzone. Przyjrzymy się temu tematowi również.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo Panie Dyrektorze i również w imieniu wszystkich Radnych serdecznie gratuluję objęcia stanowiska i mam nadzieję na dobrą współpracę, a nawet po dzisiejszym Pana wystąpieniu mogę mieć pewność. Dziękuję bardzo.

Dyrektor Oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Zielonej Górze Jarosław Brzezka: Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Szanowni Państwo, ponieważ nie ma więcej pytań uznaję, że Sejmik przyjął informację do wiadomości.

Punkt 6.

Sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Na sesji obecny jest Pan Mirosław Glaz – Dyrektor Departamentu Infrastruktury Społecznej. A ja proszę o przedstawienie opinii Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki Panią Przewodniczącą Aleksandrę Mrozek.

Sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego stanowi załącznik nr 16 do protokołu.

Przewodnicząca Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki Aleksandra Mrozek: Opinia pozytywna.

Opinia Komisji stanowi załącznik nr 17 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję. Czy mają Państwo pytania do tego sprawozdania? Mamy zgłoszenie. Pan Zbigniew Kościk, bardzo proszę.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Kościk: Przepraszam, że powtórzę tą swoją wypowiedź, którą pierwszy raz jakby zacytowałem przy okazji posiedzenia komisji oświaty, ale chciałbym się odnieść do tego dokumentu. Ten dokument pokazuje, Moi Państwo, jak są wynagradzani nauczyciele w jednostkach oświatowych, które podlegają pod Marszałka Województwa Lubuskiego. Specjalnie czekałem na to podsumowanie, ono wynika z przepisów prawa. Tu chodzi o to, że jeżeli jakiś samorząd nie nagradza swoich nauczycieli jeśli chodzi o średnie wynagrodzenia to ma czas na wypłacenie tzw. czternastki, czyli na wynagrodzenia, które zrównają tych nauczycieli ze średnimi wynagrodzeniami w skali kraju. I Moi Państwo, tak: oczywiście to nie jest tajemnica poliszynela, że samorząd

województwa zarządza jednostkami oświatowymi, nie jest ich za wiele, kilka, ale bardzo często ten samorząd wojewódzki może być takim drogowskazem, wskaźnikiem dla innych samorządów, jak się traktuje nauczycieli właśnie w samorządzie województwa lubuskiego. To sprawozdanie mówi prawdę, że te wynagrodzenia są po prostu średnie. A wracam tutaj do pewnego rodzaju, według mnie, cynicznego takiego politykierstwa ze strony Zarządu, które miało miejsce dwa lata temu wtedy, kiedy przez kraj przetoczyły się wiosną strajki. Wtedy, kiedy Członkowie Zarządu biegali z wykrzyknikami, solidaryzowali się, mówili: tak, każdemu nauczycielowi trzeba dać 1000 zł podwyżki. Nie ulega wątpliwości, że trzeba, ale przychodzi taki moment, w którym człowiek mówi: sprawdzam. Samorząd województwa, Zarząd Województwa miał prawo dać to 1000 zł, z którymi inicjatywami tak się solidaryzował, właśnie w ubiegłym roku. Proszę mi nie mówić, że te 1000 zł to miało wynikać ze stawek MEN-owskich, bo samorząd każdy ma różne regulacje, np. w zakresie dodatków motywacyjnych. Można było te 1000 zł dać. Dlatego mówię o pewnego rodzaju cynizmie, dlatego zwracając się do Pani Marszałek, mogę powiedzieć: Pani Marszałek, miała Pani okazję dać tym nauczycielom 1000 zł, dlaczego ci nauczyciele nie dostali? Zwracam uwagę po prostu na taką bardzo często swoistą schizofrenię, że do 15-tej to jestem „za”, będę się utożsamiał itd., a po 15-tej patrzę na ten budżet i okazuje się, że tam tego 1000 zł nie ma. Dobrze, dziękuję pięknie.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, Pani Marszałek Elżbieta Anna Polak.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Bardzo dziękuję. Proszę Państwa, bardzo dobrze mi się rozmawia ze Zbyszkiem Kościkiem, nie mamy żadnych problemów w komunikacji, ale jednak to co usłyszałam to mnie zadziwia, ponieważ oświatę, którą prowadzi samorząd województwa lubuskiego, ma obowiązek finansować rząd polski. Dlatego domagamy się zwiększenia subwencji oświatowej, podobnie jak domagamy się również zwiększenia nakładów na ochronę zdrowia. Natomiast samorząd wojewódzki dokłada do finansowania oświaty na naszym poziomie województwa lubuskiego. Wiem, że każdy samorząd terytorialny ma poważne problemy z realizacją finansową zadań obowiązkowych,

właśnie dlatego, że lwią część swojego budżetu musi przekazywać na oświatę. Musi, żeby ta oświata normalnie funkcjonowała. A cóż dopiero realizacja specjalnych programów, które mają służyć wyrównywaniu szans, finansowaniu, premiowaniu zajęć dodatkowych, premiowaniu wybitnie uzdolnionych? Takie specjalne programy wiem, że każda gmina realizuje. My też mieliśmy kiedyś taki moment w naszym życiu, że współpracowaliśmy, mówię o Zbyszku Kościku, razem współpracowaliśmy przy realizacji świetnego programu dla całego województwa „Lubuska szkoła równych szans”. W tej chwili, gdyby nie Europejski Fundusz Społeczny, gdyby nie interwencja finansowa Unii Europejskiej, mowy by nie było o tym żeby finansować zajęcia dodatkowe i wspierać kompetencje kluczowe w realizacji takich projektów. Dlatego protestowaliśmy gdy nauczyciele zostali potraktowani „z buta”, bo również my zostaliśmy tak potraktowani w samorządach, bo ze środków finansowych, z naszych dochodów własnych, które są przeznaczone na realizację innych zadań, chociażby modernizacja dróg, chociażby pomoc dla szpitali, poprawa dostępności w leczeniu, wciąż dopłacamy do oświaty. W ubiegłym roku to było już ponad 6 mln zł, w tym roku zobaczymy jak to będzie, bo już na rozpoczęciu roku już musieliśmy takie środki wygenerować. Jesteśmy za tym żeby nauczyciele więcej zarabiali. To nie jest żadna hipokryzja, to jest konstytucyjny obowiązek państwa polskiego. Dziękuję.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, drugi głos Pan Zbigniew Kościk.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Kościk: Oczywiście, wszyscy chcemy, żeby nauczyciele zarabiali jak najwięcej, jak najbardziej. Ja chcę powiedzieć Pani Marszałek: nikt nie traktował, nie traktuje i zapewne nie będzie traktował tak licznej rzeszy nauczycieli „z buta”, jak to Pani zechciała powiedzieć. Oczywiście jest subwencja, oczywiście samorzady dopłacają, to jest kwestia pewnych priorytetów, ale chciałbym powiedzieć jeszcze raz to, o czym powiedziałem na początku: dla mnie przyłączenie się Państwa do tamtego strajku to jest po prostu cyniczne politykierstwo związane z oświatą, bo dzisiaj jest ten moment „sprawdzam”. Pani miała szansę Pani Marszałek te 1000 zł dać, nie dała Pani. Czy dobrze, że Pani nie dała? Nie wiem, to Pani lepiej zna ten budżet samorządu województwa i doskonale Pani wie

na co dać, a na co nie dać, ale trzeba w takich sprawach wykazywać pewnego rodzaju roztropność, bo w którymś momencie jest to „sprawdzam” właśnie. Dziękuję.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Szanowni Państwo, nie ma więcej zgłoszeń, zatem uznaję, że Sejmik przyjął sprawozdanie do wiadomości. Ogłaszam przerwę pół godziny. Dziękuję bardzo.

przerwa

Punkt 7.

Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego 2030” – druk nr 406/21.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Wznawiam obrady. Przechodzimy do podjęcia uchwały w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego 2030” – druk nr 406/21. Na sesji obecni są w trybie zdalnym prof. Aleksander Noworól z Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie i Pan Roman Fedak – Dyrektor Urzędu Statystycznego w Zielonej Górze – eksperci, którzy pracowali przy opracowywaniu Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego 2030. Proszę o zabranie głosu Panią Marszałek Elżbietę Annę Polak.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 18 do protokołu.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Bardzo dziękuję. Bardzo proszę, mamy taką krótką prezentację, która myślę będzie dyscyplinować nas. Postaram się w takich zwięzłych słowach przedstawić najważniejsze priorytety, misje naszego regionu i wyzwania oraz te strategiczne projekty. Mamy również przygotowaną listę autopoprawek Zarządu. Wszystkie komisje zapoznały się ze Strategią. Wszystkie wnioski Zarząd Województwa rozpatrywał. Wiem, że jeszcze są kolejne wnioski, które będą dzisiaj w trakcie sesji składane. Ja przedstawię Państwu prezentację. Ponieważ jesteśmy live, więc słuchają nas również mieszkańcy, media, wszyscy są zainteresowani jaka jest przyszłość w regionie lubuskim do 2030 roku. Następnie poproszę Dyrektora Nowickiego,

który przedstawi w jaki sposób Zarząd Województwa ustosunkował się do Państwa wniosków. Lista autopoprawek, od razu powiem, jest bardzo obszerna. Staraliśmy się być bardzo elastyczni i obradowaliśmy tak bardzo merytorycznie, żeby Państwa oczywiście sugestie, uwagi, poprawki przyjąć. Nasza wizja, nasz cel główny zgodny jest z programami rządowymi jak najbardziej oraz z ukierunkowaniem Polityki Spójności, ponieważ Strategia Województwa jest najważniejszym dokumentem i to na podstawie Strategii Województwa będziemy kończyć procedować i pisać Regionalny Program Operacyjny oraz będziemy również aktualizować wszystkie inne programy branżowe, które będą narzędziami do wykonania naszej Strategii. Będziemy w dalszym ciągu stawiać na „Zieloną krainę nowoczesnych technologii”, ale to nasze podejście będzie bardziej inteligentne, będzie polegało na inteligentnym gospodarowaniu naszymi potencjałami w celu osiągnięcia zrównoważonego rozwoju naszej spójności społecznej, przestrzennej, ale przede wszystkim chodzi zawsze w każdej Strategii o wysoką jakość życia mieszkańców. Nasze cztery najważniejsze priorytety, wyzwania są w tym kierunku zmodyfikowane. Po pierwsze inteligentna zielona gospodarka regionu. Po drugie region silny w wymiarze społeczny, ale przede wszystkim bliski obywatelowi, zintegrowany przestrzennie i region atrakcyjnie, efektywnie zarządzany z wykorzystaniem inteligentnego wsparcia narzędzi informatycznych i wszystkich programów, nie tylko naszych krajowych i naszych budżetów, ale również z wykorzystaniem programów europejskich, o których też parę słów za chwilę powiem. W pierwszym priorytecie przede wszystkim będziemy starali się wykorzystać infrastrukturę, której wcześniej nie mieliśmy. Niestety w niektórych rankingach zarzuca się nam niską innowacyjność, jest to Indeks Millennium, ale również znane są wskaźniki Głównego Urzędu Statystycznego, w którym podaje się, że pod względem sprzedaży produktów innowacyjnych wartości netto lubuskie firmy zajmują pierwsze miejsce w Polsce. Także jest to różnie. My wcześniej nie mieliśmy infrastruktury naukowo – badawczej, wcześniej to jeszcze dekadę temu. Teraz mamy już 7 parków naukowo – technologicznych, gdzie skutecznie może odbywać się transfer badań do biznesu, gdzie są realizowane bony na innowację finansowane szerokim strumieniem z funduszy europejskich, budujemy również Park Technologii Kosmicznych i planujemy zbudować inkubator dla młodych, uzdolnionych absolwentów naszych uczelni, którzy chcemy żeby tam stworzyli stanowiska pracy. I oczywiście zielona

gospodarka, co wpisuje się w program europejski „Zielony Ład”, wzmocnienie też atrakcyjności inwestycyjnej, powiązań wszystkich gospodarczych naszego regionu i stawiamy również na rozwój konkurencyjnego sektora przedsiębiorstw, wsparcie reindustrializacji, rozwój potencjału turystycznego, co pragnę podkreślić, bo były takie pytania, zarzuty, że mało zapisaliśmy na temat turystyki. Stawiamy też na konkurencyjne i ekologiczne rolnictwo. To jest nasza inteligentna specjalizacja, zamierzamy w dalszym ciągu ją rozwijać. Region bliski obywatelowi – przepraszam, bo mam część prezentacji zasłoniętej i tak z pamięci mówię – będziemy przede wszystkim w drugim priorytecie stawiać na rozwój naszego szkolnictwa oraz wychowania przedszkolnego, opieki nad najmłodszymi dziećmi. W tej chwili udało nam się stworzyć bardzo dużo nowych miejsc, ponad 2,5 tys. nowych miejsc w przedszkolach. Chcemy zapewnić też wysoką jakość i dostępność usług medycznych. Wielokrotnie, gdy wykonywaliśmy różne ankiety, mogliśmy się dowiedzieć, że mieszkańcy stawiają na ten priorytet przede wszystkim. Oczywiście każda Strategia musi być oparta na rzetelnej diagnozie. Chcę więc podkreślić, że w tej chwili jesteśmy świadkami cywilizacyjnego skoku, ponieważ z najbardziej zadłużonej ochrony zdrowia, z takiej zapaści w ochronie zdrowia, dzisiaj mamy najmniej zadłużone usługi, możemy więc inwestować i poprawiać dostępność przede wszystkim i tu będziemy wykonywali szereg inwestycji, o których będę mówić w tym punkcie realizacji inwestycji kluczowych. Oczywiście, nie ma żadnego rozwoju gospodarczego bez kultury, więc będziemy rozwijać ofertę kulturalną, ochronę i dziedzictwo kulturowe, również rozwijać infrastrukturę sportową wierni zasadzie, że nie ma lepszego wychowania jak wychowanie przez sport. Wspieranie społeczeństwa obywatelskiego oraz integrowanie poczucia wspólnoty i poczucia takiej tożsamości w naszym regionie to jest w dalszym ciągu również taka marka naszego regionu. Przecież Państwo doskonale wiecie, ile mamy budżetów obywatelskich dla młodych, dla seniorów, dla obszarów wiejskich, więc kontynuacja i rozwój tych działań będzie priorytetem i będzie szeroko też w Strategii przedstawiona i opisana. Integracja przestrzenna regionu, zrównoważony rozwój, czyli regiony, które łączą, tak. Jest taki priorytet w nowej perspektywie Polityki Spójności, będzie realizowany poprzez modernizację i rozwój infrastruktury komunikacyjnej, wzmocnienie transportu zbiorowego, ale tego ekologicznego tak, bo to jest „Zielony Ład”, bo tylko wtedy też mamy szansę na środki finansowe

z programów krajowych. Tych zadań nie jesteśmy w stanie realizować z własnych środków i chcę powiedzieć, że Lubuskie sobie dobrze z tym radzi, bo jesteśmy na VI miejscu w Polsce pod względem korzystania z programów krajowych w tej dekadzie, pozyskaliśmy 17,5 mld zł. Ochrona środowiska – przeciwdziałanie negatywnym skutkom, smogowi. Teraz, w okresie zimy, to jest bardzo widoczne. I rozwój nie tylko funkcji metropolitalnych naszych dwóch ośrodków wojewódzkich: Zielonej Góry i Gorzowa, co Państwo już wcześniej podkreślaliście, że każda gmina jest ważna, dlatego też myślę, że zachęciliśmy skutecznie do nawiązywania partnerstw, MOF-ów, czyli tych ośrodków powiązań funkcjonalnych, ale również partnerstw, które powstały dla realizacji konkretnych wyzwań czy też rozwiązania istotnych problemów. Czyli nie tylko będzie tu mowa o naszych stolicach, ale również o pozostałych gminach – 82 gminy w województwie. Wzmocnienie funkcji społeczno-gospodarczych i zrównoważony też rozwój obszarów wiejskich, na co też bardzo mocno Państwo stawiacie tym bardziej, że Program Obszarów Wiejskich będzie w nowej perspektywie uboższy, więc to wyzwanie ma się też przełożyć w konsekwencji na Regionalny Program Operacyjny. Możemy te wyzwania społeczne, wyzwania gospodarcze, edukacyjne osiągnąć tylko wtedy jeżeli będziemy efektywnie zarządzać, jeżeli będziemy regionem otwartym na współpracę – nie tylko wewnątrz regionu, ale też z ośrodkami Polski Zachodniej, z rządem i również z naszymi sąsiadami: z Brandenburgią, z Saksonią. Jesteśmy przecież regionem transgranicznym, dbając o atrakcyjny wizerunek, rozpoznawalną markę województwa i wysoką sprawność administracji poprzez rozwój e-usług, kompetencji cyfrowych naszego społeczeństwa. W tym miejscu też pragnę podkreślić, że wszystkie zadania, które realizujemy też na poziomie programów branżowych, to nie są jakieś „półkowniki” na półkę. Zarząd Województwa bardzo poważnie traktuje wszystkie programy branżowe. One są autentycznie wdrażane, później to można zobaczyć w każdym rocznym planie finansowym. Konsekwentnie wpisujemy inwestycje – i zadania również – do Wieloletnich Programów Inwestycyjnych. I tak też się stanie z naszymi przedsięwzięciami strategicznymi. Ta lista – można powiedzieć, że jest to pewien kompromis, ponieważ przeprowadziliśmy dwukrotnie konsultacje. Do Zarządu Województwa wpłynęło kilkaset inwestycji, które mogłyby być z powodzeniem przedsięwzięciami kluczowymi, ale oczywiście mamy pewne ograniczenia budżetowe w tej perspektywie do 2030. Głównymi takimi kryteriami

to jest właśnie „Zielony Ład”, cyfryzacja, zwiększenie odporności ochrony zdrowia, ale też to podejście terytorialne, którego celem jest spójność, przestrzenna, no i projekty w zakresie kultury, których celem jest wzmocnienie regionu, który ma służyć obywatelowi. Generalnie w naszej misji chodzi o to, żeby każdy obywatel w regionie lubuskim czuł się dobrze. I podniesienie jakości życia w regionie nastąpi poprzez realizację przedsięwzięć strategicznych, rozwój parków. W I Priorytecie: parki naukowo-technologiczne, nowe zadanie to utworzenie Centrum Doradztwa Patentowego po to żeby zwiększyć naszą innowacyjność, Inkubatora dla młodych. Chcemy to osiągnąć poprzez budowę takiego inkubatora w strefie naszej w Nowym Kisielinie. Chcemy również zrealizować projekty w zakresie ograniczenia niskiej emisji, bo nasza misja „Zielona Kraina” nie jest tylko z nazwy, bo faktycznie mamy chyba najlepsze powietrze w Polsce. Dalsze ograniczanie więc niskiej emisji będziemy finansować. Chcemy też zbudować zakłady termicznego przekształcania odpadów, Lubuską Szkołę Przyszłości i na przykład ten projekt znalazł uznanie w Krajowym Programie Odbudowy, zobaczymy jak dalej będzie z procedowaniem. Będziemy kontynuować stypendia na kierunku lekarskim, pielęgniarskim, ale również stypendia, które premiuje pracowitych uczniów i studentów, będziemy rozwijać kompetencje kluczowe, twórcze, artystyczne, sportowe. Znalazł się też w tym I Priorytecie projekt „Smart village”, to jest „Inteligentna wioska”. Będziemy w sposób systemowy wspierać produkty regionalne zgodnie z naszą inteligencją, specjalizacją „Zdrowie i jakość życia to również zdrowe jedzenie”. Chcemy przystąpić jeszcze w tym roku do budowy budynku pasywnego, takiego wzorcowego budynku ekologicznego. Dzisiaj będziemy przy zmianie budżetu uchwałać środki finansowe na zakup działki od Uniwersytetu Zielonogórskiego 1,6 mln zł. I region silny w wymiarze społecznym, region, który jest bliski obywatelowi, to przede wszystkim takie projekty jak: rozwój Programu Stypendialnego, specjalny program w zakresie polityki społecznej dla seniorów „Lubuscy Seniorzy”. Jak Państwo widziecie te projekty kluczowe są tak dosyć szeroko omówione, żeby nie ograniczać później możliwości realizacji bardziej szczegółowych projektów, bo może się tak wydarzyć – wiemy jak się bardzo szybko zmieniają te czynniki makroekonomiczne – że będą większe możliwości i szanse i żeby nie było potrzeby aktualizować za każdym razem Strategii. Programy polityki zdrowotnej – nie będę wszystkich wymieniać oczywiście. Wzmocnienie w dalszym ciągu infrastruktury w ochronie zdrowia, przecież tak dużo

udało się zrobić. Mamy radioterapię, Centrum Matki i Dziecka, poprawiliśmy dostępność na wszystkich prawie oddziałach. Chcemy rozwijać onkologię i złożyliśmy właśnie do Krajowego Programu Odbudowy duży projekt w zakresie wzmocnienia infrastruktury onkologicznej, szpitali onkologicznych, ale niestety ten projekt nie uzyskał uznania. Odwołujemy się i w dalszym ciągu będziemy starać się wprowadzić do realizacji również ten projekt. Nie tylko termomodernizację obiektów szpitalnych, ale przede wszystkim zwiększenie jakości leczenia. Jak widać Lubuskie jest marką w tym zakresie, bo proszę Państwa gdy 6 lat temu tworzyliśmy kierunek lekarski, Szpital Uniwersytecki, niewiele osób wierzyło w to, że nam się uda, a w tym roku będziemy mieli pierwszych absolwentów – 50-ciu lekarzy młodych, 500 mamy studentów, 200-stu stypendystów, więc jak widać konsekwentna realizacja Strategii, krok po kroku, przynosi dobre efekty. Promocja również naszego kulturalnego dziedzictwa. Kończymy modernizację wszystkich obiektów kultury. Rozbudowa Muzeum Ziemi Lubuskiej w Dobiegniewie, w Bogdańcu, trwa rozbudowa Filharmonii w Zielonej Górze, modernizacja teatrów. Te projekty są ze Strategii, którą zakończyliśmy w 2020 roku. To są projekty kluczowe, które są realizowane. To się dzieje naprawdę. Chcemy powołać do życia Lubuskie Centrum Wsparcia Inicjatyw Obywatelskich, chcemy utworzenia uzdrowiska w gminie Łagów. I to są wnioski, które Państwo przesyłaliście, to są inicjatywy samorządów. W zakresie integracji przestrzennej regionu powstanie multimodalne centrum logistyczne, dokończymy budowę i modernizację sieci autostrad, dróg – to była już mowa o tym. W tym okresie realizacji Strategii 2020 udało nam się zmodernizować 650 km wojewódzkich dróg. Powstała w tym czasie również S3. Zbudowaliśmy, w Skwierzynie zmodernizowaliśmy most, budujemy w Milsku – i to są projekty kluczowe, dlatego do nich nawiązuję. Będziemy też w dalszym ciągu kontynuować budowę przepraw mostowych, modernizować również drogi wojewódzkie, lokalne i linie kolejowe. Bardzo dużo wniosków wpłynęło w tym zakresie i w większości – to już powiem Panu Radnemu Łatwińskiemu – są uwzględnione, wnioski merytoryczne jak najbardziej słuszne, których celem jest przeciwdziałanie wykluczeniu transportowemu. I też to są ekologiczne pomysły, ponieważ chodzi o ograniczenie natężenia na kołach na naszych trasach – chcemy się przesiąść do pociągów, ale nie do byle jakich. Chcemy też kupować pociągi. I chcę powiedzieć, że zakup pociągów hybrydowych znalazł uznanie w Ministerstwie co też świadczy

o tym, że potrafimy rozmawiać – nawiązując do zarzutów wcześniejszych. 6 bardzo dużych projektów, takich kluczowych przedsięwzięć, może być zrealizowanych w ramach Krajowego Programu Odbudowy i to jest kilkaset milionów zł. To są jak najbardziej realne projekty. Zakup hybrydowych pociągów może być kompleksowo realizowany przez Ministerstwo albo przez Przewozy Regionalne, a spółkę tą ostatnio wzmocniliśmy potężnymi środkami finansowymi, chociaż przecież jest to spółka Skarbu Państwa, a nie samorządowa. Nie mamy z tym problemu. Rozwój Portu Lotniczego też w układzie przede wszystkim dostępności komunikacyjnej, bo zbudowaliśmy terminal przylotów – to też było nasze przedsięwzięcie w dotychczasowej Strategii – czas na modernizację terminala odlotów. Nasz Port Lotniczy pomimo pandemii nie daje się, ma najniższy spadek natężenia ruchu pasażerskiego w Polsce i już w tym roku chcemy przystąpić do realizacji tego terminala. I kolejne, czwarte: region efektywnie zarządzany, współpracujący, atrakcyjny. Będziemy rozszerzać działalność Centrum Obsługi Inwestora i Eksportera. Już utworzyliśmy, działa Departament Przedsiębiorczości i Innowacji, który będzie przygotowywał projekt w zakresie utworzenia Centrum Patentowego oraz Inkubatora Młodych, mamy ekspertyzę przygotowaną w tym zakresie. Będziemy rozwijać e-usługi. W tej chwili jest realizowany projekt e-Administracja, e-Zdrowie i dopisaliśmy przedsięwzięcie strategiczne z powodu światowej pandemii: „Ograniczenie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych pandemii”. Mamy nadzieję, że w tym roku uda się, poprzez zaszczepienie, poradzić sobie z tą pandemią. Niemniej jednak, zarówno Europejski Program Odbudowy jak i Krajowy, dają olbrzymie możliwości realizacji wielkich projektów kluczowych w tych programach, dlatego w naszej Strategii też to odniesienie jest. I produkt turystyczny w oparciu o dwa parki światowej klasy UNESCO: „Łuk Mużakowa” i Park Mużakowski. Niewiele regionów może się poszczycić aż dwoma parkami wpisanymi na listę UNESCO. Czyli tak, to co największy kaliber – czyli przedsięwzięcia kluczowe – wymieniłam prawie wszystkie. I teraz już krótko, kończę proszę Państwa, MOF-y, które też wpływały, tak, jeszcze „rzutem na taczkę” do ostatniej chwili, ale nikogo nie wyrzuciliśmy. Tam, gdzie tylko było uzasadnienie stworzenia Miejskiego Obszaru Powiązań Funkcjonalnych, bo tu są potrzebne konkretne wskaźniki, naprawdę merytoryczna podstawa, także rozszerzyliśmy, bo Państwo pisaliście o rozszerzenie, wzmocnienie, silna północ, tak? Zielona Góra wcześniej

podjęła takie działania, tworząc ten MOF Zielonogórsko-Nowosolski, do którego „rzutem na taśmę” jeszcze Nowogród dołączył. Zarząd to akceptuje, zaraz Maciej przedstawi wszystkie autopoprawki, które zostały zaakceptowane. Czyli tak, najwięcej było do listy Projektów Kluczowych uwag, do MOF-ów. Mamy: Gorzowski, Zielonogórsko-Nowosolski, Świebodzińsko-Międzyrzecki, Żarsko-Żagański, Słubicki. Nie było żadnych ograniczeń. Również jeżeli chodzi o obszary wiejskie w Województwie Lubuskim, zgodnie z Państwa uwagami, Zarząd wszystkie akceptuje też poprawki, nie ma ograniczeń. I tak samo partnerstwa, które do ostatniej chwili powstawały. Warunkowaliśmy tylko podpisaniem listu intencyjnego, jeżeli ten list... – żeby chociaż była wola wyrażona, tak? Jak była wyrażona w formie listu intencyjnego to zdążyliśmy do Strategii wpisać: Partnerstwo gmin „Północ Województwa Lubuskiego zawsze razem” – Dobiegniew, Drezdenko, Stare Kurowo, Zwierzyn i Powiat Strzelecko-Drezdenecki, na południu Partnerstwo gmin Małomice, Szprotawa, Niegosławice i Powiatu Żagańskiego, „Krośnieński Obszar Funkcjonalny” z Powiatem Krośnieńskim, miasto Gubin oraz gminy Krosno Odrzańskie, Bobrowice, Bytnica, Dąbie, Gubin i Maszewo, przygraniczne na rzecz „Łuku Mużakowa” miasto Łęknica oraz gminy Brody, Trzebiel, Tuplice i Partnerstwo G7 to Słubice, Rzepin, Ośno Lubuskie, Cybinka, Górzycza, Słońsk – no Górzycza też tak w ostatniej chwili „rzutem na taśmę” – Słońsk, miasto Kostrzyn nad Odrą i Partnerstwo gmin na południe od Nowej Soli: Kożuchów, Nowa Sól – gmina wiejska, Nowe Miasteczko, Bytom Odrzański, Siedlisko, Kolsko, Wschowa, Szlichtyngowa, Sława. Taki zapis też wprowadziliśmy na wniosek Radnych, że nie jest to zamknięty katalog partnerstw. Jak Państwo doskonale wiecie, ustawa o samorządzie terytorialnym od 1990 roku daje nam możliwości nawiązywania partnerstw komunalnych do realizacji określonych celów i taki zapis - jak Państwo chcieliście – wprowadziliśmy żeby się nie martwić, że jak nie ma nas w Strategii to później nie dostaniemy dodatkowych punktów w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego za partnerstwo, bo zgodnie z Polityką Spójności partnerstwa nie tylko gmin, też partnerstwa publiczno-prywatne, powinny być premiowane. I kilka jeszcze słów na temat naszych rankingów: wysoka ocena województwa, Sejmiku Województwa – gratuluję Koleżankom i Kolegom skuteczności. Spieramy się nieraz, ale mieszkańcy widzą, że pracujemy, że rozwiązujemy problemy. Następnie alokacja – to już mówiłam, nie będę się powtarzać – VIII miejsce w przeliczeniu na mieszkańca i w dalszym

ciągu jeszcze „piłka w grze”, bo jeszcze jest te 7 mld w rezerwie krajowej, także to jeszcze staramy się. Pokazuję również jakie środki udało nam się pozyskać, bo to nie jest tak, że Zarząd Województwa nie potrafi współpracować. Z programów krajowych pozyskaliśmy 17,5 mld zł, zajmujemy VI miejsce w Polsce, czyli nie jest tak źle z tą komunikacją z rządzącymi. Myślę, że to tylko troska o rozwój regionu przemawiała. I z mojej strony to wszystko. Bardzo Państwu dziękuję za uwagę. Oczywiście debata i dyskusja będzie, a w tej chwili poproszę Dyrektora Macieja Nowickiego o przedstawienie autopoprawek, które Zarząd przyjął i oczywiście w dalszej części obrad, w dyskusji, jeszcze takie poprawki można zgłaszać, dlatego będę prosiła żeby po dyskusji nad Strategią mógł się spotkać Zarząd, żeby ostateczną wersję jeszcze dopracować. To zależy od tego jak się potoczy dyskusja. Bardzo dziękuję.

Prezentacja stanowi załącznik nr 19 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo Pani Marszałek. A ja proszę o głos, o zabranie głosu Pana Macieja Nowickiego, który przedstawi nam te poprawki, które złożyli Radni. Panie Dyrektorze?

Dyrektor Departamentu Rozwoju Regionalnego Maciej Nowicki: Dzień dobry. Szanowna Pani Przewodnicząca, Pani Marszałek, ja się pokarzę na chwilkę, ale nie muszę chyba cały czas być, tym bardziej, że tutaj będę czytał. Poprosiłbym o wyświetlenie tej tabelki „Autopoprawki Zarządu Województwa Lubuskiego” jeśli można, chociaż Państwo to macie.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Ja przepraszam, czy Pan Dyrektor Maciej Nowicki zakończył swoją wypowiedź?

Dyrektor Departamentu Rozwoju Regionalnego Maciej Nowicki: Nie, Pani Przewodnicząca, w zasadzie prawie nie zacząłem, ale coś tu się włączyło, jakieś techniczne problemy. Natomiast ja w takim razie powiem tylko tak, że jeszcze w piątek została przekazana Państwu Radnym taka informacja, taka duża tabela,

dotycząca odniesienia się Zarządu Województwa Lubuskiego do uwag zgłoszonych przede wszystkim przez Komisje, ale również przez Radnych na Komisjach lub Radnych, którzy przysłali swoje uwagi pisemnie. A dzisiaj dostaliście taką drugą tabelkę, już konkretnie zawierającą jakby autopoprawki – to jest ta wyświetlona – i dołączyliśmy taką drugą tabelkę, która doprecyzowuje treść poprawek czy treść uzupełnień w Strategii, wynikających z tych zapisów przyjętych niektórych poprawek, o których powiem, dotyczących w szczególności Miejskich Obszarów Funkcjonalnych i innych zapisów dotyczących MOF. Więc zacznę może i postaram się tak w miarę szybko tym bardziej, że wnioski te przyjęte to chyba nie powinny budzić wątpliwości, chociaż jest parę tam niuansów. I na początek mamy: Komisja Współpracy Zagranicznej i Promocji Województwa oraz Komisja Rolnictwa i Ochrony Środowiska rekomendowała uwagi zgłoszone przez Radnego Fedko. Oprócz jednej, wszystkie te jego zgłoszone uwagi Zarząd rozpatrzył pozytywnie. Tu tylko przy tej pierwszej uwadze dotyczącej wymienienia przedsiębiorstw tych największych, których jest – tak, jak Radny wnioskował – osiem, myśmy to zaktualizowali za rok, pokazały się niedawno za rok 2019 dane w rankingu Rzeczypospolitej – 9 przedsiębiorstw, więc w związku z tym w tej części diagnostycznej w załączniku do Strategii wymieniamy te 9 przedsiębiorstw. Tutaj też natrafiliśmy na pewien problem danych z GUS-u, czyli jakby najbardziej miarodajnych. Niestety GUS nie publikuje pełnych danych, zawiera dane o podmiotach, w których są też takie instytucje jak np. szpitale, itd. Także tu wymienimy to w diagnozie. Następna uwaga dotycząca stypendiów. Radny sugerował, że to kompetencje są mieszane, a nie tylko samorządu województwa – wniosek przyjęty. Również wprowadziliśmy dokładnie zapis do Strategii dotyczący problemu zadłużania się jednostek samorządu terytorialnego i nakładanie nowych zadań przez kolejne rządy. Następna, czwarta uwaga, dotyczyła aktywniejszego uwypuklenia tego, żeby samorządy lokalne były bardziej aktywne we współpracy z Biurem naszym w Brukseli. Kolejna kwestia również dotyczy tych projektów kluczowych i przy płycie lotniska również zmieniliśmy na kompetencje mieszane, ponieważ tam faktycznie PPL „Porty Lotnicze” wciąż są partnerem. Jeżeli chodzi o infrastrukturę lotniska – uwaga szósta – tu jest już pierwsza jakby uwaga pojawiająca się, dotycząca tych Miejskich Obszarów Funkcjonalnych, dotycząca rozszerzenia Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Zielonogórsko-Nowosolskiego o Nowogród Bobrzański. Pozytywnie, już w I wersji Strategii ponad rok temu,

zaznaczyliśmy Nowogród jako potencjalne rozszerzenie MOF-u, nie było wówczas jakby woli współpracy wszystkich stron. Ona się pojawiła dopiero niedawno, czyli właściwie już „rzutem na taśmę”, ale to Zarząd uwzględnił i znalazło to swoje odzwierciedlenie i na mapach i w treści. I właśnie to, co wspominałem, ta druga tabelka dzisiaj do Państwa dosłana jako autopoprawki – tam są już konkretne zapisy dotyczące podpisania tych umów, itd. Następnie siódma to jest uwaga, dotyczy przeglądu dróg wojewódzkich. Uaktualniona została ta informacja, ponieważ w ostatnich jakby tygodniach 2020 roku była przeprowadzana kolejna jakby ta, ten przegląd i zamieściliśmy tutaj zacytowane dane, nowsze niż były w tej pierwszej wersji. Kolejny zapis dotyczący wymienienia OHP. I dziewiąty – dodany Szczecin do portów lotniczych w pobliżu naszego województwa, obszarów naszego województwa. Kolejny wniosek dotyczy też ochrony przeciwpożarowej Ochotniczych Straży Pożarnych – przyjęty. I wreszcie jedenasty wniosek – no to ten wniosek w zasadzie został pierwotnie zgłoszony na Komisji Gospodarki i Rozwoju przez zaproszonego Burmistrza Świebodzina. Był chyba najbardziej tak kontrowersyjny i żywo dyskutowany na Komisjach, a mianowicie o dodanie do zapisu o proponowanej lokalizacji spalarni, czyli Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów. Był zapis „proponowana lokalizacja Gorzów Wielkopolski”, ostatecznie dwie Komisje, czyli macierzysta Komisja Rolnictwa i Ochrony Środowiska oraz Komisja Współpracy Zagranicznej i Promocji oraz Przewodniczący Komisji Gospodarki, poparli zapis „w Gorzowie Wielkopolskim, gmina Świebodzin lub inne lokalizacje” i Zarząd ten zapis rekomenduje do uwzględnienia ostatecznego w Strategii. Następna grupa to są uwagi Lubuskiej Rady Samorządowej nowopowstałej, niedawno. Nie miała okazji brać udział w konsultacjach Strategii i też tak można powiedzieć „rzutem na taśmę” zebrała się i zaraz na drugim posiedzeniu, tydzień po ukonstytuowaniu, Lubuska Rada Samorządowa sformułowała również kilka uwag. Większość zostało przyjętych i dotyczy to m.in. – z formalnego punktu widzenia te uwagi rekomenduje Komisja Współpracy Zagranicznej i Promocji, no bo konsultacji wprost społecznych Strategii już na tym etapie nie było – pierwsza rzecz to jest uzupełnienie zapisów dotyczących sieci wodociągowych o inteligentne sieci wodociągowe – pozytywnie, kolejna – dopisanie Krosna Odrzańskiego do planowanych węzłów logistycznych na Odrzańskiej Drodze Wodnej, następna dotycząca inwestycji przeciwpowodziowych – macie Państwo zapis kursywą

w tej uwadze – wniosek przyjęty, kolejny dotyczący partnerstw, to dostaliśmy z kilku źródeł, a wcześniej nawet z Koźuchowa, zresztą to Pan Burmistrz Jagasek zgłaszał informację, że partnerstwo gmin – Pani Marszałek to pokazywała już zaznaczone – gmin tych, powiedzmy powiatów nowosolskiego, części powiatu nowosolskiego i części powiatu wschowskiego została rozszerzona ta umowa o współpracę o Wschowę, Szlichtyngową i Kolsk. Kolejne uwagi z Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska pozytywnie przyjęte to jest uwaga dotycząca wpisania przedsięwzięcia budowy stadionu piłkarskiego spełniającego wymogi UEFA i PZPN. No to też było dyskutowane i biorąc pod uwagę, że nie było konsultowane wcześniej i nie ma, nie został złożony żaden konkretny wniosek na przedsięwzięcie spełniające warunki projektu, w związku z tym Zarząd przychylił się do pozytywnego rozpatrzenia prośby poprzez wpisanie do kierunku interwencji 2.5 a), gdzie jest mowa o inwestycjach sportowych, dopisanie „Wsparcie i realizacja inwestycji itd. m. in. poprzez budowę stadionu piłkarskiego”. I tutaj 17-sta uwaga macie Państwo, to jest tak można powiedzieć ta główna uwaga, chociaż one się pojawiają z różnych kierunków, uwaga zgłoszona właśnie przez Komisję Rolnictwa i Ochrony Środowiska dotycząca rozszerzenia MOF-ów i o tym już mówiliśmy, czyli MOF Gorzów Wielkopolski o gminy Skwierzyna, Witnica, Kostrzyn – również wnioskowali indywidualnie Radni czy Radne: Pani Helena Hatka, Pani Anna Synowiec, Pan Marek Surmacz. Wniosek o rozszerzenie MOF-u Świebodzińsko-Międzyrzeckiego o gminę Przytoczna i Zielonogórsko-Nowosolskiego o Nowogród Bobrzański – to już wcześniej mówiłem. No i tutaj nie ukrywam, że trochę późno te wnioski i ten pęd do rozszerzania MOF-ów, ale Zarząd bardzo mocno idzie na rękę tym inicjatywom. Natomiast jednak Miejskie Obszary Funkcjonalne muszą spełniać, czy powinny spełniać, też kryteria takie społeczno-gospodarcze i przestrzenne dlatego zostały wykonane, na ile to możliwe, analizy przez Departament Geodezji i Planowania Przestrzennego, w niektórych przypadkach wystąpiliśmy jako Urząd Marszałkowski do Urzędu Statystycznego o dane i no można powiedzieć, że jeżeli chodzi o rozszerzenie Gorzowa Wielkopolskiego o Skwierzynę, Witnicę, Kostrzyn to tak na granicy, ale generalnie jest taka możliwość, nie tylko poprzez wolę współpracy, ale również poprzez spełnienie tych kryteriów społeczno-gospodarczych, przestrzennych od dojazdów do pracy, poprzez gęstość zaludnienia, ilość firm czy zatrudnienie pozarolnicze. Tego typu wskaźniki są brane pod uwagę. Natomiast jeżeli chodzi

o gminę Przytoczna to tak, ale zaznaczona została możliwość rozszerzenia tego MOF-u o gminę Przytoczna, ponieważ nie mamy danych, a taka bardzo wstępna analiza na podstawie 3, 4 wskaźników zaledwie dostępnych no nie wykazuje tutaj póki co uzasadnienia, ale Zarząd bierze pod uwagę tą wolę współpracy, w związku z tym jest propozycja zapisu o możliwości rozszerzenia tego MOF-u o gminę Przytoczna. Kolejna uwaga, osiemnasta, dotyczy obszarów zagrożonych powodzią, dopisanie Świebodzina i Szczañca – to był wniosek też Pana Kołodzieja i wniosek został przyjęty. Kolejna grupa – bardzo dużo wniosków, to ja może bardziej tak hurtem opowiem, to jest zgłoszonych przez Pana Radnego Kazimierza Łatwińskiego. Jak łatwo się domyślić większość dotyczy transportu, głównie kolejowego. Pan Radny oczywiście zgłaszał też wnioski przy konsultacjach pierwszej Strategii, wiele zostało przyjętych, inne niekoniecznie. Ja mogę powiedzieć, że tu sporo wniosków jest przyjętych. I tak szybciotko: dotyczące niedopasowania – Pan Radny nawet chyba dzisiaj trochę o tym mówił przy innym punkcie – niedopasowania tych linii kolejowych – ok. Kilka zapisów dotyczących dopisania, obok modernizacji, linii kolejowych, że budowa również linii kolejowych, dokończenie budowy i modernizacja autostrad – to samo – nowych odcinków linii kolejowych, dopisanie budowy centrów przesiadkowych i znowu o tym niedostosowaniu – to już jestem przy 24 wniosku. Kolejny znów dotyczy dodania słowa „budowa” tych linii kolejowych. Również pozytywnie Zarząd przyjął propozycję dopisania Cigacic przy centrach logistycznych na bazie portów. I następny nawet Zarząd uwzględnił wniosek – trochę było wcześniej kontrowersji – 27-my dotyczący kolei dużych prędkości, nie tylko dochodzących, w ramach tych „szprych” Centralnego Portu Komunikacyjnego, jak to było wcześniej, ale wręcz dotyczących prac przygotowawczych do budowy linii KDP przez te miasta. I następnie dwa wnioski pozytywnie przyjęte Pani Radnej Beaty Kulczyckiej: Lubuska Szkoła Przyszłości – były wątpliwości czy to tylko kompetencje samorządu województwa, zmieniliśmy na kompetencje mieszane w tej tabelce co Pani Marszałek pokazywała wymieniając projekty kluczowe i drugi wniosek dotyczący tego, żeby nie zawęzać zapisów o narzędziach polityki terytorialnej – to jest na str. 59 w Strategii dotyczącej OSI, tam jest też ta mapka nowa nr 16 i żeby zapisać, że wszystkie partnerstwa będą traktowane tak samo, więc tutaj dopisaliśmy o tych partnerstwach, ale również – i to jest w tej tabelce dodatkowej – dopisaliśmy jeszcze już dla naprawdę jasności, że wszystkie gminy,

a nie tylko te wiejskie, będą mogły uczestniczyć w działaniach, w partnerstwach na zasadzie porozumień terytorialnych i innych instrumentów terytorialnych. To na mapie tej 16 jest pokazane w szczególności dla tych gmin tylko wiejskich, bo te żółte oczywiście czy pomarańczowe będą w szczególności zaliczać się do MOF-ów i będą mogły realizować ZIT-y. Tu od razu chciałem powiedzieć, że ta mapa nr 16 ma charakter czysto informacyjny w związku z tym, a nie jakiś tam wyznaczający, że jak tu jest partnerstwo, to tam gdzie indziej już nie może być albo one się nie mogą zmieniać. To jest mapa informacyjna dotycząca możliwych realizacji tych instrumentów, tak jak tu Radna wniosowała. Następnie Pan Radny Marcinkiewicz – również kompetencje mieszane zmieniliśmy w przypadku ograniczenia skutków COVID-u. I również propozycje kolejowe. Pan Radny Motowidło pytał się czy jest Krosno ujęte w przedsięwzięciu nr 34 dotyczącym tych portów i tutaj jest to też pozytywnie. Pani Radna Paluch-Słowińska również mówiła o tym partnerstwie gmin, o którym już wcześniej mówiłem przy innych uwagach innych Radnych – Kolsko, Wschowa, Szlichtyngowa – to jest oczywiście uzupełnione. Pani Radna Gośniowska-Kola pytała o pojęcie niebiesko-zielonej infrastruktury. Dopiero niedawno się pojawiły te kwestie zielonego rozwoju, a teraz już mamy nie tylko zielony, ale również niebieski. Faktycznie wielu ludzi – a myślę, że nawet większość – nie wie o co chodzi, więc daliśmy przypis, że to jest i ta zielona infrastruktura, ale również ta niebieska, czyli dotycząca wody, zagospodarowania wody i to jest połączone i taki jest teraz trend, tak powiem – światowy – zielony, a nawet zielono-niebieski. Pan Marszałek Jabłoński: dopisanie przy bezpieczeństwie ruchu drogowego budowy lubuskiego centrum ruchu drogowego w kierunku interwencji. Nie jest to przedsięwzięcie strategiczne, nie ma tu żadnych zapisów gdzie, co i jak, czyli z małych liter, ale taka idea jest niewątpliwie potrzebna. I wreszcie tutaj w tej tabeli, jako już 36-ty wniosek, ostatni w tych uwzględnionych pozytywnie, jest wniosek Pana Marszałka Tomczyszyna o poszerzeniu MOF-u Słubice o gminę Górzycyca. I tutaj również pozytywnie, z tym samym zastrzeżeniem co do Przytocznej – nie mamy żadnych analiz wskaźnikowych dla tej gminy jeżeli chodzi o powiązania ze Słubicami czy spełnienie pewnych innych warunków, w związku z tym wprowadzony został zapis dotyczący możliwości poszerzenia MOF Słubice i że wymaga to analizy wskaźnikowej. I proszę Państwa, sześć wniosków uwzględnionych częściowo macie Państwo dalej w tych autopoprawkach Zarządu.

Komisja Rolnictwa i Ochrony Środowiska: propozycja rozszerzenia zapisów dotyczących budowy GPZ – to są Główne Punkty Zasilające – i związanych z magazynowaniem OZE. No sprawa dosyć trudna. Tak na szybko musieliśmy to przede wszystkim z Departamentem Infrastruktury jakby konsultować i ostatecznie jest propozycja zapisu dotycząca tych OZE. Natomiast jeżeli chodzi o GPZ-ty to jest to odrębny temat i w tym przypadku jednak Zarząd Województwa nie rekomenduje wprowadzania tego zapisu – jest kontrowersyjny. Radna Anna Synowiec i Mirosław Marcinkiewicz na Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych mówili o tych niebezpieczeństwach dotyczących planów rządowych w kwestii szpitali, przekształceń. Tu już na Komisji Radni, Pani Marszałek również uznali, że nie będziemy może upolityczniać Strategii. To jest naprawdę dokument apolityczny – takie mam głębokie przekonanie i tak pracowaliśmy – w związku z tym tutaj w tych kwestiach może Sejmik się zajmować apelami czy innymi stanowiskami, natomiast tutaj Zarząd proponuje wzmocnienie zapisu dotyczący tego, że ten „sprawnie działający system opieki zdrowotnej jest w oparciu o samorządowe szpitale, które stanowią też trzon tego systemu zdrowotnego w regionie”, z czym chyba się wszyscy zgadzają. Częściowo również uwzględniliśmy wniosek Pana Radnego Łatwińskiego, nie o transporcie, tylko o tym żeby dopisać w wizji, która jest taka, dosyć długo była konsultowana, zapis o tym, że jest bogaty w surowce takie jak: miedź, gaz ziemny, ropa naftowa. To jest problem taki, że tutaj mogłaby być dyskusja niepotrzebna, bo jeszcze przecież węgiel brunatny nie tak dawno preferowaliśmy. W tej chwili raczej już nie, chociaż nie wykluczamy, tak to zapisy mówią i w związku z tym proponujemy taki zapis kompromisowy, że „region skutecznie i odpowiedzialnie korzystający z bogactw naturalnych”. Wcześniej było „korzystający z zasobów środowiska”. A jeżeli chodzi o bogactwa naturalne to w tym się mieszczą również surowce naturalne. Kolejny też wniosek Pana Łatwińskiego w wizji żeby uzupełnić region przy zachodniej granicy o słowa „oraz na osi północ-południe”. No tutaj też jest to trochę kontrowersyjne, bo tych osi północ-południe jest kilka, a w zasadzie jeszcze leżymy na osi – można powiedzieć – wschód-zachód, więc proponujemy tutaj żeby w sferze przestrzennej, w diagnozie, po prostu zapisać bardzo precyzyjnie i dopisać, wychodząc częściowo naprzeciw temu wnioskowi, że „województwo leży na skrzyżowaniu ważnych, transeuropejskich korytarzy transportowych wschód-zachód – przez ten korytarz Morze Północne-Bałtyk

– i północ-południe, to jest ten korytarz Bałtyk-Adriatyk”. I podobnie, jeżeli chodzi o następny wniosek – tutaj też Radny postulował, żeby napisać, że głównym atutem jest „sąsiedztwo silnych polskich województw” naszego województwa. Nie było to wcześniej jakby dyskutowane, nie było... - jest sprawa dosyć kontrowersyjna, czy to sąsiedztwo silnych województw jest atutem czy jest zagrożeniem. Trochę tym i trochę tym, w związku z tym nie proponujemy tej części zapisu, natomiast w sprawie tych osi to podobnie jak w poprzedniej uwadze. Pani Radna Mrozek wносиła o wpisanie do Strategii dwóch, jednego czy dwóch, nowych przedsięwzięć strategicznych: stworzenie zintegrowanego systemu informacji turystycznej i budowa Wojewódzkiej Informacji Turystycznej. Była dyskusja też na ten temat na Komisji. To są niezwykle ważne rzeczy i na pewno tutaj nie wszystko jeszcze dobrze robimy, jeżeli o to chodzi. Natomiast po pierwsze nie było tych projektów, nie ma tych projektów na stole jako projekty, są pomysły projektów. W związku z tym wychodząc częściowo w dużej mierze naprzeciw temu wnioskowi w kierunku interwencji 1.6. f) dotyczącym turystyki jest propozycja: zamiast zapisu „dywersyfikacja i spójna promocja oferty turystycznej” – przepraszam chwilę, bo nie wiem czy..., tak, jakieś zakłócenia – proponujemy wprowadzić zapis: „zintegrowany system promocji oferty turystycznej, skierowany do różnych grup społecznych”. Więc na podstawie tego zapisu w celach, czyli w kierunkach interwencji, niewątpliwie będzie można rozwijać tego typu przedsięwzięcia proponowane jak będą już jakieś konkretne wnioski. Chciałem powiedzieć też, kończąc tą część tabelki, że również jako autopoprawki Zarząd rekomenduje redakcję i korektę językową tekstu – no nie będziemy chyba cytować stron, na których gdzieś tam przecinka zabrakło. Dwa razy były sprawdzane, zawsze coś się znajdzie, jakaś literówka drobna czy przecinek, więc prosimy o to, żeby Sejmik tutaj też dał zielone światło na wyłączenie – że tak powiem – techniczne jeszcze wygładzenie kwestii tych językowych. No i w dwóch słowach ta druga część tabeli, ja tego nie będę czytał, po prostu tam są już konkretne zapisy – to jest taka III rzymska – konkretne zapisy wynikające z tych uwag, które omówiłem, dotyczące rozszerzenia MOF-ów czy tych partnerstw. I w związku z tym macie Państwo tam konkretne zapisy. Myślę, że to już sprawa jest bardzo taka techniczna, niekontrowersyjna. Tyle bym miał. Jeżeli będą jakieś pytania i uwagi to bardzo proszę. Jeszcze dopowiem tylko, że również dostaliśmy dzisiaj stanowisko Rady Dialogu Społecznego, która pozytywnie oceniła projekt Strategii. Proponowała pewne

uszczegółowienia uwag ale uważam, że one się mieszczą w tych zapisach co są i będą realizowane – że tak powiem – w wykonawczych dokumentach i działaniach, także to tylko informacyjnie chciałem jeszcze dopowiedzieć. Dziękuję bardzo.

Autopoprawki Zarządu Województwa do Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego 2030 stanowią załącznik nr 20 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo Panie Dyrektorze. Szanowni Państwo, przejdziemy teraz do opinii Komisji Sejmiku Województwa Lubuskiego. O przedstawienie opinii Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych proszę Przewodniczącą Panią Annę Chinalską.

Przewodnicząca Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych Anna Chinalska: Komisja zaopiniowała projekt uchwały pozytywnie.

Opinia Komisji stanowi załącznik nr 21 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję. O przedstawienie opinii Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki proszę Przewodniczącą Aleksandrę Mrozek.

Przewodnicząca Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki Aleksandra Mrozek: Opinia pozytywna.

Opinia Komisji stanowi załącznik nr 22 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję. O przedstawienie opinii Komisji Współpracy Zagranicznej i Promocji Województwa proszę Przewodniczącego Pana Edwarda Fedko.

Przewodniczący Komisji Współpracy Zagranicznej i Promocji Województwa Edward Jan Fedko: Opinia Komisji pozytywna włącznie z wnioskami, które szczegółowo omówił Pan Dyrektor Nowicki.

Opinia Komisji stanowi załącznik nr 23 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję. O przedstawienie opinii Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa proszę Przewodniczącego Pana Grzegorza Potęgę.

Przewodniczący Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa Grzegorz Michał Potęga: Pozytywna opinia Komisji Gospodarki.

Opinia Komisji stanowi załącznik nr 24 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: O przedstawienie opinii Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska proszę Przewodniczącego Pana Zbigniewa Kołodzieja.

Przewodniczący Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska Zbigniew Jan Kołodziej: Opinia Komisji pozytywna z zaproponowanymi poprawkami. Dziękuję.

Opinia Komisji stanowi załącznik nr 25 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję. O przedstawienie opinii Komisji Budżetu i Finansów proszę Przewodniczącego Pana Marka Cieślaka.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Marek Cieślak: Opinia pozytywna.

Opinia Komisji stanowi załącznik nr 26 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję. O przedstawienie opinii Komisji ds. Klimatu proszę Przewodniczącą Panią Beatę Kulczycką.

Przewodnicząca Komisji ds. Klimatu Beata Katarzyna Kulczycka: Komisja zaopiniowała pozytywnie.

Opinia Komisji stanowi załącznik nr 27 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Szanowni Państwo, w tym miejscu zabrać głos chciał Poseł Jacek Kurzępa. Bardzo proszę.

Poseł na Sejm RP Jacek Kurzępa: Szanowni Państwo, Wysoki Sejmiku, Szanowny Zarządzie Województwa, chcę Państwu bardzo serdecznie pogratulować tej Strategii. Skrupulatnie oczywiście, jako socjolog, ją przestudiowałem, przeanalizowałem. Dzisiejsza debata również i ilość poprawek, które Państwo jako radni wojewódzcy złożyliście, są również imponujące i wskazujące na niebywałą skrupulatność i rzeczowość Państwa uwag. Niemniej pozwólcie na trzy zdania komentarza. Pierwszy komentarz odnosi się oczywiście do słów Pani Marszałek Polak i bardzo za nie dziękuję, gdyż Pani Marszałek przywołała spotkanie sprzed paru dni z Panią Minister Jędrzejak, gdy dyskutowaliście również o założeniach Strategii i wypowiedź Pani Marszałek wskazująca na Synergię Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego z Strategią Rozwoju Państwa jest bardzo dobrym kierunkiem i za to serdecznie dziękuję. Jednocześnie, Szanowni Państwo, pozwólcie, że odniosę się do zapisu ze Strategii ze str. 104. W punkcie 7.2. Państwo autorzy, Pani Profesor, Pan Dyrektor – również Wam gratuluję tego dokumentu – przedstawiać jeden z istotnych problemów naszego województwa, a mianowicie trendy demograficzne. I pozwólcie, że wrócę do tej pierwszej mojej wypowiedzi, gdy mówiłem o Strategii, dla kogo ona ma być w momencie, kiedy Lubuszanie opuszczają nasz region. Dlatego też pozwólcie, że jako socjolog młodzieży również spojrzę na to przez pryzmat cyklu geograficznego. To znaczy, że za 9 lat Szanowni Państwo prawdopodobnie wielu z Was, podobnie jak i ja, będziemy w zupełnie innym

miejscu. Strategia będzie przynosiła swoje owoce, Ziemia Lubuska będzie dalej się rozwijała, Lubuszanie – daj Bóg – będą trwali w naszym regionie, ale gdy miałbym zadać pytanie: jakie są bieżące strategiczne, te najistotniejsze, na tą chwilę depopulacji Ziemi Lubuskiej, zadania do wykonania, a jakie zakładamy za 3-4 lata osiągniemy, no to jest poniekąd również ta refleksja, którą Pani Marszałek Polak przedstawiała mówiąc o planie wdrożenia kierunku lekarskiego na Uniwersytecie Zielonogórskim, prawda? Czyli program, który został przyjęty przed 6 laty, dopiero jest preludium rok bieżący, kiedy pierwsi absolwenci Uniwersytetu Wydziału Lekarskiego wejdą na rynek pracy. W związku z czym 9 lat to jest szmat czasu i chciałbym, żebyście spróbowali również na to spojrzeć przez pryzmat cyklu geograficznego Lubuszan. Jeśli przyjmiemy, że jest to absolwent szkoły podstawowej – za 9 lat co się będzie z nim działo? Jakie są kotwice, które spowodują, że on pozostanie na Ziemi Lubuskiej z tej Strategii wynikające, a co może być tą słabością Strategii? I pozwólcie na koniec: mam wrażenie, że słabością tej Strategii jest przede wszystkim taka jej cecha, że jest uniwersalna. Gdy bym zaproponował ten dokument województwu zachodniopomorskiemu czy dolnośląskiemu, pewno z pewnymi małymi modyfikacjami można byłoby ją również tam implantować. Zatem, z jednej strony, może to być jej cecha pozytywna, ale z drugiej można byłoby spojrzeć na nią przez pryzmat tego, że może niewystarczająco mocno zakorzeniona jest w specyfice naszego regionu. I ostatnia myśl, zadaję sobie pytanie również w takim kontekście dialogu z Lubuszanami: jest to potężny dokument, bardzo skrupulatnie przygotowany, ale na pytanie o to co ma być lokomotywą rozwoju Ziemi Lubuskiej, co ma być okrętem flagowym gospodarki lubuskiej – to nie potrafię znaleźć tu odpowiedzi. Serdecznie jeszcze raz Państwu gratuluję tej pracy, dziękuję za nią. To jest naprawdę kawał solidnie wykonanej pracy między różnymi środowiskami politycznymi, ale przede wszystkim Lubuszanami kochającymi nasz region. Dziękuję pięknie, gratuluję.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo Panie Pośle. Szanowni Państwo, rozpoczynam dyskusję nad tą uchwałą. O głos prosił Pan Burmistrz Świebodzina Tomasz Sielicki. Panie Burmistrzu, bardzo proszę.

Burmistrz Świebodzina Tomasz Sielicki: Dziękuję bardzo Pani Przewodnicząca. Dzień dobry Państwu, dzień dobry Pani Marszałek, dzień dobry wszystkim. Szanowni Państwo, w związku z tym, że ostatnio pojawiło się nieco kontrowersji dotyczących punktu budowy spalarni i autopoprawki w zakresie dopisania potencjalnej lokalizacji w gminie Świebodzin – zresztą ja uważam, że te kontrowersje były zdecydowanie niepotrzebne i bardzo mocno na wyrost – ja chciałbym krótko zabrać głos w tej sprawie, co być może znacznie uprości zajęcie Państwu stanowiska w tym temacie i rozwiąże wiele spraw tak naprawdę od ręki, o których moglibyśmy tutaj bardzo długo dyskutować, ponieważ pojawia się zapis w autopoprawkach dotyczący dopisania lokalizacji gminy Świebodzin i innych lokalizacji z uwzględnieniem wymogów środowiskowych. Pojawiały się też takie głosy również ze strony części z Państwa na Komisji Gospodarki, iż taki ewentualny dopisek mógłby spowodować naruszenie interesów Gorzowa Wielkopolskiego, który jest bardzo mocno zaangażowany w swoich pracach nad tematem spalarni. Szanowni Państwo, ja bardzo, bardzo szanuję gminę, miasto Gorzów Wielkopolski, szanuję ogromną pracę, którą z całą pewnością wszyscy samorządowcy związani z Gorzowem Wielkopolskim włożyli w pracę nad utworzeniem potencjalnie właśnie Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów w Gorzowie Wielkopolskim, a ponieważ Świebodzin jest na bardzo wczesnym, wręcz powiedziałbym troszkę takim badawczym, etapie jeśli chodzi o tematy spalarni, to chciałbym zaproponować, aby ten zapis autopoprawki Zarządu Województwa Lubuskiego w zakresie dopisania „gminy Świebodzin i innych lokalizacji z uwzględnieniem wymogów środowiskowych”, ograniczyć jednak tylko do Gorzowa Wielkopolskiego i dopisku „inne lokalizacje z uwzględnieniem wymogów środowiskowych” tak, aby interesy Gorzowa Wielkopolskiego były dostatecznie zabezpieczone. Ja uważam, że to jest temat wymagający naszej ścisłej współpracy, niewchodzenia sobie w tym temacie w drogę i szczerze chciałbym tylko powiedzieć, że ja bardzo mocno kibicuję również samorządowi gorzowskiemu w realizacji tego przedsięwzięcia, bo to jest rzecz strategiczna dla całego województwa lubuskiego i tutaj powinniśmy współpracować i taki też charakter ma moja wypowiedź. Gorzowa Wielkopolskiego jako tej lokalizacji dokładnej i dopisanie „innej lokalizacji z uwzględnieniem wymogów środowiskowych” po to, aby nie zamykać dróg przed innymi samorządami, ale jakby wykazać tutaj pierwszeństwo Gorzowa Wielkopolskiego, który wiem skądinąd, że te prace ma już

bardzo zaawansowane. I tak jak powiedziałem – trzymam kciuki i mam nadzieję, że się nie uda, a zobaczymy co będzie w tym temacie dalej. Także dziękuję. Z mojej strony to wszystko Szanowni Państwo.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję Panie Burmistrzu. O głos prosił również Pan Krzysztof Warcholik – Radny Powiatu Świebodzińskiego.

Radny Rady Powiatu Świebodzińskiego Krzysztof Warcholik: Dzień dobry Państwu. Bardzo mi miło gościć po raz pierwszy u Państwa na posiedzeniu sesji. Jestem Radnym Rady Powiatu Świebodzińskiego i dzisiaj reprezentuję Klub Radnych Prawa i Sprawiedliwości oraz Klub Radnych Forum Samorządowego, a więc dwóch koalicji, które w Radzie Miasta Świebodzin i w Radzie Powiatu Świebodzińskiego stanowią większość. Pan Burmistrz przed chwilą powiedział, że wnioskuję o wykreślenie tej autopoprawki lokalizacji Świebodzina, ja w tym temacie chciałbym Państwu odczytać wspólne stanowisko, wniosek, Klubu Radnych Prawa i Sprawiedliwości oraz Klubu Radnych Forum Samorządowego Rady Miejskiej w Świebodzinie oraz Rady Powiatu Świebodzińskiego, dotyczące wpisania do Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego budowy spalarni odpadów w Świebodzinie: „Szanowna Pani Przewodnicząca, Szanowna Pani Marszałek, Szanowni Radni, Szanowni Goście. Jako Radni Rady Miejskiej w Świebodzinie oraz Radni Rady Powiatu Świebodzińskiego oraz zwyczajnie jako mieszkańcy miasta i gminy Świebodzin zostaliśmy zaskoczeni informacją o wniosku Burmistrza Świebodzina Pana Tomasza Sielickiego, skierowanym do Radnych Sejmiku Województwa Lubuskiego, dotyczącym dopisania do Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego możliwości budowy spalarni odpadów w gminie Świebodzin. Z przedstawionego wniosku oraz jego ustnego uzasadnienia dowiedzieliśmy się, iż Burmistrz Świebodzina zdążył już podpisać list intencyjny z koreańską firmą „Samsung Engineering”, która przedstawiona została jako potencjalny inwestor. Następnym wykonanym krokiem był wspomniany we wstępie wniosek argumentowany m.in. dogodną lokalizacją z terenami potencjalnie gotowymi do realizacji takiej inwestycji. Planowana podaż odpadów, uwzględniając jedynie nasze województwo, wynosiłaby ok. 150 do 200 tys. ton. Burmistrz Sielicki

argumentując swój wniosek zaznaczył, że te możliwości, moce przerobowe będą znacznie większe, w swoich wypowiedziach szczególnie o możliwość spalania odpadów z terenów ościennych sąsiadujących z Województwem Lubuskim. Wynika z tego, iż zamiarem naszego władarza jest budowa największej spalarni w tej części Polski, a marzeniem uczynienie ze Świebodzina potentata w spalaniu odpadów. Z pozyskanych informacji wynika, iż sam podmiot, jakim jest „Samsung Engineering”, zainteresowany jest budową instalacji, którą gotów jest pokryć z swoich własnych środków. Jak się więc można domyślać przedsięwzięcie mogłoby mieć charakter stricte biznesowy. Charakter biznesowy – jak sama nazwa wskazuje – polegałoby jedynie na generowaniu jak największego zysku. Do dziś nie wskazano też jakie odpady miałyby być tu spalane. Jak wiadomo największy zysk generują odpady nie tyle co komunalne co niebezpieczne, w tym np. chemiczne, biochemiczne, medyczne, elektroniczne, itd. Zatem znaków zapytania jest więcej, a co najważniejsze nikt na ten moment nie wspominał nawet o wpływie na środowisko i zdrowie mieszkańców. Co równie istotne, sam Świebodzin nie miał i na ten moment nie posiada problemu z odpadami, jest potencjalnie ich niewielkim producentem, zatem prawie całość odpadów musiałaby być do naszej gminy dostarczana. Powoduje to kolejno potencjalne problemy komunikacyjne i logistyczne. Warto też zaznaczyć, że instalacje tego typu montuje się właśnie tam, gdzie tych problemów nie ma, gdzie dostęp do odpadów jest największy. Problem rozwiązuje się tam, gdzie on powstaje, a takie miasta i miasteczka jak Świebodzin pełnią rolę dostawców niż potencjalnych, finalnych odbiorców odpadów. Jednym z najważniejszych aspektów jest też fakt, że wszystko co do tej pory uczynił w tej sprawie Pan Burmistrz Świebodzina Tomasz Sielicki odbyło się bez wiedzy mieszkańców, bez wiedzy Radnych Rady Miejskiej w Świebodzinie, za plecami, po cichu i bez żadnych konsultacji. Patrząc też na odzew społeczny, dochodzące do nas sygnały, można stwierdzić, iż działania podjęte przez Pana Burmistrza Świebodzina pozostają w sprzeczności z oczekiwaniami mieszkańców naszej gminy. Reasumując, Kluby Radnych Prawa i Sprawiedliwości oraz Forum Samorządowego nie popierają pomysłu Burmistrza dotyczącego budowy spalarni odpadów w gminie Świebodzin i jednocześnie zwracają się z wnioskiem o usunięcie zapisów w Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego jako autopoprawki lokalizacji Świebodzina wskazującego możliwą realizację takiej inwestycji w Świebodzinie”. Na zakończenie chciałbym tylko

Państwu dodać, że ja 11 rok już działam jako radny, byłem w Radzie Gminy, w Radzie Powiatu i jestem po prostu zaskoczony, jak pozostali moi Koledzy Radni z obu Klubów dlatego, że na posiedzeniach Rady żadnych konsultacji, żadnych informacji nie było wskazywanych. Wnioskuje zatem o wykreślenie zapisu lokalizacji Świebodzina i pozostawienie nazwy Gorzowa. Dziękuję Państwu za uwagę.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Bardzo dziękuję. Szanowni Państwo, czy w sprawie projektu uchwały są wystąpienia klubowe? Jeżeli tak, to proszę o zgłoszenia. Wystąpienia klubowe. Mamy zgłoszenia. Bardzo proszę, Pan Zbigniew Kołodziej.

Przewodniczący Klubu Radnych Polskie Stronnictwo Ludowe Zbigniew Jan Kołodziej: Szanowni Państwo, wsłuchując się akurat w poprzedników, czyli w Burmistrza Świebodzina i Radnego Powiatu, chcę naprzeciwko wyjść z tą propozycją, która jest zgłoszona przez obu samorządowców z obu szczebli i zaproponować chyba wspólny wniosek i Burmistrza i Radnego Powiatu o to aby ten zapis, który jest w Strategii Województwa, czyli „proponowana lokalizacja, czy był Gorzów, Świebodzin lub inne lokalizacje”, zaproponować aby ten zapis brzmiał, ostatni wers w tym dokumencie: „Zakład Termicznego Przekształcania Odpadów: proponowana lokalizacja Gorzów Wielkopolski lub inne lokalizacje z uwzględnieniem wymogów środowiskowych”. Słyszeliście Państwo Radni w tej chwili, że Pan Burmistrz w tej chwili chce się wycofać z tej propozycji i tutaj Pan Radny Warcholik stanowisko przedstawił w imieniu Radnych z Prawa i Sprawiedliwości, jak również Forum Samorządowego i prosiłbym Państwa Radnych aby się przychylić do tej propozycji i wykreślić z tego w tym zdaniu miejscowość Świebodzin. W tym momencie by został tylko „Gorzów lub inne lokalizacje”. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Bardzo dziękuję. Mamy zgłoszenie Pana Kazimierza Łatwińskiego. Bardzo proszę.

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: Moje zgłoszenie to jest zgłoszenie do złożenia wniosku. Ja złożyłem wcześniej, a więc nie ma charakteru wystąpienia klubowego. Prosiłbym...

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Proszę, w następnym punkcie mamy wystąpienia radnych, zatem teraz jesteśmy w punkcie wystąpienia klubowe. Jeżeli pozostali Radni, którzy zgłosili się w tym punkcie, nie występują w sprawie przekazania informacji jeśli chodzi o cały Klub, to proszę poczekać do kolejnego punktu, gdzie są przewidziane wystąpienia Radnych. Mamy. Zatem Pan Sławomir Kowal. Ja rozumiem, że to jest wystąpienie klubowe?

Radny Województwa Lubuskiego Sławomir Jan Kowal: Dobrze Pani rozumie.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: W imieniu Klubu Bezpartyjni Samorządowcy. Bardzo proszę.

Przewodniczący Klubu Radnych Bezpartyjni Samorządowcy Sławomir Jan Kowal: Szanowni Państwo, generalnie jesteśmy oczywiście za przyjęciem Strategii. Za chwilę jednak zgłosimy w poprawce pięć autopoprawek, typowo inżynierskich. Natomiast co do tego, co powiedział Pan Kołodziej i do tego co emocjonalnie się toczyło na spotkaniu Klubów z Zarządem Województwa – my generalnie jesteśmy przeciwnikami wpisania z nazw takich inwestycji jak choćby spalarnia, z nazw miejsc, daleko zaawansowane rozmowy no i ujęcie w master planie gospodarki odpadami Gorzowa jest i ja uważam, że to wystarcza, aczkolwiek nie jestem przeciwnikiem budowy tej spalarni w Gorzowie. Nawiązując też do wystąpienia Pana Burmistrza Świebodzina, który również zgłosił ten wniosek – oczywiście my popieramy go. Uspokajając Klub Radnych Prawa i Sprawiedliwości w Świebodzinie, jako powiedzmy też człowiek, który ma do czynienia z tego rodzaju gospodarką, to uspokoję, bo to jest najbardziej racjonalne gospodarowanie w obiegu zamkniętym, tu nie ma się czego bać. A chwała Panu Burmistrzowi, że szuka inwestorów i to takich inwestorów. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, Pan Sebastian Ciemnoczołowski.

Przewodniczący Klubu Radnych Platforma.Nowoczesna Koalicja Obywatelska Sebastian Sylwester Ciemnoczołowski: Dzień dobry Państwu. Dziękuję za głos.

W imieniu Klubu chciałem oczywiście powiedzieć, że popieramy ten dokument. Jest to strategiczny, bardzo ważny dokument, nad którym prace trwały prawie 2 lata, został bardzo gruntownie przygotowany przez pracowników Urzędu Marszałkowskiego i skonsultowany bardzo szeroko z różnymi organizacjami pozarządowymi i różnymi instytucjami rządowymi, z samorządami, ze wszystkimi możliwymi i przewidzianymi prawnie organami. Ten dokument jest niezbędny nie tylko dlatego, że czeka nas kolejny okres perspektywy finansowej i wdrażania środków europejskich, co dla Województwa Lubuskiego jest bardzo ważne, ale w czym też Województwo Lubuskie sobie doskonale – jak Państwo wiecie – radzi. Większość postulatów, które w trakcie czy konsultacji, czy ostatnio na Komisjach, czy w postaci pism wpływały na ręce Zarządu czy Radnych, została w takiej merytorycznej atmosferze, dosyć pracowicie rozpatrzona na wszystkich Komisjach, na różnego rodzaju szczeblach, w tym na Radzie, na nowo powołanej Radzie Samorządowej i wydaje mi się, że ten dokument dzięki kompromisom, które potrafiliśmy z różnych Klubów dokonać, jest dokumentem optymalnym i długo oczekiwanym przez nie tylko Radnych ale myślę, że też przez mieszkańców. Co do tego punktu spalarni – przykre może być tylko to, że z powodu wniosku – tak, jak powiedział Pan Przewodniczący Kowal – Burmistrza Świebodzina, który szuka różnych rozwiązań gospodarczych zmierzających do rozwoju Świebodzina, szczególnie jeżeli chodzi o instalację, która jest najbezpieczniejszym sposobem utylizacji odpadów, próbuje się robić temat polityczny. Sam Pan Burmistrz Świebodzina wielokrotnie powtarzał, że jest to wstępna koncepcja, że taki zapis ewentualnie w Strategii ma tylko dawać szansę, ale nie przesądzać o żadnej inwestycji. To jest dokument strategiczny, a nie wykonawczy, to nie jest pozwolenie na budowę. Więc my mieliśmy tylko otworzyć jakby furtkę, dać szansę na taką inwestycję. Natomiast Pan Burmistrz wielokrotnie mówił, że w tej sprawie szykował i szykuje szerokie konsultacje społeczne, w tym referendum w gminie i nie powstałaby bez wiedzy mieszkańców i bez wypowiedzenia się mieszkańców tego typu inwestycja. I za tą poprawkę czy autopoprawkę Pana Burmistrza – no bo tutaj Pan Radny Warcholik mówił, że zgłasza autopoprawkę, no ale on nie zgłaszał żadnego wniosku, więc nie mógł autopoprawki składać do wniosku Pana Burmistrza. Ewentualnie Pan Burmistrz mógł autopoprawkę wnieść. No i to oczywiście zrobił, za co bardzo dziękuję, bo to jest daleko idący kompromis i daleko idąca mądrość

młodego skądinąd samorządowca. I jeszcze raz podkreślam: będziemy w związku z tym głosować w całości za przyjęciem Strategii Rozwoju regionu. Dziękuję serdecznie.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Przypominam wszystkim Państwu, którzy zgłaszacie się, że w tej chwili są wystąpienia klubowe. Jaki Klub prezentuje Pan Tadeusz Jędrzejczak?

Członek Zarządu Województwa Lubuskiego Tadeusz Jędrzejczak: Ja zgłosiłem się do głosu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dobrze, to proszę następny punkt mamy zgłoszenia wszystkich radnych. Czy Pan Zbigniew Kołodziej drugi raz jako wystąpienie klubowe?

Członek Zarządu Województwa Lubuskiego Tadeusz Jędrzejczak: Tyle rozumiem Pani Przewodnicząca, nie musi mnie Pani pouczać.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Przypominam tylko Panu. Pan Zbigniew Kołodziej, czy drugie wystąpienie?

Przewodniczący Klubu Radnych Polskie Stronnictwo Ludowe Zbigniew Jan Kołodziej: Tak Pani Przewodnicząca, bo z tego wszystkiego wsłuchałem się w wypowiedzi moich przedmówców ze Świebodzina i zapomniałem dodać jednego ważnego zdania, że Klub Radnych Polskiego Stronnictwa Ludowego – jeżeli ta poprawka zostanie zatwierdzona – będzie głosował również za przyjęciem Strategii Województwa Lubuskiego. Akurat o tym nie wspomniałem. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Bardzo dziękuję i głos oddaję Pani Małgorzacie Gośniowskiej-Koli. Bardzo proszę.

Przewodnicząca Klubu Radnych Prawo i Sprawiedliwość Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola: Szanowna Pani Przewodnicząca, Szanowni Państwo Radni,

w imieniu Klubu Radnych Prawo i Sprawiedliwość chcę powiedzieć, że oczywiście doceniamy ogromną pracę nad Strategią wszystkich osób zaangażowanych nad tym dokumentem. Niemniej jednak cenne jest i ważne to, o czym też wspomniał Pan Poseł Kurzępa, że takim wielkim jednak chyba mankamentem jest to, że mało się ona wyróżnia na tle w ogóle innych strategii. I w nawiązaniu też takich historycznych informacji no to pragnę przypomnieć, że ona powiela już wielokrotne stwierdzenia co do tego jakie kluczowe inwestycje będą w Województwie Lubuskim realizowane – one są po prostu cały czas takie same. Nie ma ta Strategia jakiegoś szczególnego charakteru, ale wszyscy jesteśmy za rozwojem tego województwa i dołożymy wszelkich starań żeby tak było. Jeżeli chodzi o Świebodzin to myślę cenne jest to, że tak wszyscy radni się nad tym Świebodzinem tutaj – nad spalarnią odpadów – pochylają, bo to jest ważny problem. Niemniej jednak chcę podkreślić, że te pierwsze deklaracje, które wpływały od mieszkańców do radnych Prawa i Sprawiedliwości w Świebodzinie były brane jako te szczególnie ważne ze względu na oddźwięk społeczny. Więc to, że dzisiaj doszliśmy do takiego konsensusu i Pan Burmistrz także zdaje sobie sprawę z tego, że należy dołożyć jeszcze większej staranności, że jeżeli taka Strategia będzie możliwa do zrealizowania – czyli budowa tej spalarni także w Świebodzinie – to nie zamykamy w tej chwili żadnej furki, bo cały teren Województwa Lubuskiego w tej Strategii jest brany pod uwagę, gratulując oczywiście zaangażowania wszystkim tym, którzy wspierają w tej chwili projekt w Gorzowie Wielkopolskim. Zdajemy sobie sprawę, że pewnie takie konsultacje społeczne powinny być szeroko rozpropagowane, że jeżeli taki projekt wpłynie to także i mieszkańcy – przede wszystkim oni – powinni być do tego przekonani. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Bardzo dziękuję. Szanowni Państwo, przechodzimy do kolejnego punktu. Czy do projektu uchwały ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Proszę o zgłoszenia. Bardzo proszę, mamy pierwsze zgłoszenie – Pan Kazimierz Łatwiński.

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: Czy mnie słyhać? Tak?

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Tak, słycać.

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: Ja chciałem poprosić Państwa o przegłosowanie trzech wniosków jeszcze do tego dokumentu Strategii. Dwa z nich były złożone przeze mnie, ale ponieważ uważam, że mają dużą wagę dla rozwoju naszego regionu, to dlatego chciałem jeszcze poprosić Państwa Radnych o ustosunkowanie się w głosowaniu nad dwoma poprawkami. Trzecia uwaga została przekazana pośrednio przez Radnych do Zarządu Województwa, ale na razie nie uzyskała odpowiedzi, a jest to uwaga czy pewien pakiet uwag, komplet uwag, złożonych przez Pana Damiana Hajduka, który zadał sobie trud i po prostu jeszcze przedstawił nam tu coś w rodzaju koreferatu do Strategii i będę każdą z tych uwag uzasadniał z osobna. Uwaga 1: proszę dodać punkt „Strategiczne położenie...” - przepraszam, proszę dodać treść: „Opracowanie koncepcji i harmonogramu drogi ekspresowej S3-bis od węzła Sulechów Północ przez Zieloną Górę, Żary, Żagań czy Żary/Żagań, Zgorzelec do granicy Rzeczypospolitej Polskiej i Czech. Dalej z Liberca prowadzi już istniejąca droga ekspresowa do Pragi. Trasa S3-bis skróci o ok. 100 km dystans z Portu Szczecin – Świnoujście do Pragi i pozwoli uniknąć prognozowanego przeciążenia drogi S3 na odcinku na południe od Sulechowa”. Proszę Państwa, o co chodzi z tą trasą ekspresową? Otóż my, dokonując takiego zapisu o przygotowaniu koncepcji i harmonogramu – to jest analogicznie do S22-bis już zatwierdzonej w naszej Strategii – jakby wytyczamy kierunek, że po realizacji obecnego harmonogramu budowy dróg i autostrad w Polsce, czyli gdzieś do ok. 2030 roku, widzimy potrzebę rozwoju dróg ekspresowych w naszym województwie. Więc tutaj mówimy o dobrym przygotowaniu się do pewnej realizacji dużej inwestycji, która będzie za ok. 9 lat. I dlaczego to ma znaczenie? To, że powstała droga S3 czy autostrada A2, zawdzięczamy tym samorządowcom, tym politykom, tym Lubuszanom, którzy myśleli o tym już nawet 20 lat temu. Gdyby wtedy tak podeszli: ”aaa, co będziemy myśleć o tym, co będzie za 10, za 20 lat” no to pewnie byłibyśmy w punkcie wyjścia jeżeli chodzi o drogę S3. Ostatnio oglądałem taką mapę dróg ekspresowych bodajże z lat 80-tych, na której były różne drogi ekspresowe, ale drogi S3 akurat nie było, czyli to nie było tak, że to była oczywista oczywistość. Po prostu nasi poprzednicy zadbali o to mając

taką wizję, żeby zaproponować i wylobbować tę drogę. Padały takie argumenty tutaj, bo ta uwaga nie została uwzględniona, że nie widzi się takiej potrzeby, że będzie tam droga jednojezdniowa może przebudowana. Natomiast chcę zwrócić uwagę Państwa, że jak ok.10-15 lat temu Poseł Materna był u Dyrektora Generalnej Dyrekcji Dróg w sprawie budowy drogi S3 od Zielonej Góry do granicy województwa i do Legnicy, to ówczesny Dyrektor mówił: „Panie, a kto tamtędy będzie jeździć?”. Chciałem też przypomnieć, że...

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Panie Radny, ja tylko chciałam przypomnieć, że czas na wypowiedź... Panie Radny Kazimierzu Łatwiński!

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: ...wiele lat czekaliśmy na rozpoczęcie przez koncesjonariusza budowy autostrady A2...

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Panie Radny Kazimierzu Łatwiński, ja chciałam przypomnieć, że czas na wypowiedź się skończył. Czy ja mam doliczyć kolejny czas, bo ma Pan 2 razy możliwość zabrania głosu?

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: To wobec tego proszę o poddanie pod głosowanie tego wniosku.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: To znaczy w taki sposób nie będziemy głosować nad wnioskami. Szanowni Państwo, aby wniosek był skuteczny to trzeba wskazać miejsce, w którym Państwo chcecie dokonać tej zmiany, konkretnie też sformalizować ten zapis, który ma wystąpić zamiast albo obok albo poza tym co jest zapisane. Zatem bardzo proszę przygotować się rzetelnie do tych zmian, które Państwo proponujecie. I proszę o zabranie głosu Sławomira Kowala.

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: Nie, nie, przepraszam. Przepraszam, ad vocem, no muszę odpowiedzieć.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Ale „ad vocem” do kogo?

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: Pani Przewodnicząca, a do Pani wypowiedzi dlatego, że Pani Przewodnicząca przede wszystkim powiedziałem, że wniosek został złożony i tam podałem numer strony internetowej, miejsce gdzie to się znajduje, numer strony w wersji papierowej. Wszystko dokładnie jest złożone i podane, nie będę przecież tutaj zwracał głowy. Wszystko, ta uwaga jest złożona, ona była procedowana do wersji Strategii 3.0. Dlatego też prosiłbym Panią Przewodniczącą żeby trochę jakby być bardziej wstrzemięźliwą przy wydawaniu pewnych negatywnych ocen dla Radnych, którzy akurat być może w tym temacie włożyli więcej pracy niż Pani.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: To proszę też żeby Pan powściągnął swój język i uwagi na różne tematy. Panie Kazimierzu, czy ten wniosek, o którym Pan mówi, został formalnie złożony do Zarządu podczas prac Komisji?

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: Tak, został złożony.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Jak rozumiem Pan Maciej Nowicki – Dyrektor nie przyjął, jakby nie wskazał nam, że on został przyjęty przez Zarząd, tak?

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: Tak. Negatywnie. Ocena negatywna.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Ja rozumiem...

Dyrektor Departamentu Rozwoju Regionalnego Maciej Nowicki: Tak, przez Zespół do Spraw Strategii został rekomendowany negatywnie.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak:
Ja rozumiem.... Dobrze, Panie Kazimierzu...

Dyrektor Departamentu Rozwoju Regionalnego Maciej Nowicki: ...i wskazał na zapisy, które są wystarczające.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak:
Ja rozumiem. Pan Dyrektor Nowicki tutaj uzupełnia to i wskazuje na to, że ten wniosek rzeczywiście w Zarządzie jest. Natomiast Pana wniosek rozumiemy jako wniosek, który powtórnie wskazuje, aby znalazł się w Strategii. Czy tak mamy to zrozumieć?

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: Tak.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: No dobrze.

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: Ja przeczytałem po prostu treść tego mojego poprzedniego wniosku.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak:
Rozumiem, rozumiem Panie Kazimierzu. Czy jeszcze ma Pan kolejne wnioski?

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: Wykorzystam je w następnym czasie.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dobrze, dziękuję. Oddaję głos Panu Sławomirowi Kowalowi.

Radny Województwa Lubuskiego Sławomir Jan Kowal: Dziękuję. Szanowni Państwo, uwagi zostały przesłane, autopoprawki. One są konsekwencją spotkania klubowego z Zarządem Województwa i pewnego rodzaju braku pracy inżynierskiej nad tym dokumentem. I pozwolę sobie wnieść te uwagi tutaj do wszystkich Państwa. W załączniku części I, na str.73, brakuje mi po słowie „wykorzystaniu energii”,

brakuje mi „zwrócenie uwagi na energię słoneczną”. Na str. 120, punkt 37 – dopisać po słowie „wysokiego” – „średniego, niskiego napięcia przez OSD, czyli przez Operatorów Systemu Dystrybucyjnego, co gwarantuje stabilność regionalnego systemu elektroenergetycznego”. Ja będę od razu przechodził do krótkiego, inżynierskiego. Szanowni Państwo, nie tylko wysokie napięcie gwarantuje stabilność sieci, a przede wszystkim średnie i wysokie. Zgodzę się, jeżeli są tu na sali osoby, które to wiedzą, że niskie na nie, ale my mamy całą sieć infrastrukturalną, energetyczną w stanie opłakanym, więc pozwoliłem sobie na taki zapis, a też te moje propozycje zapisów są jak najbardziej uniwersalne i nie spowodują w przyszłości wracania do Strategii, poprawiania dokumentu. Również proponuję tutaj dalej, w pkt.37 uzupełnienie o zapis: „Budowa i wyrażanie rozwiązań inteligentnych sieci – Smart Grid”. To jest teraz i będzie w przyszłości bardzo popularne, praca nad przesyłaniem, inteligentnym przesyłaniem energii elektrycznej na odległość. Więc chciałbym, żeby w tak ważnym dokumencie i dobrym dokumencie – bo trzeba o tym opowiedzieć – był taki zapis, który daje też takie możliwości. Dalej, drodzy Państwo, w wyzwaniu IV...

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Nie słyszymy Radnego Kowala.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Bardzo proszę.

Radny Województwa Lubuskiego Sławomir Jan Kowal: Tak, już? W Wyzwaniu 4 mamy oczywiście zapis o klastrach, występuje takie słowo „internacjonalizacja”. Ja może jestem trochę ubogo intelektualnie pewnie, co widać, ale zmieniałbym tą „internacjonalizację” na np. „wspieranie w rozwoju” czy też bardziej takie..., a nie „internacjonalizacja”, co kojarzy się, nie wiem, w każdym też, w zarządzaniu ze słowem bardziej umiędzynarodawiania niż wspierania, ale nie upieram się, jeżeli ktoś mi to wytłumaczy. Dalej, w Wyzwaniu 5 dopisać: „rozwój inicjatyw klastrowych w sektorze energetycznym dla osiągnięcia samowystarczalności energetycznej, rozwoju OZE, także przy wykorzystaniu sektora rolniczego”. I dalej dopisać po kropce: „Wspieranie i rozwój gospodarki...” – i to ukłon

do Gorzowa i też do wszystkich, którzy będą chcieli inwestować na swoim terenie w taką gospodarkę – „Wspieranie i rozwój gospodarki w obiegu zamkniętym, czyli ograniczenie do minimum generowania odpadów”. To są nasze propozycje klubowe, które zostały wniesione po spotkaniu Klubów, przekazane dla Pani Marszałek i dla odpowiednich pracowników. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, Pan Zbigniew Kościk.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Kościk: Pani Przewodnicząca, Pani Marszałek, Koleżanki i Koledzy. Zacznę od tego, że będę głosował za przyjęciem tej Strategii i moi Państwo i także wyrażam podziękowania dla wszystkich osób, które się napracowały nad tym dokumentem, ale pozwólcie, że parę słów krytycznych. Pewno się będę powtarzał, bo robię to permanentnie od wielu lat przy okazji każdej Strategii – swoją drogą, tak na marginesie, popatrzcie Państwo jaki ból mają dzieci i młodzież ślęcząc od roku nad komputerami po 7-8 godzin dziennie i co czują nauczyciele – to tak na marginesie, bo zaczyna nam atmosfera coraz bardziej gęstnieć. Moi Państwo, po kolei – nie podobają mi się pewne rzeczy. Pierwsza rzecz to taki zalew makaronizmu. Przez ten tekst bardzo trudno jest przejść. To jest jak jakieś wspomnienie z ciężkiej literatury z czasów kiedy chodziliśmy do szkoły, jakiś „Mistrz i Małgorzata” czy kryminały skandynawskie mniej więcej. Tendencja do skrótów, które niewiele znaczą – OSI, OZE, MOF, TEN-T, IOB, start-up’y, OZE, Zielona Gospodarka, inkubatory, RLKS-y. Tego się moi Państwo po prostu nie da czytać. My zaśmiecamy piękny język polski. Jeżeli to jest taka nowoczesność – ja nie chcę tu powiedzieć, że to jest jakaś tendencja unijna, taka dotycząca zarządzania, bo w tę samą, w ten sam kanał wpada i nasz rząd i samorzady, itd. Jako nauczyciel, jako Polak ja protestuję przeciwko czemuś takiemu! Naprawdę, to nie jest sztuka! Z tego nie ma większych pieniędzy jak my się od jutra nazwiemy nowocześniej „Smart Sejmik” albo „Smart Local Parliament”, jeszcze skrót po angielsku. No moi Państwo, nie tędy droga. Dla czepiających się, tak jak ja, wprowadzono słownik. Ja go nazwałem „słownik wyrazów obcych i zwrotów obcojęzycznych” na końcu, żeby przerobić ten trudny język na język nam zrozumiały. Ale ja chciałbym zaapelować moi Państwo o to, żebyśmy większą kulturę

po prostu przywiązywali do pięknej polszczyzny i szukali tych słów w języku polskim, a nie na siłę po prostu coś zmieniali, stosując wyrażenia, no właśnie makaronizmy, stosując skróty zupełnie niepotrzebne, czyli niby unowocześniając jakąś nową mowę. Mnie się to bardzo nie podoba i tak jak Państwu powiedziałem to jest trzecia chyba moja Strategia w historii pobytu w Sejmiku Województwa Lubuskiego, niestety, z każdą Strategią jest gorzej po prostu. Więc apel, żebyśmy jednak na przyszłość zwracali uwagę. Ja o tym mówiłem i myślałem, że się jakoś uda do tego odnieść. No jest ten słownik – ok, w porządku. Druga to taki hura optymizm w przyjmowaniu – też o tym mówiłem – tożsamości, moi Państwo, tożsamości lubuskiej. Ziemia Lubuska odmieniana przez każdy możliwy przypadek, itd. Moi Państwo, jeszcze raz – tożsamość taka regionalna, ona jest związana z przynależnością najczęściej do określonej grupy etnicznej. Często ta grupa ma swój dialekt, ma swoją kulturę, ma swoją tradycję, swoje zwyczaje, ect., ect. My tego nie mamy – niestety nie mamy, ale nie powinniśmy fałszować tutaj pewnej historii, moi Państwo w tym zakresie, bo czemu ma to niby służyć?

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Panie Radny, Panie Radny, bardzo proszę do kropki, bo czas minął.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Kościk: Proszę mi drugie wystąpienie przypisać, dobrze, bo nie będę się już w tej sprawie odzywał.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dobrze, bardzo proszę.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Kościk: Dobrze? Bardzo proszę. Tak. Gdybyśmy hipotetycznie przyjęli, że jutro powiat wolsztyński włączają do Województwa Lubuskiego, to co? Oni by uzyskali od razu tożsamość lubuską? No nie. No absolutnie nie! Więc nie popadajmy w taki hura optymizm, że my tworzymy nową tożsamość Ziemi Lubuskiej. Nie ma czegoś takiego jak „tożsamość lubuska”, żebyście to Państwo zrozumieli. Nie twórzmy nowej, jakiejś, nowego społeczeństwa, które tutaj mieszka. To społeczeństwo jest napływowe. I tego brakuje właśnie w tej Strategii. Ja mam o to też pretensje do konstruktorów, że jeżeli już chcemy mówić

o pewnej tożsamości, to też popatrzmy na pewną tradycję. W naszej Strategii nic nie, na przykład nie jest napisane o kultywowaniu tradycji naszych przodków. Gdzie tam pada hasło na przykład „tradycja kresowa”, która jest obecna jeszcze, przypominamy sobie przy naszych spotkaniach? No niestety, w Strategii tego brakuje. Brakuje też, moi Państwo – nad tym boleję w szczególności, nie chciałbym, żeby to zabrzmiało zbyt narodowo, patetycznie, itd. – ale w tej Strategii nie ma, na co zwracałem uwagę, odniesień do polskości. Wiecie Państwo, że w naszym najważniejszym dokumencie w paru miejscach pada słowo „polskość” i „Polska”? A to jest jedno z zadań samorządu terytorialnego. Ja sobie przeczytałem dokładnie, wziąłem ustawę: „Pielęgnowanie polskości, rozwój i kształtowanie świadomości narodowej, obywatelskiej, kulturowej mieszkańców”. My w Strategii zamieniliśmy kolejność i na ostatnim punkcie napisaliśmy „pielęgnowanie polskości”. Nie ma się chyba czego wstydzić. Jeżeli tak odmieniamy tę tożsamość – poświęćmy trochę temu. Nie ma nic na temat na przykład obchodzenia rocznic, świąt narodowych, itd., kształtowaniu postaw patriotycznych mieszkańców Województwa Lubuskiego. Brakuje mi – powiem szczerze – tego. I ostatnia kwestia, Pan Dyrektor o tym nie wspomniał: ta Strategia wstępnie była recenzowana przez ośrodek warszawski. I tutaj taka też tradycyjnie moja prośba, żeby Pani Marszałek zatroszczyła się o to: nie wystarczy odmieniać „Uniwersytet Lubuski” przez każdy możliwy przypadek, trzeba też wspierać ten uniwersytet. Ta Strategia na etapie wstępnym – znowu tu jest łacińskie określenie – była recenzowana przez ośrodek warszawski. Ja myślę – Państwo doskonale wiecie, że z Warszawy człowiek patrzy na to nasze województwo trochę tak, jak Marszałek Komorowski, który mówi o województwie zielonogórskim za to go w tym względzie cenilem bardzo, ale w Warszawie nie znają naszej specyfiki. Jest szansa, mamy wydział moi Państwo, na Uniwersytecie Zielonogórskim Ekonomii i Zarządzania, jest szansa, żeby ci ludzie, którzy znają ten... Panie Dyrektorze Nowicki, do mnie nie trafia argument, że my nie mamy w tym względzie specjalistów, bo to nie jest prawda. Więc apel do Pani Marszałek żebyśmy te pieniądze, które płacimy – to było sto kilkadziesiąt tys. zł na wstępne recenzje po prostu, ja wiem, że to też postępowanie, jeśli chodzi o zamówienia publiczne – ale mimo wszystko powinniśmy interesować naszych lokalnych specjalistów przed oddawaniem we wstępną recenzję tak kluczowych dokumentów. I konkluzja – tak jak powiedziałem – proszę przyjąć to jako refleksję z mojej strony, bo ja będę głosował

za przyjęciem tej Strategii. Jeszcze raz dziękuję wszystkim mocno zaangażowanym w pracę nad tym dokumentem. Dziękuję.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, Pani Aleksandra Mrozek.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Bardzo dziękuję. Szanowni Państwo, ja nie składałam wniosków jako, że takowe już składałam. Natomiast też na takim bardzo ogólnym poziomie chcę się odnieść do dokumentu nad którym się pochylamy. Szanowni Państwo, zdaję sobie sprawę, że Zarząd Województwa i zespół, który pracował nad tym dokumentem, oparł głównie ten dokument na analizie SWOT, na diagnozie, ale jestem przekonana też, że sięgnął do dokumentów strategicznych, które obowiązywały, a których aktualność kończyła się z końcem roku 2020. Myślę o poprzedniej Strategii, ale myślę też o dokumentach programowych, sektorowych, które realizację Strategii uszczegółowiły. I mam proszę Państwa przed sobą Program Rozwoju Lubuskiej Turystyki do 2020 roku, program przyjęty w 2014 roku przez poprzedni Sejmik, dokument, który w sposób bardzo precyzyjny określa i cele i działania służące realizacji. Program proszę Państwa, który wyraźnie dzieli zadania na wszystkie strony uczestniczące w tworzeniu potencjału i wykorzystaniu potencjału turystycznego Województwa Lubuskiego, program, który był skosztorysowany, określona została kwota do jego zrealizowania. Program, który pokazał gdzie są źródła finansowania. Program, który podzielono na 3 etapy, a tym, którzy odpowiadali rozumiem, że jest to Zarząd Województwa, zostały też opisane konkretne działania służące monitorowaniu tego programu. Proszę Państwa, ten program swoją moc miał też w tym, że był konsultowany z ponad 100 podmiotami: branżą turystyczną, organizacjami, lokalnymi grupami działania, itd. Ten program Pani Marszałek opatrzyła pięknym zdjęciem, ale równie pięknymi słowami. Państwo pozwolą, że ja do dwóch zdań się odniosę. Opatrzony program słowami zaczyna się: „Turystyka to jeden z największych potencjałów rozwojowych Województwa Lubuskiego”, dalej: „Opracowany Program Rozwoju Lubuskiej Turystyki pozwoli w pełni zrealizować przyjęte w tym zakresie założenia Strategii Rozwoju Województwa do 2020” i wreszcie ta cała esencja, to zdanie, które mówi, że „program obejmuje szereg działań, których realizacja

pomoże zbudować konkurencyjną markę turystyczną, wzmocni jego infrastrukturę i przyczyni się do integracji oraz współpracy branży turystycznej w regionie i zachęci turystów do uczęszczania”. Szanowni Państwo, tu zaznaczyłam – bo całego dokumentu streszczać Państwu nie będę – tym kolorem zielonym te cele operacyjne i te najistotniejsze zadania, które miały służyć wykorzystaniu potencjału i miały ziścić słowa Pani Marszałek, tj. stworzenie kompleksowego systemu informacji i promocji turystycznej i oznakowania w terenie, to proszę Państwa zadania związane z wzmocnieniem platform współpracy i rozwoju turystyki, doskonalenie i kształcenie kadr na potrzeby turystyczne, to proszę Państwa wsparcie zadaniowe Lubuskiej Regionalnej Organizacji Turystycznej, wsparcie finansowe, ale wsparcie też w ramach projektów...

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręziak:
Przepraszam Pani Radna, czy mam przedłużyć czas?

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Bardzo proszę dalej, tak. Proszę Państwa, mamy tutaj w tym programie zadania jakim jest stworzenie Regionalnego Centrum Informacji Turystycznej, krótko mówiąc wojewódzkiej stacji. Dla wszystkich, którzy kwestionują wysokość naszej składki dla Lubuskiej Regionalnej Organizacji Turystycznej, to proszę Państwa to wsparcie zadaniowe Lubuskiej Regionalnej Organizacji Turystycznej – kwota szacunkowa 800 tys. zł. Przypomnę, że przez 10 lat, praktycznie cały ten okres trwania poprzedniej Strategii i 7 lat tego programu, nie zostało to zrealizowane w żaden sposób żeby mogło satysfakcjonować branżę turystyczną, organizacje, które pracują na jej rzecz no i oczywiście Zarząd Województwa. Moje zdziwienie wzbudziło to, że składane wnioski, proszę Państwa, nie znalazły miejsca w nowotworzonym dokumencie. Ten ostatni tutaj, na otarcie łez, który przytoczył Pan Dyrektor Nowicki to ja go nawet tutaj teraz nie powtórzę, bo to mamy i zintegrowany system informacji i mamy tam spójny przekaz, spójną promocję – zapis dla mnie nieczytelny. Chcę powiedzieć, że to co było dość specyficzne i wskazywało na to, że tego dokumentu nie przyjmujemy to to, że w 2014 roku został przyjęty i w tym samym roku Zarząd Województwa rozwiązał Wydział Turystyki, no bo kto to teraz miał realizować? Mamy ją rozpiżoną po całym Urzędzie Marszałkowskim. I mam trudność w przyjęciu tego

dokumentu dlatego, że powtórka, takie „deja vu”. Znowuż mamy w Strategii, nad którą się pochylamy, w celu strategicznym 1.6. wykorzystanie potencjału turystycznego, ale już w zadaniach kluczowych, w celach operacyjnych, proszę Państwa, w zadaniach strategicznych nie ma tego. Więc przyjmujemy dokument dla dokumentu – przynajmniej w obszarze turystyki, takie są moje emocje. I jeszcze proszę darować, ponieważ wszystkim nam zależało na tym, żeby potencjał turystyczny województwa wykorzystać, żeby zachęcić turystów no to myślę, że jedyne działanie, na jakie zdecydował się Zarząd Województwa to powołanie – złośliwie powiem – Lubuskie Travel, takiego biura turystycznego Urzędu Marszałkowskiego, który swoją energię koncentruje wybierając ciekawe destynacje turystyczne, bo przecież mamy rozstrzał od zachodu do wschodnich krańców kuli ziemskiej – Nowy Jork, Miami, kraje Beneluksu, Francja, Hiszpania, Kreta, Ateny, Kazachstan, Chiny. No proszę Państwa, rozwija się biuro. W tym roku przewidziana jest wycieczka do Dubaju. Jestem przekonana, że do końca trwania tej kadencji pewno będziemy – to jest proszę Państwa mój głos i proszę mnie nie zakłócać – pewno będziemy gdzieś w okolicach Nowej Zelandii, bo efekt tego taki będzie, że jak zrobimy sobie fotkę z nurkowania przy rafie koralowej, to można liczyć na „lajki”. To jest złośliwy głos, ale przecież przez 3 lata – bo kalendarzowo tyle lat jestem tutaj, kalendarzowo, w Sejmiku Województwa – to nie jest tak, że tematów nie podnosimy. Zabiegam o spotkania – jeżeli, to kurtuazyjne się odbywa, piszę interpelacje – jest to pisanie, zacytuję Radnego Kościka – „na Berdyczów”, bo odpowiedzi są takie nijakie

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Pani Radna – czas.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: W związku z tym mówię – mam problem z zagłosowaniem tego dokumentu dlatego, że przez 7 lat nie zweryfikowaliśmy jak on jest realizowany. Mówię „my”, aczkolwiek w poprzedniej kadencji nie byłam. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, Pan Bogusław Motowidełko.

Radny Województwa Lubuskiego Bogusław Motowidełko: Szanowni Państwo, Pani Przewodnicząca, Radni. Mam tutaj przed sobą te zapisy dotyczące Krosna Odrzańskiego i żeglowności Odry i myślę, że to jest kolejny krok w tym, aby do takich działań przystąpić – zapisanie tego wniosku. Ale to przede wszystkim z jednej strony to był to mój wniosek, ale też i przede wszystkim apel Rady Miejskiej z Krosna Odrzańskiego i wysłuchanie radnych, wysłuchanie społeczeństwa lokalnego z Krosna przyniosło taki oto skutek, że ten port w Krośnie został ujęty, wymieniony wśród innych portów na Odrze i można powiedzieć wzmacnia pozycję pracy nad żeglownością Odry, o której od kilku lat dobrych mówi się, ale jest to poważny problem. Chciałbym tutaj dodać w tym miejscu, że jako przedstawiciel tego zespołu budowania Programu Współpracy Interreg VI A Brandenburgia-Polska 2021-2027, tam też staram się wnieść zapis o właśnie wykorzystaniu żeglowności Odry, poprawieniu żeglowności Odry, co na razie nie jest to łatwe, gdyż spotyka się to – takie działania – ze sprzeciwem można powiedzieć strony niemieckiej. Tak to przynajmniej odczuwam. Partnerzy społeczni starają mi się wytłumaczyć to inaczej, że to jest pewien kłopot, można powiedzieć, gospodarczo a i może mówią i społeczny, też i ochrony środowiska. Ale proszę Państwa, interes naszego państwa w zakresie bezpośrednio związanym z samorządami lokalnymi akurat usytuowanymi przy Odrze jest jednak dużo bardziej ważniejszy. I ten krok jest krokiem do przodu i jestem z tego mocno zadowolony, że tak też się stało. Wrócę jeszcze na moment do dyskusji na temat spalarni w Świebodzinie i do wypowiedzi dwóch Radnych: Pana Ciemnoczołowskiego i Pana Maciuszonka. Szanowni Koledzy, łatwo Wam mówić, jak nie jesteście ze Świebodzina, co mieszkańcy Świebodzina powinni pokochać. A ja Wam mówię, że nie powinniście się akurat tak bardzo tym przejmować. My sami, jako mieszkańcy Świebodzina, wiemy dokładnie co nam będzie odpowiadało. I cieszę się bardzo, że dzisiaj miał możliwość wystąpić Kolega Radny z Klubu Prawa i Sprawiedliwości i w imieniu też Forum Samorządowego jednoznacznie stanowisko mieszkańców określił czytając jakie mamy podejście do tego typu „prezentów”, które chce czasami zrobić nam Burmistrz Sielicki. I jest to kolejny – można powiedzieć – nieudany strzał i całe szczęście. I dobrze, że ta poprawka złożona też i – tutaj mówię o Zbyszku Kołodziejcu, to przecież też mieszkaniec Świebodzina albo blisko Świebodzina, okolic Świebodzina – tak samo myśli jak i większość mieszkańców i dobrze, że ten pomysł się pojawił, a dużo wcześniej Pan Sielicki się

z tego wycofał, bo wie jak społeczeństwo na ten temat się odnosi. I myślę, że to wszystko, co do Klubu wypowiedziała się Pani Małgorzata Gośniowska-Kola. Dziękuję za głos.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Bardzo dziękuję. Bardzo proszę, oddaję głos Pani Beacie Kulczyckiej.

Radna Województwa Lubuskiego Beata Katarzyna Kulczycka: Pani Przewodnicząca, Szanowni Radni, ja jestem wychowana na Strategii z roku 2000, która obowiązywała 12 lat bez aktualizacji i chciałabym, żeby ta Strategia, którą dziś będziemy przyjmować nie zdezaktualizowała się za chwilę. Więc dbając o te zapisy Strategii, żeby one były na tyle ogólne żeby nikogo nie tak naprawdę pomijały i nie defaworyzowały i na tyle szczegółowe, żeby nikogo nie wyróżniały i nie faworyzowały, proszę Państwa o uwzględnienie konkretnego wniosku w zapisach Strategii. Otóż dużo się mówi o ścieżkach rowerowych. My wiemy, że wyzwania Polityki Rowerowej to są wyzwania i cele Polityki Spójności. To się bardzo ładnie komponuje dzisiaj w te ramy programowania funduszy, ale mam gorącą prośbę, ponieważ na str. 15 Strategii jest mowa o transporcie i chciałabym dodać tu jedno zdanie. Ponieważ na ostatniej grupie roboczej EWT była mowa o tym, że musi być pokazana sieć ścieżek transgranicznych, a szczególnie ścieżek rowerowych miast wojewódzkich z przejściami granicznymi Województwa Lubuskiego, ja wnioskuję o to żeby ten zapis w Strategii się znalazł, ponieważ to otwiera furtkę do funduszy, do ubiegania się o fundusze, zarówno z Interreg-u, jak myślę z RPO. Dlatego bardzo proszę o przegłosowanie wniosku: na str.15 poprzez dodanie zdania „Szczególnie ważne jest połączenie istniejących sieci ścieżek rowerowych miast wojewódzkich z przejściami granicznymi Województwa Lubuskiego oraz Brandenburgii i Saksonii”. I tak trącając jeszcze temat ścieżek: ja tak myślę sobie, Szanowni Państwo, że niewpisanie do zadań kluczowych Lubuskiego Rowerowego jest dla nas ze szkodą, ponieważ ostatnio w Krajowym Programie Odbudowy, w tych 6 projektach, to właśnie ścieżki rowerowe mają szansę otrzymania dofinansowania. I myślę, że żadnym ograniczeniem wynikającym właśnie z celów Polityki Spójności nie powinno być to, że takie zadanie w tych zdaniach kluczowych Rowerowe Lubuskie powinno się znaleźć. Proszę zobaczyć, tworzymy

dzisiaj Politykę Rowerową, tworzymy dzisiaj wielką koncepcję ODER VELO, a myślę, że taka furtka, furtka do tego żeby samorzady, żeby województwo ubiegało się, żebyśmy tworzyli wspólne projekty, po prostu powinna być. Jeżeli mogę pozwolić sobie jeszcze na pewien otwarty komentarz w stosunku do Strategii: ja nie boję się zapisów Strategii dzisiejszej, ja uważam, że one są i tak wyśrubowane w niektórych miejscach biorąc pod uwagę to co się ostatnio działo z tymi Miejskimi Obszarami Funkcjonalnymi, z tymi partnerstwami lokalnymi. Ja się cieszę, że ich dużo powstało i że będzie jeszcze otwarta furtka do ich powstania. Ale naprawdę męczy mnie fakt, że niektóre rzeczy, jak chociażby Miejskie Obszary Funkcjonalne, które śmiało mogły być analizowane jeszcze pod kątem wskaźników pół roku temu, dzisiaj są wpisywane do Strategii „rzutem na taśmę” na podstawie listów intencyjnych. Dbam o to żeby trochę powagi w tym było żebyśmy te obszary funkcjonalne faktycznie definiowali w sposób racjonalny, odpowiedzialny i jest mi żal, że robi się to takim sposobem, a jeszcze co poniektórzy potrafią to wykorzystać do celów własnej promocji terenowej. Szanowni Państwo, jeszcze Strategii nie mamy a już wiemy, że niektórzy jeżdżą i pokazują się w ramach Obszarów Funkcjonalnych. Ja się boję jednej rzeczy w Strategii Rozwoju: jak ją przyjmiemy to to, że może być ona nadużywana, że może być traktowana instrumentalnie, że tak naprawdę może być przyczynkiem do antagonizmów...

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Pani Radna, drugi czas?

Radna Województwa Lubuskiego Beata Katarzyna Kulczycka: ... – drugi czas, tak Pani Przewodnicząca – że może być przyczynkiem do różnego rodzaju antagonizmów, powiedziałabym faworyzacji, bo takowa Strategia może stać się narzędziem w rękach powiedziałabym nieodpowiedzialnych osób, które na nią się powołują i które ją wykorzystują. To jest jedyna rzecz, którą mam w stosunku do mojej obawy co do przyjęcia tej Strategii. Pani Przewodnicząca, ponieważ w Strategii jest zapis dotyczący Zakładu Termicznego Przekształcenia Odpadów, ja chciałam zwrócić uwagę żebyśmy wnioskiem przegłosowali tą poprawkę na str. 114 Strategii Rozwoju Województwa i dodali tam „proponowana lokalizacja Gorzów Wielkopolski”, bo dzisiaj w tych autopoprawkach tego brzmienia

nie ma. Więc ja tylko, jakby konkludując sprawę spalarni, bardzo proszę o formalny wniosek w sprawie powrotu do zapisu na str. 114, żeby „proponowana lokalizacja Gorzów Wielkopolski” pozostał „wraz z uwzględnieniem wymogów środowiskowych”. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Bardzo dziękuję. Pan Tadeusz Jędrzejczak, bardzo proszę.

Członek Zarządu Województwa Lubuskiego Tadeusz Jędrzejczak: Dziękuję bardzo. Witam Państwa jeszcze raz serdecznie. Ja chciałem zabrać głos w trochę szerszym kontekście dotyczącym Strategii, a mianowicie w ostatnich latach dużo dyskusji wzbudza tzw. depopulacja w naszym regionie, która jest przedstawiana w różny sposób, niekoniecznie związany z faktami. Dlatego chciałem z Państwem się podzielić kilkoma uwagami. Po pierwsze liczba ludności Polski w ostatnich latach, w ostatnich 20-stu latach, kiedy były prowadzone badania, zmniejszyła się o blisko 1%. W 290 powiatach spadła liczba mieszkańców, a wzrosła tylko w 84 powiatach. Najwięcej mieszkańców z miast w Polsce w ostatnim roku ubyło w mieście Łodzi – jest to 5 tys. ludzi. Jak my wyglądamy na tle naszego kraju? Największa liczba, największy spadek mieszkańców w województwach, tj. województwo opolskie, województwo łódzkie, województwo śląskie, województwo świętokrzyskie, województwo lubelskie, podlaskie, dolnośląskie, warmińsko-mazurskie, zachodniopomorskie, kujawsko-pomorskie i dopiero jesteśmy my. W ciągu ostatnich 20-stu lat liczba mieszkańców naszego regionu zmniejszyła się o 0,8%. Dalej jest podkarpackie i są regiony, w których liczba mieszkańców zwiększyła się, tj. wielkopolskie, małopolskie, mazowieckie i pomorskie. A z miast, które po Łodzi notują największe ubytki mieszkańców, tj. Częstochowa, Sosnowiec, a z powiatów są to powiaty chełmski, skarżyski i siemiatycki. W związku z tym warto, kiedy dyskutujemy o Strategii, o tych liczbach pamiętać ażebyśmy wiedzieli, że mimo naszego położenia przygranicznego nie jesteśmy na samym końcu tej złej dla naszego kraju sytuacji demograficznej, która jest największym wyzwaniem dla Polski, bo brak młodych ludzi, brak chętnych do pracy powoduje – i stare gałęzie przemysłu – powodują zmniejszenie zainteresowania pracą, zmniejszenie zainteresowania inwestorów i zmniejszenie możliwości zwiększania poboru

podatków, wpływu do budżetu samorządów no i siły nabywczej w danym regionie. Taka sytuacja jest nie tylko w naszym kraju, ale również w krajach Unii Europejskiej. Niektóre reaguja, pomagaja sobie poprzez przyjmowanie imigrantów, no i Polacy, jako naród bardzo mobilny i dobrze wykształcony, zasilaja ten właśnie niż demograficzny w Niemczech, Holandii, Belgii, Danii czy też Wielkiej Brytanii czy w Stanach Zjednoczonych właśnie, tam gdzie pojawiają się te problemy nie potrafimy tych ludzi utrzymać i nie jest to wcale nasz tylko, lubuski, problem chociaż nie jest on u nas tak głęboki, jak powszechnie się sądzi, dlatego pozwoliłem sobie te liczby i te informacje przytoczyć, bo warto ażeby przy tej dyskusji o Strategii, która odpowiada na wiele elementów, warto o tym pamiętać. I sprawa druga: Strategia stwarza możliwości, stwarza cele, wytycza cele i pokazuje możliwości, jakie są. Pan Radny Motowidełko, którego bardzo szanuję, mówił o Interregu i była dzisiaj również dyskusja na temat tego, że jesteśmy mało aktywni jeżeli chodzi o środki pomocowe i negocjacje z polskim rządem. Chcę Państwa poinformować, że zarówno Biuro Współpracy Zagranicznej, które odpowiada za Interreg, który będzie – Inter Region - kontynuowany w latach 2021-2027 odbyliśmy nie tylko bardzo poważne konsultacje z Ministerstwami i to z udziałem przedstawicieli trzech regionów...

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak:
Ja przepraszam Panie Tadeuszu...

Członek Zarządu Województwa Lubuskiego Tadeusz Jędrzejczak:
...przygranicznych, czyli Dolnego Śląska, Zachodniopomorskiego i naszego i myśmy byli liderem, ale również braliśmy udział...

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak:
Ja przepraszam Panie Tadeuszu, mówię do Pana Tadeusza.

Członek Zarządu Województwa Lubuskiego Tadeusz Jędrzejczak: Tak?

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Panie Tadeuszu, włączam Panu dugi czas, tak?

Członek Zarządu Województwa Lubuskiego Tadeusz Jędrzejczak: Ja tylko dwa zdania i kończę już.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: No to proszę.

Członek Zarządu Województwa Lubuskiego Tadeusz Jędrzejczak: I chcę powiedzieć – już kończę, nie będę drugi raz zabierał głosu – i myśmy odbyli te konsultacje, prowadziliśmy bardzo dużą korespondencję, ale decyzja rządu jest inna. Rząd podjął decyzję o tym ażeby środki Interregowskie były przekazane na ścianę wschodnią i na województwo pomorskie, zmniejszając środki na granicę polsko-niemiecką i polsko-czeską i na to nie mamy wielkiego wpływu. 560 mln jest euro na projekt Interregowski w całej Polsce, dlatego też – wracając do Pana Radnego Motowidełko – nie będzie możliwości ze środków Interregu pogłębienia Odry, bo po prostu tych pieniędzy będzie mniej niż w poprzedniej perspektywie. Dziękuję bardzo za udzielenie mi głosu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, drugi głos w dyskusji Pan Kazimierz Łatwiński.

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: Dziękuję. Chciałem prosić o przegłosowanie następującej uwagi: w części nazwanej pt. „Projekty strategiczne”, pkt. 30, na str. w dokumencie papierowym 119-stej, a w elektronicznym 220-stej, proszę zapisać taką treść: „z budową na stacji Kostrzyn torów łączących linię 273 w stronę Zielonej Góry i Szczecina” – tego „Szczecina” tu brakuje. Znana jest budowa łącznic w obydwu kierunkach. To wzmocni podstawy ekonomiczne dla elektryfikacji linii nr 203 oraz stworzy nowe możliwości połączeń na osi Szczecin-Gorzów-Poznań. Zarząd Województwa odrzucając uwagę uzasadnił, że tam istnieje taka łącznica w stronę Szczecina, ale to jest łącznica towarowa, która ma przede wszystkim tę wadę, że omija dworzec i stację główną w Kostrzynie – no stację w Kostrzynie. Więc to jest prawie to samo, że jest jakaś poniemiecka łącznica towarowa, ale to „prawie” właśnie robi ogromną różnicę. Jeżeli tak często mówimy, że chcemy elektryfikacji linii 203 przez Gorzów i że to jest tak potrzebne

– nie wystarczy tylko mówić, trzeba przedstawić w tej chwili ekonomiczne argumenty i realizacja tych dwóch łącznic w stronę Szczecina – czego tutaj nie zapisano w Strategii – i w stronę Zielonej Góry stwarza zupełnie nowe warunki zarówno dla pociągów towarowych, jak i dla połączeń pasażerskich. Więc tutaj Zarząd Województwa podniósł też wcześniej taki argument, że w innym miejscu to jest zapisane. Tam ogólnie się mówi o łącznicach w liczbie mnogiej, ale tutaj się mówi, wymienia się konkretnie „w stronę Zielonej Góry”, powinno być również „w stronę Szczecina” chyba, że nie chcemy elektryfikacji na linii 203 to głosujemy przeciw. I ostatnia – bo były dwie uwagi, teraz ostatnia – uwaga, ona została do mnie zgłoszona przez Pana Damiana Hajduka i Pan Damian Hajduk, czytając dokładnie Strategię, zgłosił szereg takich porządkujących wniosków, które są niezbędne aby osiągnąć zgodność dokumentów naszej Strategii z dokumentami strategicznymi państwa, tzn. w styczniu tego roku rząd przyjął uchwałą Rady Ministrów, uchwała Rady Ministrów została przyjęta w sprawie Programu Rozwoju Sztucznej Inteligencji. I te zapisy należało by implementować do naszej Strategii. Pan Damian Hajduk, w zgłoszonej do Zarządu uwadze podał, w których miejscach to należałoby wpisać. I drugi pakiet uwag dotyczący zgodności naszej Strategii z naszymi dokumentami, które my niedawno przyjęliśmy, tzn. Apelami do Prezesa Rady Ministrów – jeden został przyjęty w październiku 2020 roku, a ten wcześniejszy w listopadzie, przepraszam we wrześniu 2019 roku więc uważam, że nie powinniśmy jakby wbrew sobie teraz przyjmować czy pomijać pewne zapisy. Jeżeli chodzi o moją pierwszą uwagę, to ona jest zawarta w części „Projekty strategiczne”, pkt 25, str. papierowa nr 118, w dokumencie elektronicznym jest to str. 219. To są te uwagi. Ja po prostu już na różnych gremiach i w różnych miejscach mówiłem o potrzebie przyjęcia tych uwag. Państwo będziecie głosować jak będziecie uważać. Natomiast uważam, że one są ważne, tak? Jeżeli chodzi o jeszcze...

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Panie Kazimierzu, czas się skończył.

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: To już chyba skończyłem, dziękuję.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Jeżeli to jest tylko... Dziękuję bardzo. Ja tylko przypomnę Państwu Radnym, że Państwo zgłaszacie poprawki, autopoprawki przyjmuje Zarząd, który jest autorem tego dokumentu. Bardzo proszę, Pan Edward Fedko.

Radny Województwa Lubuskiego Edward Jan Fedko: Szanowna Pani Przewodnicząca, Szanowni Państwo Radni, na wstępie to chciałbym bardzo serdecznie podziękować mojej koleżance Beacie za zauważenie i skomplementowanie Strategii Województwa Lubuskiego, która – pierwszej Strategii – która była przyjęta w roku 2000, której to miałem przyjemność uczestniczyć w procesie jej tworzenia i byłem za nią odpowiedzialny. I ta Strategia rzeczywiście pokazała, iż skutecznie wykorzystywaliśmy wówczas środki, zarówno przedakcesyjne, jak i w perspektywie finansowej 2004-2006 po wstąpieniu m.in. Polski do Unii Europejskiej czy w latach 2007-2013, bo na tym ta rzecz polega, by zapisy były na tyle uniwersalne, by wpisywały się w programy, które dzisiaj – tak szczerze mówiąc – jeszcze dokładnie o których nie wiemy. To jest po pierwsze. Po drugie: ta Strategia, nad którą dzisiaj procedujemy uważam, że jest Strategią dobrą, zawierającą główne cele, które będą nam przyświecały w przyszłości. Tym bardziej mówię to odpowiedzialnie, ponieważ brałem udział w procesie jej tworzenia, chociażby poprzez konsultacje, które się odbywały czy też szereg wniosków, które złożyłem do tej Strategii i zostały na 12 - 11 zostało zaakceptowanych przez Zarząd Województwa i zgłoszonych jako autopoprawki. Jeden wniosek nie został przyjęty. Ja nie będę tutaj nad tym faktem mocno ubolewał, ale wydaje się, że jest to ważna rzecz i założenia, które przyświecały mi formułując ten wniosek, były jasne. Otóż dotyczy to zapisów w analizie SWOT po stronie słabych stron „niskie wykorzystanie potencjału Lubuskiego Ośrodka Innowacji i Wdrożeń Agrotechnicznych oraz Lubuskiego Centrum Energii Odnawialnej”. Ja muszę powiedzieć, że w tych dwóch instytucjach pracują naprawdę wspaniali fachowcy, ale niestety często jest tak, że samymi chęciami nie da się wszystkiego zrobić. I wpisanie tego punktu po słabych stronach liczyłem na to, że zrozumiane zostanie jako przełożenie na szansę i spowodowanie, żeby tym ośrodkom pomóc. Ja wiem, że one działają na zasadzie prawa rynkowego, ponieważ są spółkami, ale wszyscy mówimy, że zależy nam na innowacji, na podniesieniu stopnia innowacji. W związku

z tym powinniśmy stworzyć – czy pomoc może też – stworzyć takie warunki, by dobrze promować tego typu instytucje, dobrze rekomendować czy też dobrze kojarzyć z całą sferą gospodarki. Ja tylko przypomnę, że kiedy miałem przyjemność przewodniczyć wspólnemu posiedzeniu Komisji Współpracy Zagranicznej i Promocji Województwa Lubuskiego oraz Komisji ds. Europejskich i Rozwoju Landtagu Brandenburgii, a to właśnie spotkanie odbyło się w Centrum Energii Odnawialnej, to muszę powiedzieć, że nasi partnerzy z Brandenburgii byli zszokowani, że u nas, w Lubuskiem, na takim wysokim poziomie jest utworzony Instytut, który ma zdolność kojarzenia różnych źródeł energii odnawialnej. Natomiast tam zadano tylko jedno pytanie: „Ale dlaczego tam nie ma studentów? Dlaczego tam jest pusto? Dlaczego tam się nie prowadzi tych badań?”. I to mi tylko przyświecało, by takie sformułowanie zawrzeć. Niemniej jednak Strategia uważam, że jest napisana dobrze, a przede wszystkim – powtarzałem to na Komisjach – wewnętrznym sumptem i zasobami Departamentu Rozwoju Regionalnego i współtowarzyszącymi Departamentami. Ja osobiście będę głosował za przyjęciem tej Strategii i nie dlatego, że się przestraszyłem wczorajszego cyrku, który miał miejsce pod Filharmonią, ale dlatego, że czuję się – przez 22 lata pracuję w Sejmiku – czuję się radnym merytorycznym, myślę, że również kompetentnym i odpowiedzialnym za zrównoważony rozwój Województwa Lubuskiego. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Bardzo dziękuję. Bardzo proszę, Pani Marszałek Elżbieta Anna Polak.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Bardzo dziękuję. W imieniu Zarządu Województwa proszę o 15-minutową przerwę. Zarząd omówi Państwa wnioski i po przerwie zgłoszę autopoprawkę oprócz tych, które już zostały zgłoszone, nie będziemy ich powtarzać, ale odniesiemy się do tych wniosków i propozycji, które przed chwilą zostały przez Radnych przedstawione. Dziękuję.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Bardzo dziękuję Pani Marszałek. Ja tylko pragnę przypomnieć wszystkim Radnym, że Państwo złożyli swoje poprawki, natomiast po przerwie dowiemy się na ile te poprawki będą autopoprawkami. Dziękuję bardzo. Ogłaszam 15 minut przerwy.

przerwa

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Szanowni Państwo, wznawiam obrady. O zabranie głosu proszę Panią Marszałek Elżbietę Annę Polak i ustosunkowanie się do wniosków, które zostały złożone.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Bardzo dziękuję Pani Przewodnicząca. Zarząd Województwa krótkie takie podsumowanie przedstawi: ogółem przyjęliśmy do projektu Strategii 42 autopoprawki i 13 zapisów, które uzupełniają wcześniej przyjęte sformułowania i o tym poinformowaliśmy przed debatą. Teraz, w trakcie debaty, wpłynęły kolejne. I tak, największej wagi jest wniosek autora, Burmistrza Sielickiego, dotyczący spalarni odpadów w Świebodzinie, który jest spójny z wnioskiem też Radnego Wojewódzkiego Zbyszka Kołodzieja i to Zarząd oczywiście przyjmuje. Skoro wniosek jest wycofany autora, Zarząd przyjmuje autopoprawkę z zapisem: „Proponowana lokalizacja Gorzów Wielkopolski”, wykreślamy „gmina Świebodzin”, zostaje zapis: „lub inne miejsce, zgodnie z uwarunkowaniami ochrony środowiska” – tak było sformułowanie. Autopoprawki, które wpłynęły w ubiegłym tygodniu, chyba w piątek, złożone przez Pana Damiana Hajduka, nie możemy przyjąć. Wpłynęły po konsultacjach. Odniesie się jeszcze do nich Dyrektor Nowicki. Następnie autopoprawki związane z wnioskami dzisiaj złożonymi Pana Radnego Łatwińskiego – chciałam podkreślić w imieniu Zarządu, że w zdecydowanej większości zostały przyjęte. Są merytoryczne, konkretne, 9 zostało przyjętych przez Zarząd, 3 częściowo jeszcze przed dzisiejszą sesją, natomiast dzisiaj potwierdzam, że 6 jest odrzuconych, negatywnie rozpatrzonych, ponieważ treść projektu Strategii wyczerpuje zgłaszane wciąż poprawki. Przyjmujemy oczywiście jako uzasadnioną tą jedną dotyczącą dopisania „i Szczecina”. Całość sformułuje za chwilę, poproszę Macieja Nowickiego. Proszę również... A, jeszcze odrzucamy wniosek dotyczący energetyki – autopoprawki złożone przez Radnego Kowala. Proszę bardzo o merytoryczne ustosunkowanie się Pana Dyrektora, ewentualnie uzupełnienie mojej wypowiedzi. Dziękuję.

Autopoprawki Zarządu Województwa do Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego 2030 oraz odniesienie do uwag i wniosków, w odpowiedzi na wnioski złożone przez Komisje i Radnych Województwa stanowią załącznik nr 28 do protokołu.

Dyrektor Departamentu Rozwoju Regionalnego Maciej Nowicki: Do tych trzech uwag Pana Kazimierza Łatwińskiego dodam tylko, czyli tak: ten „Szczecin” – tutaj Zarząd postanowił dopisać, chociaż stanowisko pierwotne DG było troszkę inne, ale tak. Jeżeli chodzi o tę koncepcję S3-bis w kierunku południa, południowego zachodu to tutaj jest na nie, jednak Zarząd uważa, że obecne zapisy powinny pozostać. Ja tylko Panie Kazimierzu powiem może przy tej okazji, bo w zasadzie może powinniśmy powiedzieć, na Komisjach mówiłem to, że Strategia Rozwoju Województwa jest na 10 lat, do 2030 roku, ale to powinno wybrzmieć, że za 4 lata praktycznie będziemy pracować nad aktualizacją Strategii, ponieważ w związku z wejściem w życie ustawy zmienionej o zasadach prowadzenia Polityki Rozwoju do końca 2025 roku – już niedługo – Strategia musi być dostosowana do nowej ustawy, a więc zaktualizowana de facto i można różne rzeczy tam będzie zmienić i zaktualizować. I wtedy ta koncepcja tej drogi, żeby było coś konkretniejszego, tak? Myślę, że dzisiaj nie ma co na ten temat dyskutować. To powinno się rozmawiać z Województwem Dolnośląskim. Nie ma nigdzie, w żadnych planach na razie śladu tego chociaż być może, że pomysł jest ciekawy i do dyskusji. I te poprawki zgłoszone niejako w imieniu Pana Hajduka – dwie w zasadzie z tych jego co on przysłał jakby tak trochę poza konkursem, jak Pani Marszałek mówiła za późno – to ja tylko chciałem powiedzieć, że Pan Hajduk nie zna zasad Polityki Rozwoju i zgodności ze Strategią. W Strategii mamy cały dosyć dobrze rozpisany rozdział na str. 65 zgodności naszej Strategii z dokumentami, z tymi, z którymi powinna być zgodna, czyli z Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego, a wcześniej jeszcze z SOR-em, fundamentalnymi dokumentami dotyczącymi Polityki Spójności. Natomiast oczywiście, że nie ma.... – to w zasadzie jest trochę odwrócenie, że powstała Strategia Sztucznej Inteligencji i my mamy ją teraz „na gwałt” dostosowywać do Strategii Sztucznej Inteligencji. Nie ma takiego wymogu, podobnie jak odnoszenie się do apeli. To już też tutaj Zarząd się do tego odniósł. Apele Sejmik może powtarzać, różne apele i one mają wartość samą w sobie, natomiast w Strategii te zapisy dotyczące transportu są wystarczające. Natomiast można te rzeczy ująć,

ponieważ pracujemy nad Strategią Inteligentnych Specjalizacji i tutaj ta sztuczna inteligencja, zapisy, powinny się pewnie znaleźć, spójne może nawet z tą Strategią nową czy w Programie Rozwoju Transportu. Także to jest odniesienie do tych trzech uwag Pana Radnego Łatwińskiego.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Bardzo dziękuję. Proszę Państwa, Zarząd Województwa wnosi do Sejmiku o przyjęcie naszego projektu Strategii. Mamy taką prośbę, ponieważ w zdecydowanej większości wniosków i uwagi, które w ostatnich dniach i dzisiaj zostały złożone, Zarząd uwzględnił. Bardzo dziękuję Radnym za złożenie tak dużej ilości wniosków, za wspólną pracę i prośbę o przegłosowanie, przyjęcie dokumentu bez już większych komentarzy – jest późno – dotyczących również innych spraw takich jak językowych, tożsamości. Oczywiście przyjmujemy to, staramy się zawsze pisać komunikatywnie ten dokument. Jednak sobie, proszę Państwa, zdajemy chyba sprawę, że i tak poświęciliśmy bardzo dużo czasu, pracy też nad tym dokumentem, a zapisy są bardzo otwarte w Strategii, które nie wykluczają realizacji żadnej z inwestycji przez Państwa zgłoszonych. I tak, jak powiedział Dyrektor, oby nam się udało jak najwięcej zrealizować do pierwszej aktualizacji, która będzie miała miejsce już niedługo – w 2025 roku. Dziękuję.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Szanowni Państwo Radni, zgłaszaliście swoje poprawki, przed chwilą też usłyszeliście, które z tych poprawek zostały uznane i wpisane jako autopoprawki Zarządu. Natomiast gdyby jeszcze Pan Maciej Nowicki bądź też Pani Marszałek Elżbieta Anna Polak odniosła się do poprawki, którą zgłosiła Beata Kulczycka, bo tylko w tej kwestii nie usłyszeliśmy Państwa opinii.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Tak, przepraszam. Pozostałe dzisiejsze wnioski, do których faktycznie mogłam się nie odnieść – też mi Maciej tu zwrócił uwagę – nie zostały przyjęte. Tak jak szeroko uzasadniłam, treść projektu wystarczająco stwarza możliwość realizacji tego typu inwestycji, bez uszczegółowienia tych zapisów.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Ja natomiast chcę zapytać Radnych, którzy składali poprawki, czy te wyjaśnienia Zarządu Państwu odpowiadają, czy Państwo się z nimi zgadzają? I jeżeli nie, to będziemy głosować je jako poprawki do Strategii, bo nie są przyjęte jako autopoprawki przez Zarząd. Szanowni Państwo Radni, kto z Państwa Radnych chciałby zabrać w tej kwestii głos? Bardzo proszę o listę. Pan Sławomir Kowal.

Radny Województwa Lubuskiego Sławomir Jan Kowal: Tak. Żałować tylko, że nie myślimy logicznie, a politycznie Szanowni Państwo. To nie są poprawki dla Sławomira Kowala czy też dla Iksińskiego, któremu jest to tak bardzo na rękę czy dla gminy czy dla inwestora, tylko to są poprawki żeby nie żałować, żeby nie ucierpiało na tym rozwój – rozwój przede wszystkim infrastruktury elektroenergetycznej. Oczywiście mamy zapisy strategiczne sieci, zgadzam się z tym, ale tu nie chodzi o strategiczne sieci, a chodzi o rozwój infrastruktury. Infrastruktury tak bardzo potrzebnej, która jest tak bardzo uboga. I tak te zapisy są tylko zapisami. Czy je wykorzystamy? Czas odpowiedź przyniesie, pokarże. Ja rozumiem co dzisiaj się stało, rozumiem halę w Słubicach. Nie jestem przeciwnikiem budowy tej sali w Słubicach, ale chciałbym, żeby to też miało jakieś logiczne procedowanie. Myślę to procedowanie nastąpi za sekundę czy też na następnej sesji jak wiem i na pewno dojdziemy do porozumienia. Chciałbym, żebyśmy przegłosowali te moje proponowane autopoprawki.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: To gdyby Pan zechciał, Panie Radny, sformułować te poprawki tak żebyśmy wiedzieli gdzie, w którym miejscu głosujemy i konkretny zapis tej poprawki, którą chciałby Pan umieścić w Strategii.

Radny Województwa Lubuskiego Sławomir Jan Kowal: Szanowni Państwo, ja już przeczytałem, powtórzę, dokumenty są, natomiast co do stylistyki wpisywania języka gramatycznego, języka polskiego, pozostawiam dla urzędników, jeżeli te poprawki znajdą pozytywne odbicie w Waszym głosowaniu - str. 73, załącznika część I dopisać po słowie „wykorzystanie energii”: „słonecznej”, bo tego mi brakuje tam. Jest wiatrowa, inna, nie ma słonecznej, nie wiedzieć dlaczego. Również w tym

załączniku, str. 120, pkt 37 dopisać po słowie „wysokiego”: „średniego, niskiego napięcia przez OSD (Operator Systemu Dystrybucyjnego) gwarantuje stabilność regionalnego systemu elektroenergetycznego.” i dalej wprowadzić następny odnośnik punkt: (od myślnika) „Budowa i wdrażanie rozwiązań inteligentnych sieci (Smart Grid)”. Dalej proponuję dopisać w Wyzwaniu 5 – Wyzwanie 5 to jest na str. 14 – od myślnika czy też od kropki, jak tam jest: „rozwój inicjatyw klastrowych w sektorze energetycznym dla osiągnięcia samowystarczalności energetycznej, rozwoju OZE, także przy wykorzystaniu sektora rolniczego”. I dalej – myślę bardzo ważny zapis dla tych, którzy chcą inwestować w branżę odpadową, myślę o Gorzowie – „wspieranie i rozwój gospodarki o obiegu zamkniętym (ograniczenie do minimum generowania odpadów)”. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Panie Radny, gdyby Pan był uprzejmy jeszcze tutaj do pań z Biura Sejmiku podejść i konkretnie jeszcze pomóc im sformułować te poprawki. Mamy też zgłoszenie kolejnego Radnego. Pani Beata Kulczycka.

Radna Województwa Lubuskiego Beata Katarzyna Kulczycka: Szanowni Państwo, ja jestem zdumiona, ponieważ w tak małej kwestii, tak prozaicznej kwestii, w tym małym zapisie, który otwiera tak szerokie furtki do tego żeby ubiegać się o te środki finansowe i otwiera to furtkę do finansowania tych ścieżek rowerowych w obszarze transgranicznym, tak naprawdę zdumiona jestem, że można to odrzucić uważając to za krytyczne tym bardziej, że dotyczy to str. 15, a więc diagnozy, wniosków z diagnozy Strategii, gdzie ten zapis jest tak istotny. No, Szanowni Państwo, jeżeli moje musi być mojsze Szanowny Zarządzie, nie jestem w stanie bronić się innym sformułowaniem niż zdrowy rozsądek i racja tego zapisu. Dziękuję bardzo i wnioskuję o to, ażeby przegłosować na str. 15 w akapicie wniosek o dodanie zdania: „Szczególnie ważne jest połączenie istniejących sieci ścieżek rowerowych miast wojewódzkich z przejściami granicznymi Województwa Lubuskiego oraz Brandenburgii i Saksonii.”. Podkreślę – to była dyskusja w grupie roboczej EWT. To jest w interesie województwa, a nie Beaty Kulczyckiej, rowerzystki z Lubuskiego. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Również Panią Radną proszę, żeby tutaj do pracowników Biura podejść i jeszcze pomóc sformułować ten zapis tej poprawki. Mamy kolejne zgłoszenie. Pan Sebastian Ciemnoczołowski, bardzo proszę.

Radny Województwa Lubuskiego Sebastian Sylwester Ciemnoczołowski: Dziękuję. Pani Przewodnicząca, bo trochę się pogubiłem i prosiłbym o wyjaśnienie w jakim w tej chwili jesteśmy trybie i w jakiej procedurze, bo na początku Pani wypowiedzi poprosiła Pani Radnych, którzy zgłaszali te poprawki do projektu Zarządu czy się z tym zgadzają. Ja nie wiem co to jest za procedura? Czy wyrażenie zgody na to, że Zarząd zgłosi swoje autopoprawki? No to Zarząd ma tutaj prawo – jest autorem tego dokumentu – do zgłaszania tych autopoprawek. Czy Pani już przechodzi do jakiejś procedury głosowania nad każdymi tymi poprawkami? Ale to przepraszam, to jest dokument, który przygotował Zarząd, przyjął większość tych wniosków Radnych i ja wnoszę wniosek formalny o zamknięcie dyskusji, o głosowanie nad tym dokumentem, który z autopoprawkami przygotował Zarząd.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Ja rozumiem, że mogę być mało wiarygodna dla Pana Radnego, zatem poproszę o wykładnię prawną dotyczącą przyjmowania poprawek do Strategii Rozwoju Województwa Panią Mecenas, która jest obecna z nami tutaj na sali. Bardzo proszę.

Radca Prawny Elżbieta Pracel: Jesteśmy w punkcie obrad dotyczącym podjęcia uchwały w sprawie Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego. Została przeprowadzona debata, w czasie której zostały złożone wnioski formalne przez Radnych, polegające na wprowadzeniu poprawek do tekstu dokumentu będącego przedmiotem głosowania. Zgodnie ze Statutem, do tych wniosków odniósł się Zarząd, który uwzględnił, jak rozumiem, część w ramach autopoprawek, natomiast te wnioski, które nie zostały uwzględnione w ramach autopoprawek przez Zarząd podlegają dalszej procedurze. To jest wniosek formalny w sprawie wprowadzenia zmiany do projektu uchwały, która ma być podmiotem głosowania. Pani Przewodnicząca wystąpiła do Radnych z zapytaniem czy podtrzymują swoje wnioski żeby w sytuacji ich wycofania nie prowadzić dalej procedury głosowania.

Ponieważ Radni podtrzymują swoje wnioski w sprawie wprowadzenia zmiany do projektu uchwały, które nie zostały uwzględnione przez Zarząd w ramach autopoprawki, kontynuujemy procedurę polegającą na przegłosowaniu poprawek wniesionych przez Radnych do przedłożonego przez Zarząd projektu uchwały tak, jak do każdej innej uchwały – projektu uchwały, która stanie się uchwałą po ewentualnym przegłosowaniu wniesionych poprawek i projektu uchwały wraz z autopoprawkami złożonymi przez Zarząd Województwa Lubuskiego.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo Pani Mecenass. Mam nadzieję, że teraz to jest jasne dla wszystkich Państwa Radnych. Mamy też zgłoszenie kolejnego Radnego – Pan Bogusław Motowidółko, bardzo proszę.

Radny Województwa Lubuskiego Bogusław Motowidółko: Ja mam bardziej zapytanie do Pani Marszałek, która przeczytała poprawkę dotyczącą spalarni, ale chciałbym o wyjaśnienie intencji tej poprawki, bo zarówno Pani Beata Kulczycka, jak i ja – tak rozumiem Pani Beato – że cofnęliśmy się w związku z tym, że Pan Burmistrz wycofał swoją propozycję z umiejscowieniem Świebodzina, to cofamy się do zapisu, dokładnie on brzmi: „Gorzów Wielkopolski z uwzględnieniem wymogów środowiskowych”. Natomiast Państwo proponujecie zmieniony zapis na „lub”. Mi te słowo „lub” kojarzy się z takim to kiedyś procesem, który się toczył również przy zmianie ustawy „lub czasopisma”. W związku z powyższym to słowo „lub” otwiera nadal niejasną sytuację. Dlatego Pani Marszałek, zapis o konkretnej lokalizacji „Gorzów Wielkopolski z uwzględnieniem wymogów środowiskowych” był bardzo jasny. Obecny zapis, jaki Państwo proponujecie po wycofaniu się Pana Sielickiego rozumiem, że w ogóle nie ma pojęcia o rozszerzaniu na jakiegokolwiek inne możliwości słowem „lub”. Dlatego proszę o wyjaśnienie. To jest raz, a dwa – o intencje Państwa, skoro tyle czasu trwała debata nad Strategią to rozumiem, że lokalizacja Gorzów Wielkopolski nie budzi już żadnych wątpliwości, jest on najbardziej przygotowany do tego, aby wziąć na siebie ciężar Województwa Lubuskiego i ciężar spalarni, że tam była przeprowadzana cała procedura również z opiniami społecznymi i w związku z powyższym to pytanie bardziej kieruję niż wniosek. Jeżeli Pani Marszałek dokładnie mi wyjaśni intencje, co znaczy

„lub czasopisma” – przepraszam w cudzysłowie – to wtedy może będę bardziej spokojny.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Szanowni Państwo Radni, ja bym jednak chciała żebyście Państwo się skupili nad poprawkami do – i formułowaniem tych poprawek – do Strategii. Mamy już sformułowania od Pana Radnego Sławomira Kowala i od Pani Beaty Kulczyckiej. Natomiast mamy też pytania od Pana Bogusława Motowidła dotyczące spalarni w Świebodzinie i tego zapisu, który został po usunięciu Świebodzina – i tutaj poproszę za chwileczkę Panią Marszałek albo Pana Macieja Nowickiego o odpowiedź na te wątpliwości Pana Radnego, ale pytanie moje brzmi: czy Państwo Radni, wobec poprawek, które zgłaszaliście, macie jeszcze wnioski, które dotyczą podtrzymania swoich poprawek wobec nieprzyjęcia ich jako autopoprawki przez Zarząd Województwa? Czy mamy jeszcze takie zgłoszenia? Pan Kazimierz Łatwiński, bardzo proszę.

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: Tak, ja chciałem podziękować za dodanie tych słów „i Szczecina”, one mają istotne znaczenie. Natomiast chciałem oczywiście prosić Państwa o przegłosowanie tych dwóch pozostałych poprawek. Ja nie wiem czy odczytywać je ponownie?

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Proszę sprawdzić czy my mamy poprawki Pana Łatwińskiego? To Panie Radny, bardzo proszę skontaktować się tutaj, Panie się skontaktują z Panem i będziemy formułować te poprawki, które chciałby Pan, aby były ujęte w konkretnym punkcie i w konkretnej części tej Strategii.

Radca Prawny Elżbieta Praceł: Ale to muszą być poprawki, które wcześniej były zgłaszane.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Tak, tak. Tutaj Pani Mecenasa też mi podpowiada i również tutaj ta uwaga do Pana Kazimierza Łatwińskiego: to muszą być te poprawki, które były wcześniej przez Pana zgłaszane podczas debaty nad Strategią. Jeszcze tylko odnosząc się do wniosku Pana

Bogusława Motowidełko o wyjaśnienie kwestii związanej ze spalarnią śmieci w Świebodzinie i tego zapisu, który został przyjęty jako autopoprawka przez Zarząd Województwa – proszę żeby odniosła się Pani Marszałek bądź też Pan Dyrektor.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Dziękuję. Ja powtórzę to, co wcześniej powiedziałam: Zarząd przyjął wniosek, który konsumuje te wnioski złożone przez wóldarzy gminy Świebodzin i powiatu świebodzińskiego. Pan Radny Kołodziej sformułował zapis, który Zarząd przyjął: „Lokalizacja Gorzów Wielkopolski”, wykreślamy: „gmina Świebodzin” i „lub inne miejsca” pozostaje ten zapis „zgodnie z warunkami ochrony środowiska”. Taki wniosek sformułował Pan Radny Kołodziej i Zarząd to przyjął i podtrzymuje.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Ja bardzo proszę o zabranie głosu Panią Beatę Kulczycką.

Radna Województwa Lubuskiego Beata Katarzyna Kulczycka: Szanowni Państwo, ponieważ ja w dyskusji również pomimo, że powielalam ten wniosek – to swój powielony wniosek traktuję jako indywidualny wniosek, który jest w treści podobny do sformułowania Pana Radnego Motowidełko i podtrzymuję swój wniosek, że: „proponowana lokalizacja Gorzów z uwzględnieniem wymogów środowiskowych”. I chciałabym ten wniosek poddać pod głosowanie dlatego, że składałam go również wcześniej w dyskusji. Dziękuję.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo.

Radny Województwa Lubuskiego Bogusław Motowidełko: Cieszę się bardzo.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Szanowni Państwo, czy mamy jeszcze zgłoszenia Radnych, którzy zgłaszali swoje poprawki i chcieliby je podtrzymać? Pan Zbigniew Kołodziej. Pan Zbigniew Kołodziej?

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Jan Kołodziej: Tak, tak, tak, bo chciałem mikrofon włączyć. Tutaj chciałem sformułować dokładniej, ponieważ Pani Marszałek troszeczkę zmieniła informację, jeżeli chodzi „Gorzów Wielkopolski lub inne lokalizacje”, a nie „miejscowości” – „inne lokalizacje” miało być zaproponowane przeze mnie, „lub inne lokalizacje” – tak to było.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: I mamy zgłoszenie. Pani Marszałek.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Tak, potwierdzam. Taki wniosek Zarząd przyjął. Mówiłam z pamięci, więc przepraszam. Zapisaliśmy to w ten sposób, ponieważ równolegle procedujemy Plan Gospodarki Odpadami. Przypomnę, że w tym projekcie jest 9 lokalizacji spalarni odpadów, różnych, różnej wielkości, no ale dokumenty muszą być ze sobą spójne. I jeżeli – nie daj Boże – w Gorzowie się nie powiedzie, no to taki zapis jest bezpieczny i konsumuje też nasze tutaj, naszą dyskusję i uwagi, które były wcześniej precyzowane.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: I mamy zgłoszenie jeszcze Pana Sebastiana Ciemnoczołowskiego

Radny Województwa Lubuskiego Sebastian Sylwester Ciemnoczołowski: Ja w tej sprawie, w której Zbyszek Kołodziej zabrał głos, żeby zwrócić uwagę na tą różnicę, także ja już dziękuję. Nie było mnie słycać Pani Przewodnicząca?

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Było słycać. Mamy zgłoszenie jeszcze. Pan Kazimierz Łatwiński. Pan Kazimierz Łatwiński, proszę włączyć mikrofon Panie Kazimierzu. Proszę włączyć mikrofon. Panie Kazimierzu, proszę włączyć mikrofon! Bardzo proszę teraz, Panie Kazimierzu.

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: Dobrze, bo on mi się wyłączał, ale już gra. Dobrze. Ja przekazałem już treść tych uwag, które są tymi samymi uwagami, które poprzednio zgłosiłem dzisiaj, natomiast tylko chciałem poinformować, że w sesji uczestniczy Pan Damian Hajduk. Gdyby Państwo chcieli

po prostu u źródła posłuchać uzasadnienia tej poprawki, którą w jego imieniu, którą złożyłem w imieniu Pana Hajduka, to jest do Państwa dyspozycji.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Bardzo dziękujemy, poprawka jest zgłoszona. Szanowni Państwo, nie ma już żadnych zgłoszeń poprawek Radnych do Strategii, zatem ja ogłaszam 5 minut przerwy, żebyśmy wszystkie te wnioski zebrali i mogli nad nimi głosować. 5 minut przerwy.

przerwa

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Wznawiam obrady. W kwestii formalnej głos chce zabrać Pan Sebastian Ciemnoczołowski. Bardzo proszę.

Radny Województwa Lubuskiego Sebastian Sylwester Ciemnoczołowski: Tak, dziękuję Pani Przewodnicząca. Ja przed głosowaniem nad Strategią Rozwoju Regionu chciałem zgłosić wniosek formalny o rozszerzenie porządku dzisiejszych obrad o punkt, o wprowadzenie projektu uchwały Sejmiku w sprawie udzielenie Powiatowi Słubickiemu pomocy finansowej po tym punkcie, po przyjęciu Strategii, po ewentualnym głosowaniu... Przed, przed. Przepraszam, tak jak mówiłem pierwotnie, przed głosowaniem nad Strategią Województwa Lubuskiego.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dobrze. Szanowni Państwo Radni, przechodzimy do... Pan Kazimierz Łatwiński – bardzo proszę, żeby Pan zobaczył ten wniosek, który został sformułowany. Czy ta formuła to jest to co wypełnia Pana oczekiwania i to co Pan zgłaszał?

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: Już patrzę. Ale ja widzę wniosek Radnego Kowala. Aha, dobra, już sekundę, bo zminimalizuję jedną rzecz.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Na czarno, 37 punkt.

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: Bardzo dobrze. Tak.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Szanowni Państwo, chciałam zaproponować głosowanie en block przy wnioskach każdego z Radnych, czyli mamy wnioski Pana Kowala, wnioski Pani Beaty Kulczyckiej i wniosek Pana Kazimierza Łatwińskiego.

Radny Województwa Lubuskiego Sebastian Sylwester Ciemnoczołowski: Nie. Nie, Pani Przewodnicząca. Jeżeli mogę w imieniu Klubu w tej sprawie?

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Tak, słucham? Pan Sebastian Ciemnoczołowski.

Radny Województwa Lubuskiego Sebastian Sylwester Ciemnoczołowski: Dziękuję. Jesteśmy jako Klub przeciwni z takiego powodu, że mamy odmienne zdanie w niektórych kwestiach, nie jesteśmy jednorodni i każdy ma prawo w każdym punkcie się inaczej wypowiedzieć, więc tutaj trudno się zgodzić na głosowanie en block.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dobrze, bardzo dziękuję. Ja to pytanie potraktowałam absolutnie porządkowo. Zatem, jeżeli nie ma takiej zgody, to oczywiście będziemy głosowali każdy wniosek osobno. Zatem zaczynamy od wniosków Pana... Jeszcze chwilę zaczekajmy. Szanowni Państwo, będziemy musieli teraz tylko poprawić, aby każdy wniosek był osobno, czyli dotniemy te treści, które zostały zawarte we wnioskach Pana Radnego Sławomira Kowala, Pani Beaty Kulczyckiej i Pana Kazimierza Łatwińskiego. Proszę jeszcze o chwilę cierpliwości. Pan Sebastian Ciemnoczołowski, bardzo proszę.

Radny Województwa Lubuskiego Sebastian Sylwester Ciemnoczołowski: Ja tylko bardzo bym prosił tutaj o odpowiedź, bo ja zgłosiłem wniosek formalny w sprawie rozszerzenia porządku obrad i jest to wniosek formalny i prosiłbym o przegłosowanie tego wniosku.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: No tak, tylko że w tej chwili jesteśmy w innym punkcie. Jak skończymy, to będziemy zajmowali się tym wnioskiem. Szanowni Państwo, rozpoczynamy. Został zgłoszony wniosek formalny Pana Sebastiana Ciemnoczołowskiego, natomiast przypominam, że procedujemy w tej chwili nad Strategią. Zatem dopóki nie skończymy tego punktu, nie będziemy rozpoczynali kolejnego. Pan Kazimierz Łatwiński jeszcze się zgłasza. Czy to jest...? Bardzo proszę.

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: Ja chciałem złożyć wniosek formalny, ponieważ jeden mój wniosek już przyjęto dotyczący łącznic na stacji Kostrzyn, zostały dwa wnioski. I z tych dwóch wniosków z tych względów, o których mówił Pan Dyrektor Nowicki, że te zapisy Pana Damiana Hajduka mogą być implementowane do Programu Inteligentnych Strategii – jakby się ten dokument nie miał nazywać – Inteligentnych Technologii, wobec tego ten wniosek Pana Damiana Hajduka wycofuję, natomiast podtrzymuję wniosek dotyczący S3-bis i bardzo Państwa proszę o poparcie tego wniosku. Dziękuję.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Rozumiem. Czyli Panie Kazimierzu, pozostaje jeden Pana wniosek – ten, który został zapisany. Czy możemy rozpocząć głosowania? Szanowni Państwo, jeszcze chcę wyjaśnić, że Panie tutaj pracują nad tym, aby każdy wniosek był głosowany, każda poprawka była głosowana osobno, zatem to wymaga jeszcze chwili czasu. Szanowni Państwo, wznawiam obrady, jesteśmy przygotowani. Przypominam, że każda poprawka, która nie została przyjęta przez Zarząd, sformułowana przez Radnych, którzy wnoszą te poprawki – a przypomnę, że chodzi o poprawki Pana Sławomira Kowala, Pani Beaty Kulczyckiej i Pana Kazimierza Łatwińskiego – będziemy każdą z tych poprawek głosować oddzielnie. Państwo będziecie widzieli zapisy tej poprawki, ja będę odczytywała te zmiany, o które wnoszą Radni. Rozpoczynamy od wniosku Radnego Sławomira Kowala i wniosek dotyczy dopisania na str. 73, po słowie wykorzystaniu energii dopisania „słonecznej”. Głosujemy. Kto z Państwa Radnych jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Pan Zbigniew Kołodziej, nie mamy głosu oddanego. Czy Pan Zbigniew Kołodziej jest z nami? Pan Zbigniew Kołodziej? Dobrze, w takim razie proszę o zakończenie głosowania.

16 radnych za, 13 przeciw, 0 wstrzymało się od głosowania.

Poprawka Pana Radnego została przyjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 29 do protokołu.

Głosujemy drugą poprawkę Pana Sławomira Kowala. Treść poprawki: dopisać na str. 120 pkt 37 po słowie wysokiego napięcia „średniego, niskiego napięcia przez OSD gwarantuje stabilność Regionalnego systemu elektroenergetycznego”. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem tej poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Pan Zbigniew Kołodziej – bo widzimy Pana, proszę głosować. Pan Zbigniew Kołodziej? Pan Zbigniew Kołodziej? Panie Zbigniewie, widzimy Pana. Panie Zbigniewie? Panie Zbigniewie, czy jest Pan za, czy jest Pan przeciw, czy Pan się wstrzymał?

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Jan Kołodziej: Wstrzymuję się, bo nie mogę się połączyć w tej chwili. Coś uciekł mi zasięg.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dobrze. Proszę zakończyć głosowanie.

14 radnych za, 14 przeciw, 2 wstrzymało się od głosowania.

Poprawka nie została przyjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 30 do protokołu.

Głosujemy trzecią poprawkę Pana Sławomira Kowala. Dopisać w Wyzwaniu 5 na str. 14: „Rozwój inicjatywy klastrowej w sektorze energetycznym dla osiągnięcia samowystarczalności energetycznej...” – nie widzę już.

Radny Województwa Lubuskiego Sławomir Jan Kowal: Ale tam jeszcze była druga...

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Ale ja jeszcze nie skończyłam Panie Sławku.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Szanowni Państwo, jeszcze raz czytam poprawkę Pana Kowala: dopisać w Wyzwaniu 5 na str. 14 „Rozwój inicjatywy klastrowej...” – aha, mamy na czarno, przepraszam – wprowadzenie na str. 120 punktu „Budowa i wdrażanie rozwiązań inteligentnych sieci”. Tak?

Radny Województwa Lubuskiego Sławomir Jan Kowal: Smart grids. Tak.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: I to jest koniec tej poprawki?

Radny Województwa Lubuskiego Sławomir Jan Kowal: Tak.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Szanowni Państwo, głosujemy. Kto z Państwa jest za przyjęciem tej poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Pan Zbigniew Kołodziej? Pan Zbigniew Kołodziej?

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Jan Kołodziej: Zostałem wyrzucony z sieci, nie mogę się połączyć.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Pan Zbigniew Kołodziej jest za, przeciw czy się wstrzymał?

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Jan Kołodziej: Przeciw.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Nie pękłeś.

15 radnych za, 15 przeciw, 0 wstrzymało się od głosowania.

Poprawka została odrzucona.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 31 do protokołu.

Mamy wniosek, mamy poprawkę też Pana Radnego Sławomira Kowala: dopisać w Wyzwaniu 5 na str. 14: „- rozwój inicjatyw klastrowych w sektorze energetycznym

dla osiągnięcia samowystarczalności energetycznej, rozwoju OZE także przy wykorzystaniu sektora rolniczego” oraz „– wspieranie i rozwój gospodarki o obiegu zamkniętym (ograniczenie do minimum generowania odpadów)”. Kto z Państwa jest za wpisaniem tej poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Pan Zbigniew Kołodziej, czy ma telefon z centrali?

14 radnych za, 15 przeciw, 1 wstrzymał się od głosowania.

Poprawka nie została przyjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 32 do protokołu.

Głosujemy poprawki Pani Beaty Kulczyckiej. Szanowni Państwo, pierwsza poprawka: zmienić zapis na str. 114 w pkt. 6 ostatniego zdania na: „Proponowana lokalizacja – Gorzów Wielkopolski, z uwzględnieniem wymogów środowiskowych”. Kto z Państwa Radnych jest za tą poprawką? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

16 radnych za, 14 przeciw, 0 wstrzymało się od głosowania.

Poprawka została przyjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 33 do protokołu.

Głosujemy kolejną poprawkę. Pani Beata Kulczycka, dopisać na str. 15 na końcu akapitu zdania: „Szczególnie ważne jest połączenie istniejących sieci ścieżek rowerowych miast wojewódzkich z przejściami granicznymi Województwa Lubuskiego oraz Brandenburgii i Saksonii”. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem tej poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Pan Bogusław Motowidełko? Dziękuję.

14 radnych za, 15 przeciw, 1 wstrzymał się od głosowania.

Poprawka nie została przyjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 34 do protokołu.

Głosujemy wniosek, czyli poprawkę Pana Radnego Kazimierza Łatwińskiego. Do pkt. 25 na str. 118 dodać: „opracowanie koncepcji i harmonogramu drogi ekspresowej S3 bis do węzła Sulechów Północ, przez Zieloną Górę, Żary/Żagań, Zgorzelec do granicy Rzeczypospolitej Polskiej (dalej z Liberca istniejącą drogą ekspresową do Pragi)”. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem tej poprawki? Kto się wstrzymał? Kto jest przeciw? Pani Beata Kulczycka?

30 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymało się od głosowania.

Poprawka została przyjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 35 do protokołu.

Szanowni Państwo, w tej chwili tutaj Biuro Sejmiku dopisze do projektu uchwały dotyczącej Strategii te poprawki, które zostały głosami Państwa Radnych przyjęte i będziemy głosowali za całym dokumentem. Proszę znowu o chwilę cierpliwości. Czyli mamy autopoprawki Zarządu i przyjęte poprawki przez Sejmik Województwa. Szanowni Państwo, przechodzimy do głosowania projektu uchwały wraz ze zgłoszonymi autopoprawkami i poprawkami Radnych – i przyjętymi poprawkami Radnych. Projekt uchwały w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego 2030” – druk nr 406/21, wraz z autopoprawkami i poprawkami przyjętymi przez Radnych, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

28 radnych za, 0 przeciw, 2 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 36 do protokołu.

Uchwała Nr XXVIII/397/21 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 15 lutego 2021 r. w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego 2030” stanowi załącznik nr 37 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak:
Przechodzimy do wniosku formalnego. Muszę to przegłosować.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz:
Pani Przewodnicząca, w sprawie formalnej.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Pan Mirosław Marcinkiewicz w sprawie formalnej.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz:
Pani Przewodnicząca, w trakcie głosowania, nie wiem dlaczego, nie został zaliczony

mój głos. Ja głosowałem, ale nie potrafię powiedzieć, tzn. nie umiem, proszę sprawdzić technicznie co się stało, że mój głos nie został zaliczony?

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Mam informację od pracowników Biura Sejmiku, że głos Pana został absolutnie odnotowany. Mamy 30 radnych głosujących.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz: Przepraszam bardzo Pani Przewodnicząca, ale jest brak mojego głosu, tak jakbym ja nie głosował. Mówię o głosowaniu w sprawie wniosku 36 Pani Beaty Kulczyckiej.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Szanowni Państwo, cofnęliśmy się i przekazuję Państwu informację na temat wniosku Beaty Kulczyckiej i tutaj macie Państwo wyniki głosowania. Pan Mirosław Marcinkiewicz głosował.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz: Dziękuję.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Proszę jeszcze raz pokazać wyniki głosowania nad wnioskiem Pani Beaty Kulczyckiej. Bardzo się cieszę. Mam nadzieję, że wszyscy Państwo nad głosowaniem, jeśli chodzi o przyjęcie Strategii, jesteście zadowoleni. Ja ogromnie się cieszę, że po długich debatach udało nam się ten dokument przyjąć. Szanowni Państwo, ogłaszam przerwę do 1 marca do godz. 12⁰⁰. Dziękuję bardzo.

przerwa w obradach do dnia 1 marca 2021 r. do godz. 12⁰⁰.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Witam Państwa bardzo serdecznie. Wznawiam, po przerwie, XXVIII zwyczajną sesję Sejmiku Województwa Lubuskiego kadencji 2018-2023, która rozpoczęła się 15 lutego 2021 r. w trybie zdalnym.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak wita radnych i zaproszonych gości.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Szanowni Państwo, ponieważ na dzisiaj przypada Święto „Żołnierzy Wyklętych”, dlatego też chciałabym żebyśmy minutą ciszy uczcili pamięć tych, którzy walczyli o naszą wolność i naszą niezależność. Bardzo proszę o powstanie.

Radni Województwa Lubuskiego uczcili minutą ciszy Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Szanowni Państwo, w tej sprawie również chciał zabrać głos Doradca Wojewody Pan Kazimierz Łatwiński. Bardzo proszę.

Doradca Wojewody Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: Szanowni Państwo, chciałbym odczytać Stanowisko, które przygotował Klub Radnych Prawa i Sprawiedliwości: „Podczas dzisiejszej sesji Sejmiku obchodzimy Święto – Narodowy Dzień „Żołnierzy Wyklętych”. Wspomnijmy Żołnierzy Niezlomnych. Dzisiaj, w Narodowym Dniu „Żołnierzy Wyklętych”, przywołajmy pamięć o ich walce o niepodległą Polskę. Prześladowani, zamęczani, mordowani przez oprawców, zostali też skazani na zapomnienie. Cześć i chwała Bohaterom”.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Szanowni Państwo, o głos poprosił również Pan Czesław Fiedorowicz – Prezes Konwentu Stowarzyszenia Gmin RP Euroregionu "Sprewa-Nysa-Bóbr". Bardzo proszę Panie Czesławie.

Prezes Konwentu Stowarzyszenia Gmin RP Euroregion "Sprewa-Nysa-Bóbr" Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo Pani Przewodnicząca, równie Wysoki co mądry Sejmiku Województwa Lubuskiego, zwracam się do Państwa w imieniu obu Euroregionów: Euroregionu „Sprewa-Nysa-Bóbr” i „Pro Europa Viadrina”, w imieniu własnym i Prezydenta Jacka Wójcickiego z prośbą o przywrócenie bądź

uskutecznienie poprawki dotyczącej sieci ścieżek rowerowych, by one były połączone z Saksonią i Brandenburgią, naszymi dwoma partnerskimi regionami. Chcę jasno Państwu powiedzieć i przypomnieć, że osią obu Euroregionów, polsko-niemieckich Euroregionów, jest nie tylko Nysa Łużycka i Odra, ale również jedna z najpiękniejszych, najciekawszych tras rowerowych Oder-Neisse-Radweg, czyli Odra – Nysa droga rowerowa o długości 591 km, która biegnie od województwa, od partnerskiego Kraju Libereckiego, od Jablonca, przez Saksonię i Brandenburgię i Meklemburgię – Pomorze Przednie do Świnoujścia. To jest ta oś, która w związku z wydanymi pieniędzmi na przejścia rowerowe na tej granicy, a chcę dla przypomnienia powiedzieć o tym, że mamy kilka zupełnie wyjątkowych przejść rowerowych na tej granicy, począwszy od dwóch przejść rowerowych Łęknicy, przez Siedlec-Zelz. Dla ciekawości, bo o tym publicznie nie mówiłem, to jest jedyne przejście na granicy polsko-niemieckiej, na powstanie którego umowę podpisał Premier Jarosław Kaczyński. Następnie mamy przejście Forst-Zasieki. Mamy przejście w Gubinku, wyjątkowe w Gubinie, Kosarzyn-Żytowań, Most Przyjaźni w Słubicach, czy też planowany most w Kostrzynie. Wszystkie zawierają ciągi rowerowe do tej kluczowej europejskiej trasy. Nie wiem dlaczego w Strategii Województwa Lubuskiego departament odpowiedzialny za komunikację, chyba to Pan Dyrektor Kotylak, zapomniał wpisać do tej Strategii połączenie sieci tras rowerowych do przejść rowerowych z Saksonią i Brandenburgią. Staraliśmy się to nadrobić, złożyliśmy stosowną poprawkę z takim zobowiązaniem, bo to jest oczywiste, że województwo lubuskie ma dwie stolice – jedną rządową w Gorzowie Wlkp. i samorządową w Zielonej Górze – tak aby te wszystkie ciągi rowerowe, które biegną przez województwo lubuskie były skoordynowane, skojarzone, łączyły się z trasą rowerową Oder-Neisse-Radweg. Wiele koncepcji na ten temat zostało już przygotowanych, ja przypominam sobie jedną taką, którą przygotowywał Burmistrz Kargowej Sebastian Ciemnoczołowski, który jasno wskazywał i promował konieczność połączenia województwa wielkopolskiego przez lubuskie właśnie do tej trasy Oder-Neisse-Radweg, ścieżki rowerowej Odra-Nysa. Przypomnę jednocześnie Państwu, niektórzy rowerzyści wiedzą o tym, że województwo wielkopolskie od strony Zbąszynia, od strony Wolsztyna szczególnie, ma doprowadzone trasy rowerowe do granic województwa lubuskiego i wiem, bo komunikowałem się jako Przewodniczący Sejmiku z sejmikiem wielkopolskim, że Wielkopolska czeka kiedy

turyści z Europy Zachodniej, coraz częściej wspomagani rowerami elektrycznymi czy też hulajnogami czy też innymi środkami komunikacji, czekają na możliwość wjazdu do województwa lubuskiego, odwiedzenia ich centrów i politycznych, ale i centrów atrakcji. Mamy świadomość tego, że ta sieć, która była tworzona, chociażby ten słynny most w Stanach, który zapewnia jeszcze inny przebieg do granicy województwa lubuskiego i przez gminę Kolsko między Świętym a Sławocinem, właściwie są daleko posunięte uzgodnienia żeby tutaj był taki bajpas. Chcę wyraźnie powiedzieć o tym, że na moście w Milsku jest zapewniony ciąg drogowy, na moście w Milsku, który połączy Zieloną Górę mam nadzieję w przyszłości z Leszmem i w przyszłości z drogą krajową, ekspresową z Dorohuskim, że również tutaj w porozumieniu powiatów zielonogórskiego, nowosolskiego i wschowskiego – o tym rozmawiałem już ze starostą wschowskim – powstanie również ciąg, który udrożni nam możliwość komunikacji z sąsiadami zza Nysy Łużyckiej i Odry. Chcę wyraźnie Państwa prosić o to, bo zostaliśmy wsparci bardzo mocno przez Komisję Europejską. Komisja Europejska i w Programie INTERREG, który ma finansować zadania przygraniczne, ustami Pani Egle Spudulyte – Finki, która jest przedstawicielem Niemiec w Komisji Europejskiej i Christophera Todda, który jest przedstawicielem Polski w Komisji Europejskiej we właściwych dyrekcjach, mówią o tym, że regionalne programy i program odbudowy muszą mieć komponent transgraniczny. Ba, na ostatniej debacie Pan Christopher Todd nawet wprost wskazał na ścieżki rowerowe jako sposób skomunikowania transgranicznego poprzez ścieżki rowerowe. Nie wiem, jak to się stało, że Państwo odrzuciliście taką poprawkę, bo ta poprawka w sposób ewidentny, w sposób wyjątkowo czytelny pokazuje, że wszyscy, którym zależy na integracji europejskiej, otwarciu na Unię Europejską, tworzenie sieci, powinni ze wszelkich miar za taką poprawką głosować. Pewnie jakiś błąd pojawił się, bo jak wiem, a sam byłem radnym Sejmiku, że trudno o argumenty logiczne, które by mówiły o tym, że taką poprawkę odrzucić można. Reprezentujemy prawie wszystkie samorzady powiatowe i gminne województwa lubuskiego w obu Euroregionach, po to wydaliśmy wiele środków, ba, nawet wiele środków na budowę określonych odcinków tras rowerowych ma taką konsekwencję rozbudowy sieci, sieci europejskiej, a ta sieć europejska w naszym przypadku biegnie ku Niemcom i Czechom. Tak jak przypomniałem, trasa Oder-Neisse-Radweg biegnie od Kraju libereckiego, od Jablonca, wzdłuż Nysy. A zatem

mamy taką wstydliwą sytuację i dlatego występuję na początku tej sesji Sejmiku prosząc Państwa o każdą formę przywrócenia, ponieważ wiem o tym i tego doświadczyłem przez wiele lat, a funduszami europejskimi zajmuję się też, aczkolwiek nie aspiruję do roli eksperta, ale zajmuję się nieprzerwanie od 1995 roku, że w programach operacyjnych, w kryteriach wyboru projektów, to co nie jest wprost zapisane w Strategii, ma o wiele niższą szansę uzyskania środków finansowych. Nasz Euroregion, Euroregion „Sprewa-Nysa-Bóbr” jako pierwszy z 15 Euroregionów, a wiem, co mówię, ponieważ przewodzę wszystkim Euroregionom na granicach Polski, przygotował koncepcję ścieżek rowerowych przed 25 laty i staramy się, by te logiczne ciągi, ciągi ku Europie Zachodniej, były wreszcie ciągami pełnymi, by wyjeżdżając z Zielonej Góry można było dojechać do granicy, by wyjeżdżając z Gorzowa można by bezproblemowo dojechać do Granicy. Jeśli są gdzieś jakieś blokady to właśnie po to są te nasze działania, by rzeczywiście dojechać tak jak można dojechać koleją, jak można dojechać autostradami, jak można dojechać drogami wojewódzkimi. Wzdłuż wielu dróg wojewódzkich, krajowych są albo już zrealizowane ścieżki, albo są daleko posunięte koncepcje i tak choćby na trasie rowerowej z Krosna Odrzańskiego ku Słubicom, czy też na trasie, cała trasa od Lubska do Zasiek, ma nowoczesny ciąg rowerowy. Wydaje mi się, że jest tysiąc sposobów, żeby tę propozycję obu Euroregionów potraktować poważnie, tak jak prosimy o to, by partnerstwo w województwie lubuskim było oparte o partnerstwo z dużymi stowarzyszeniami, a takimi są właśnie Euroregiony i chcemy, by mądrość Sejmiku właśnie w ten sposób się przejawiała, że tego rodzaju propozycja zostanie zawarta. Nie po to, by odfajkować coś, tylko abyśmy mieli świadomość, pewność, że wychodzimy naprzeciw priorytetom Unii Europejskiej i trasy rowerowe z Brandenburgią i Saksonią w ten sposób mogą być zrealizowane. Dziękuję za możliwość zabrania głosu na sesji Sejmiku Województwa Lubuskiego po raz pierwszy w tej kadencji. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo, a ja wszystkim Państwu Radnym pragnę przypomnieć, że Strategia Województwa została przyjęta w pierwszej części sesji. Natomiast te listy, które skierował do Państwa Radnych Pan Czesław Fiedorowicz i Pan Jacek Wójciki, zostały Państwu przekazane. Ja oczywiście cały wniosek przekażę do komisji

i komisje będą nad nim pracowały. Natomiast ja, w imieniu wszystkich Państwa, pragnę serdecznie powitać Pana Posła Waldemara Sługockiego, który również jest obecny na naszej sesji. Szanowni Państwo, obradujemy na sesji w trybie zdalnym, a zatem sprawdzenie obecności i głosowania odbędzie się przy wykorzystaniu zdalnego systemu do głosowania. Bardzo proszę, aby w czasie sesji Sejmiku nie wylogowywać się z systemu do głosowania i platformy wideokonferencji, bo zakłóca to prowadzenie obrad. Szanowni Państwo Radni, przechodzimy do sprawdzenia obecności. Proszę przejść do okna, w którym mają Państwo otwarty system do głosowania. Rozpaczynam sprawdzanie obecności, proszę kliknąć w pole „tak”. Pani Helena Hatka, Pan Sławomir Kowal, Pan Tadeusz Jędrzejczak, Pan Mirosław Marcinkiewicz – mamy brak głosu. Pani Helena Hatka jeszcze, Pan Tadeusz Jędrzejczak, Pan Mirosław Marcinkiewicz? Panią Helenę Hatkę widzimy. Dobrze. Pan Tadeusz Jędrzejczak?

Członek Zarządu Województwa Lubuskiego Tadeusz Jędrzejczak: Ja jestem. Coś mi się tutaj wyłączyło, zaraz się podłączę jeszcze raz. Jestem.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dobrze, przyjmujemy Pana zgłoszenie. Proszę zakończyć. Szanowni Państwo stwierdzam, że na stan 30 Radnych Województwa Lubuskiego na sesji w trybie zdalnym obecnych jest 30 Radnych, wobec czego Sejmik władny jest do podejmowania prawomocnych uchwał.

Lista obecności radnych stanowi załącznik nr 38 do protokołu.

Lista obecności zaproszonych gości stanowi załącznik nr 39 do protokołu.

Szanowni Państwo, na sesji w dniu 15 lutego został zgłoszony wniosek Pana Sebastiana Ciemnoczołowskiego – Przewodniczącego Klubu Platforma.Nowoczesna Koalicja Obywatelska o rozszerzenie porządku obrad sesji o punkt 12a – Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia Powiatowi Słubickiemu pomocy finansowej – druk nr 423/21. Szanowni Państwo, na wniosek Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych proponuję również rozszerzenie porządku obrad o punkt 20d

– Stanowisko Sejmiku Województwa Lubuskiego w sprawie realizacji Narodowego Programu Szczepień przeciw COVID-19.

Wniosek Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych stanowi załącznik nr 40 do protokołu.

Szanowni Państwo, protokół z XXVII nadzwyczajnej sesji Sejmiku z dnia 5 lutego został sporządzony, a więc proponuję rozszerzenie porządku obrad o punkt 21a – Przyjęcie protokołu z XXVII sesji Sejmiku Województwa.

Uprzejmie przypominam, iż materiały i projekty uchwał będące przedmiotem sesji dostępne są na serwerze dla Państwa Radnych. Informuję, że chęć zabrania głosu będzie możliwa w momencie zarządzenia przeze mnie dyskusji. Jeżeli wyrażą Państwo chęć zabrania głosu, wcisnąć należy przycisk „żądanie głosu”. Głos będzie udzielony zgodnie z kolejnością zgłoszenia. Jeżeli chcą Państwo zgłosić wniosek formalny w czasie dyskusji, proszę użyć funkcji „zgłoszenie formalne”. Zabrać głos mogą Państwo dwukrotnie w jednej sprawie, czas jednej wypowiedzi to maksimum 4 minuty. Przypominam, iż są to wspólne ustalenia Przewodniczących Klubów.

Jeżeli chodzi o głosowania, to przypomnę, że wygląda to następująco: w momencie zarządzenia przeze mnie głosowania po lewej stronie w Państwa oknie wyświetlać się będzie temat, który będziemy głosować, natomiast po prawej stronie podświetlą się pola wyboru: „za/przeciw/wstrzymuję się”, klikając w odpowiednie pole Państwo oddają głos.

Szanowni Państwo, przechodzimy do głosowania. Poddaję pod głosowanie wniosek Pana Sebastiana Ciemnoczołowskiego – Przewodniczącego Klubu Platforma.Nowoczesna Koalicja Obywatelska o rozszerzenie porządku obrad sesji o punkt 12a – Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia Powiatowi Słubickiemu pomocy finansowej – druk nr 423/21. Kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

15 radnych za, 7 przeciw, 8 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że w wyniku głosowania wniosek o rozszerzenie porządku obrad sesji o punkt 12a nie został przyjęty.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 41 do protokołu.

Poddaję pod głosowanie rozszerzenie porządku obrad sesji o punkt 20d Stanowisko Sejmiku Województwa Lubuskiego w sprawie realizacji Narodowego Programu Szczepień przeciw COVID-19. Kto z Państwa Radnych jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

25 radnych za, 0 przeciw, 5 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że w wyniku głosowania porządek obrad został rozszerzony o punkt 20d.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 42 do protokołu.

Poddaję pod głosowanie rozszerzenie porządku obrad sesji o punkt 21a – Przyjęcie protokołu z XXVII sesji Sejmiku. Kto z Państwa Radnych jest za rozszerzeniem porządku obrad o punkt 21a? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

30 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że w wyniku głosowania porządek obrad został rozszerzony o punkt 21a.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 43 do protokołu.

Rozszerzony porządek obrad stanowi załącznik nr 44 protokołu.

Punkt 8.

Podjęcie uchwały w sprawie pozbawienia odcinka drogi wojewódzkiej w m. Szprotawka (dawna DK nr 12) kategorii drogi wojewódzkiej – druk nr 408/21.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Na sesji obecny jest Pan Sławomir Kotylak – Dyrektor Departamentu Infrastruktury i Komunikacji. O przedstawienie opinii Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa proszę Przewodniczącego Pana Grzegorza Potęgę.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 45 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa Grzegorz Michał Potęga: Opinia Komisji jest pozytywna.

Opinia Komisji stanowi załącznik nr 46 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję. Czy w tej sprawie są wystąpienia klubowe? Proszę o zgłoszenia. Nie widzę. Czy do projektu uchwały ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Proszę o zgłoszenia. Nie widzę. Przechodzimy zatem do głosowania. Projekt uchwały w sprawie pozbawienia odcinka drogi wojewódzkiej w m. Szprotawka (dawna DK nr 12) kategorii drogi wojewódzkiej – druk nr 408/21, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały, Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? 30 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymało się od głosowania. Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 47 do protokołu.

Uchwała Nr XXVIII/398/21 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 1 marca 2021 r. w sprawie pozbawienia odcinka drogi wojewódzkiej w m. Szprotawka (dawna DK nr 12) kategorii drogi wojewódzkiej stanowi załącznik nr 48 do protokołu.

Punkt 9.

Podjęcie uchwały w sprawie nieodpłatnego nabycia nieruchomości, będącej własnością Skarbu Państwa, położonej w obrębie 0004 Bogdaniec gmina Bogdaniec, oznaczonej działką nr 74/1 – druk nr 412/21.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Na sesji obecny jest Pan Roman Bąk – Dyrektor Departamentu Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Planowania Przestrzennego. A ja proszę o przedstawienie opinii Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa Pana Grzegorza Potęgę.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 49 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa Grzegorz Michał Potęga: Opinia Komisji Gospodarki jest pozytywna.

Opinia Komisji stanowi załącznik nr 50 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Czy w tej sprawie są wystąpienia klubowe? Proszę o zgłoszenia. Nie widzę. Czy do projektu uchwały ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Proszę o zgłoszenia. Nie widzę. Przechodzimy zatem do głosowania. Projekt uchwały w sprawie nieodpłatnego nabycia nieruchomości, będącej własnością Skarbu Państwa, położonej w obrębie 0004 Bogdaniec gmina Bogdaniec, oznaczonej działką nr 74/1 – druk nr 412/21, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Pan Jerzy Wierchowicz? Dziękuję.

29 radnych za, 0 przeciw, 1 wstrzymał się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 51 do protokołu.

Uchwała Nr XXVIII/399/21 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 1 marca 2021 r. w sprawie nieodpłatnego nabycia nieruchomości, będącej własnością Skarbu Państwa, położonej w obrębie 0004 Bogdaniec gmina Bogdaniec, oznaczonej działką nr 74/1 stanowi załącznik nr 52 do protokołu.

Punkt 9a.

Podjęcie uchwały w sprawie aktualizacji „Lubuskiej Strategii Ochrony Zdrowia na lata 2014-2020 (z perspektywą do 2021 roku)” – druk nr 422/21.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Na sesji obecny jest Pan Tomasz Wróblewski – Dyrektor Departamentu Ochrony Zdrowia. A ja proszę o przedstawienie opinii Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych Panią Annę Chinalską.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 53 do protokołu.

Przewodnicząca Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych Anna Chinalska: Komisja Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych przyjęła projekt uchwały pozytywnie.

Opinia Komisji stanowi załącznik nr 54 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Czy w tej sprawie są wystąpienia klubowe? Proszę o zgłoszenia. Mamy zgłoszenie, bardzo proszę Pani Beata Kulczycka.

Radna Województwa Lubuskiego Beata Katarzyna Kulczycka: Przepraszam Pani Przewodnicząca, to nie jest wystąpienie klubowe, ale wystąpienie radnej. Nie wiem, czy w tym porządku?

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: To za chwileczkę, to ja za chwileczkę będę prosiła o wystąpienia radnych. Przechodzimy, Szanowni Państwo, do kolejnego punktu. Czy do projektu uchwały ktoś z Państwa Radnych ma uwagi i pytania? Proszę o zgłoszenia. Tak, mamy zgłoszenia. Pierwsze zgłoszenie, Pani Helena Hatka. Bardzo proszę.

Radna Województwa Lubuskiego Helena Hatka: Pani Przewodnicząca, Szanowni Państwo, pragnę zwrócić uwagę, że tytuł tej uchwały: „Aktualizacja Lubuskiej Strategii Ochrony Zdrowia na lata 2014-2020 z przedłużeniem do końca roku, z perspektywą do 2021 roku” nie oddaje faktycznego stanu rzeczy, ponieważ ta Strategia w wielu aspektach jest nieaktualna, np. nie uwzględnia konsekwencji jakie dla zdrowia mieszkańców lubuskiego niesie pandemia. W przyszłości ta Strategia przede wszystkim będzie musiała być zbudowana na tym żeby dostosować infrastrukturę naszego województwa w zakresie ochrony zdrowia i priorytety na minimalizowanie skutków pandemii. Niestety ta Strategia pandemii nie uwzględnia i perspektywa, że ona ma obowiązywać do roku 2021, do końca tego roku, to jest akceptacja dokumentu, który jest po prostu nieaktualny. Ja nie wiem dlaczego Państwo nie zdążyliście w terminie z budowaniem tej nowej Strategii, ale uważam, że ta Strategia – dwa wyjścia widzę – albo ją całkowicie odrzucimy zmuszając tym samym odpowiedzialne osoby do tego żeby ją szybko zaktualizować, albo też skrócić okres obowiązywania, nie do końca 2021 roku tylko na przykład do połowy roku. Jeżeli Państwo będziecie głosować nad tą Strategią, to będziecie akceptować pewną dużą fikcją i nieaktualny dokument. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, o głos prosi Beata Kulczycka. Bardzo proszę Pani Radna.

Radna Województwa Lubuskiego Beata Katarzyna Kulczycka: Pani Przewodnicząca, Szanowni Radni, Szanowni Posłowie, Senatorowie, ja mam pytanie również do tej Strategii, podzielam opinię mojej przedmówczyni Pani Heleny Hatki, a propos nieaktualnej treści tej Strategii. Jednakże w uzasadnieniu do tej uchwały czytam, że przedłużamy żywot tej Strategii tylko i wyłącznie po to żeby wpisać tu kolejny projekt do listy zadań kluczowych. Czytam również, że projekt dokumentu został poddany konsultacjom społecznym. Mam pytanie do obecnego Dyrektora Wróblewskiego o jaki projekt kluczowy chodzi i po co robimy ten wpis? Po to, żeby uruchomić tryb, rozumiem, pozakonkursowy w RPO do konkretnego zadania kluczowego? Proszę o wyjaśnienie tego tematu. Jak również proszę o wyjaśnienie, kiedy ten dokument, w jakim czasie, był poddany konsultacjom społecznym? A jeżeli był poddany konsultacjom, to czy tego rodzaju dokumenty, które wpisują do listy zadań kluczowych pewne ważne projekty z zakresu inwestycyjnego są konsultowane na przykład z dyrektorami placówek medycznych, szpitali powiatowych, bo przecież w tym zakresie powinien ten dokument być również konsultowany? Proszę o wyjaśnienie Pana Dyrektora po to, żebym ewentualnie poprosiła również o dalszą wypowiedź. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Mamy kolejne zgłoszenie. Pani Anna Chinalska, bardzo proszę. Nie słyszymy Pani Aniu, proszę włączyć mikrofon.

Radna Województwa Lubuskiego Anna Chinalska: Dziękuję bardzo. Szanowna Pani Przewodnicząca, Pani Marszałek, Wysoka Rado, Szanowni Goście, jak czytamy w tej Strategii to celem nadrzędnym Lubuskiej Strategii Ochrony Zdrowia jest wzmocnienie jakości życia poprzez oczywiście poprawę zdrowia mieszkańców województwa lubuskiego i zmniejszenie nierówności w zdrowiu. I ja tutaj w tej Strategii znalazłam punkty dotyczące pandemii. Ta Strategia liczy 179 stron i uważam, że takie zapisy, jak na przykład, że: „podstawowym warunkiem skutecznego reagowania na zmieniającą się sytuację epidemiologiczną i potrzeby

zdrowotne ludności oraz prognozy demograficzne jest efektywnie działający system ochrony zdrowia, zwiększający dostępność do świadczeń zdrowotnych, wyposażony w odpowiednie zasoby ludzkie, instytucje też świadczące usługi w zakresie profilaktyki, leczenia i wspierane przez właściwe struktury zarządcze”. Czyli dbanie tu o jakość usług i o właściwe finansowanie. Uważam, że ta Strategia dotyczy jeszcze jakby poszerzenia tego roku 2021 i chodzi o to, żeby na podstawie tej Strategii napisać dalszą Strategię. Przyjęliśmy ostatnio też, wiadomo, Strategię Rozwoju Województwa Lubuskiego na ostatniej sesji Sejmiku, jeszcze żywo o niej dyskutujemy. I następną Strategia jaką przyjmimy, proszę Państwa, to będzie napisana do roku, do końca właśnie tej Strategii Województwa Lubuskiego po to, żeby napisać ją i poprawić o te punkty, dopisać te, które były ujęte w Strategii Województwa Lubuskiego, a w Strategii Województwa Lubuskiego szeroko mieliśmy pojęcie zdrowia ujęte, mieliśmy inwestycje jakie mamy i punkty naprawdę dotyczące i dostępności świadczeń jakie będą, po prostu poprawy we wszelkich dziedzinach, a także profilaktyki szeroko pojętej, z której województwo lubuskie, wiadomo, jest znane i samorząd prowadzi wiele programów profilaktycznych. Także moim zdaniem to wszystko jest bardzo celowo, jest właściwie napisane i dążymy do tego celu, o którym mówiłam, czyli po prostu rozszerzenia tej perspektywy tak jak mamy już przyjętą naszą Strategię Województwa Lubuskiego do roku 2030. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. O głos prosi, drugi głos w dyskusji, Pani Helena Hatka. Bardzo proszę.

Radna Województwa Lubuskiego Helena Hatka: Szanowni Państwo, z całym szacunkiem do wypowiedzi Pań, które zabierały głos – szczególnie ostatniej wypowiedzi – my powinniśmy szanować swoją pracę, szanować dobro mieszkańców, którzy nam ufają, szczególnie w zakresie ochrony zdrowia. Jeżeli my jako Sejmik przyjmimy dokument, który opiera się na danych historycznych, które są naprawdę nieaktualne, np. w zakresie śmiertelności gdzie do roku ubiegłego mieliśmy pewien trend w miarę stały, a skok nastąpił pomiędzy rokiem 2020 a 2021, gdzie muszą się zmienić priorytety dlatego, że pandemia powoduje nie tylko zwiększoną śmiertelność, nie tylko konieczność działań profilaktycznych, nie tylko konsekwencje zdrowotne z uwagi na utrudniony w przeszłości dostęp do ochrony

zdrowia. To wszystko przełoży się na zapotrzebowanie jeżeli chodzi o naszych mieszkańców, na usługi zdrowotne. Sądzę, że będą musiały być przeprowadzone nie tylko konsultacje z dyrektorami nie tylko szpitali, ale innych jednostek ochrony zdrowia w kontekście potrzeb pacjentów. Jeżeli my potraktujemy tą Strategię jako dokument tylko formalny, gdzie kontynuujemy pewne priorytety, które były właściwe w przeszłości, ale w tej chwili wymagają znaczącej modyfikacji, bo ten cel podstawowy, na który powoływała się Pani Anna Chinalska nie będzie zrealizowany, nie będzie Strategia dopasowana do faktycznych potrzeb pacjentów. My proszę Państwa mamy diametralnie inną sytuację w ochronie zdrowia, zdrowiu naszych mieszkańców jak mieliśmy w przeszłości i jak w przeszłości śmiertelność największa była z uwagi na choroby kardiologiczne, na drugim miejscu choroby onkologiczne, tak w następnym okresie być może jeszcze inne choroby się pojawią, które są konsekwencją pandemii. Ja bardzo proszę, żeby do tej Strategii podejść z dużym profesjonalizmem, nie traktować go jako dokumentu, który musimy zatwierdzić, bo tego się od nas wymaga. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, Pani Marszałek Elżbieta Anna Polak.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Bardzo dziękuję. Dziękuję bardzo Pani Przewodniczącej Komisji Zdrowia za bardzo wnikliwe wyjaśnienie dla wszystkich radnych na czym polega ta aktualizacja. Pragnę tylko uzupełnić, że dotyczy projektu związanego z termomodernizacją „Przychodni Dworcowej” w Gorzowie Wielkopolskim. Aktualizacja dotyczy tylko tego wniosku. Innych wniosków nie było zarówno w czasie konsultacji, jak i w czasie również wdrażania tej Strategii. Nie mogliśmy wcześniej przystąpić do kompleksowej aktualizacji Strategii, przygotowania nowej do perspektywy 2030, ponieważ nie była jeszcze uchwalona Strategia Rozwoju Województwa. Dzisiaj już mamy ten dokument. Jest Strategia, która po 22-gim, po jej przyjęciu, została wysłana do Wojewody do sprawdzenia pod względem formalno-prawnym, możemy więc już mówić o przygotowaniu wszystkich dokumentów branżowych nie tylko w zakresie ochrony zdrowia, ale również innych, które powinny być spójne ze Strategią Rozwoju Województwa. Przygotowując się do przyjęcia Strategii Rozwoju Województwa,

zarządzeniem Marszałka powołałam w dniu 23 listopada ubiegłego roku zespół do przygotowania nowej Strategii – nie aktualizacji, tylko nowej Strategii – w perspektywie 2030. Bardzo szeroki skład tego zespołu, który jest reprezentatywny dla wszystkich środowisk w zakresie ochrony zdrowia i te wszystkie zmiany systemowe, o których Państwo Radni mówicie, oczywiście będą wzięte pod uwagę. Ten dokument też będzie szeroko konsultowany i będzie przyjęty w takim trybie jak pracowaliśmy i procedowaliśmy nad Strategią Rozwoju Województwa. Natomiast ta aktualizacja dotyczy tylko tego jednego wniosku, który wpłynął w ubiegłym roku w trakcie obowiązywania obecnej Strategii, poddany był szerokim konsultacjom. Innych wniosków dotyczących zmiany tego dokumentu nie było. Mówiąc też o Strategii Rozwoju Województwa, ponieważ na początku było dosyć obszerne wystąpienie Prezesa Euroregionu, chcę powiedzieć, że zleciliśmy przygotowanie opinii prawnej w zakresie zmiany, która mogłaby być wprowadzona w zakresie tych nieprzyjętych wniosków, jak również Euroregionu „Sprewa-Nysa-Bóbr” dotyczącego ścieżek rowerowych. Tryb przyjęcia Strategii Rozwoju Województwa opisuje nasz Statut, § 76, który również można wykorzystać do aktualizacji Strategii w zakresie wniosków procedowanych ostatnio, a nie przyjętych. Dotyczy to ścieżki rowerowej, zmian w zakresie energetyki i Świebodzina – spalarni. To są te 3 wnioski i podobnie jak dzisiaj przyjmujemy aktualizację Strategii Promocji i Ochrony Zdrowia, w takim samym trybie możemy zaktualizować Strategię Rozwoju Województwa 2030. Trochę może namieszałam nawiązując do tego, ale czułam się w obowiązku wyjaśnienia również w jaki sposób możemy zaktualizować Strategię Rozwoju Województwa, skoro dopiero została przyjęta. Niemniej jednak ten dokument, nad którym w tej chwili procedujemy, zawiera tylko tę jedną zmianę i już zespół powołany pod koniec roku przystąpił do opracowania nowej Strategii branżowej 2030 w zakresie ochrony zdrowia. Takie dokumenty będą przygotowywane w każdym obszarze działania, na podstawie Strategii Rozwoju Województwa. Dziękuję.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Drugi głos w dyskusji, Pani Beata Kulczycka.

Radna Województwa Lubuskiego Beata Katarzyna Kulczycka: Pani Marszałek, ja dziękuję za te wyjaśnienia, ponieważ mam wrażenie, że po raz pierwszy od Pani słyszę na czym polega aktualizacja tej Strategii pomimo tego, że sama doszłam do wniosku, że chodzi tu o wpisanie dodatkowej projektu kluczowego – termomodernizacji „Przychodni Dworcowej” w Gorzowie. Więc, Szanowni Państwo, przestańmy mówić, że tutaj jest cokolwiek więcej aktualizowane, bo nie ma żadnej innej aktualizacji oprócz wpisania tego projektu. Ale Pani Marszałek, ja cały czas czytam uzasadnienie i czytam, że projekt dokumentu w tym zakresie był poddany konsultacjom społecznym i bardzo proszę o wyjaśnienie mi tego tematu, bo jeżeli my wpisujemy dodatkowy projekt kluczowy, który za chwilę będzie miał szansę dofinansowania z RPO w zakresie termomodernizacji budynków szpitala to proszę powiedzieć dlaczego my nie konsultujemy tej Strategii, tego zapisu, z innymi szpitalami, które mają również potrzeby w zakresie termomodernizacji, dlaczego nie robimy audytu potrzeb termomodernizacyjnych w naszym województwie, nie uaktualniamy w tym zakresie Strategii Zdrowia, natomiast chodzi tylko o dedykację jednego projektu kluczowego i o to żeby uruchomić tryb pozakonkursowy dla tego projektu. Pani Marszałek, wydaje mi się to niedorzeczne na tym etapie, kiedy przystępujemy tak naprawdę do szerszego wyzwania jakim jest przygotowanie nowej Strategii Ochrony Zdrowia w naszym województwie. I podzielałam opinię Pani Heleny Hatki, że jak stać nas było na zmianę w tym zakresie projektowym, to powinno nas być też stać na zmianę w innych zakresach, które tutaj są nieaktualne, które powinny być uzupełnione, gdzie konsultacje powinny być w tym zakresie szersze, nawet jeżeli ten program ma obowiązywać tylko jeszcze przez rok, a później ma powstać nowy program. Uważam to za niedorzeczne, uważam to za nie na miejscu i uważam, że projekt Strategii powinien być poddany właściwym konsultacjom społecznym. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Bardzo dziękuję. Drugi głos w dyskusji, Pani Anna Chinalska.

Radna Województwa Lubuskiego Anna Chinalska: Dziękuję bardzo. Szanowni Państwo, odnośnie Strategii Ochrony Zdrowia chciałabym tutaj Pani Radnej Helenie Hatce, czy Pani Radnej Beacie Kulczyckiej powiedzieć, że ta Strategia, która była,

obowiązywała, ona obowiązywała na lata 2014-2020 i dane jakie mamy dotyczące na przykład podstawowej opieki medycznej, liczby lekarzy, dostępności, te dane mamy z perspektywy roku 2019, to są najnowsze dane, bo wiadomo nim spłyną wszystkie te dane z roku 2020 to nie jesteśmy w stanie tego zaktualizować o ten rok 2020 tej Strategii, bo jak? I jest jasny komunikat, że dotyczy tej inwestycji, ale chciałabym powiedzieć, że Lubuską Strategię Ochrony Zdrowia wdrażają, poczynając od samorządu województwa lubuskiego poprzez Wojewodę Lubuskiego, nasze podległe szpitale, szpitale też powiatowe, czy drobniejsze zakłady opieki zdrowotnej funkcjonujące na terenie naszego województwa. I co do jeszcze tutaj naszych takich rozmów to uważam, że samorząd na pewno pracował zgodnie ze Strategią, bo na walkę z pandemią przeznaczył w ostatnim roku 118 mln i przeznaczył na testy 5 mln i tak dalej. Przecież ciągle słyszeliśmy, że nasz samorząd bardzo aktywnie walczył z pandemią i starał się zabezpieczyć wszystkie potrzeby zdrowotne związane z tym frontem. Także ja bardzo proszę o przyjęcie tej Strategii i tak jak Pani Marszałek powiedziała: to jest doraźnie, bo będzie cały program branżowy, będą też całe związane z tym procedury zachowane. Także kończąc moją wypowiedź bardzo dziękuję i proszę o przyjęcie tej Strategii na rok 2021.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Drugi głos w dyskusji, Pani Marszałek Elżbieta Anna Polak. Proszę bardzo.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Bardzo dziękuję. Pragnę tylko podkreślić, że konsultacje się odbyły ustawowo, za chwilę może Dyrektor terminy podać. Nie pamiętam w tej chwili z głowy w jakich terminach dokument był dostępny. Zarząd Województwa przygotował uchwałę w oparciu o wniosek „Przychodni Dworcowej” w Gorzowie Wielkopolskim, innych wniosków sprawie zmiany Strategii nie było. Poddane zostało to konsultacjom społecznym, publicznym i dzisiaj Państwu przedstawiamy projekt do akceptacji. Na podstawie nowej Strategii Rozwoju Województwa – uchwalonej tydzień temu – 2030 przystąpiliśmy do przygotowania również nowej Strategii w zakresie promocji i ochrony zdrowia 2030, gdzie sporo się zmieni, nie tylko diagnoza dotycząca wskaźników statystycznych, o czym Państwo mówicie, ale również samo

ukierunkowanie będzie zgodne również z priorytetami, które zostały przyjęte w nowej Strategii i również z planami rozwoju jednostek ochrony zdrowia. Muszę przyznać, że zawiesiliśmy aktywność w tym zakresie trochę z powodu zarządzenia Ministra Zdrowia, który 23 grudnia powołał zespół ekspercki do przeprowadzenia reformy ochrony zdrowia. To zarządzenie ma bardzo krótkie terminy, do końca lutego rząd ma przedstawić założenia dotyczące restrukturyzacji, konsolidacji, przejęcia własności jednostek ochrony zdrowia i powołania korpusu służb cywilnych. Mając więc na uwadze tak fundamentalne zmiany, które rząd zapowiedział w tak krótkim terminie nie mogliśmy w sposób bardzo dynamiczny przystąpić do aktualizacji Strategii. I myślę, że za chwilę, bo mamy koniec lutego, dzisiaj zaczął się marzec, dowiemy się czy ta reforma będzie następować, czy samorząd wojewódzki będzie nadal właścicielem jednostek ochrony zdrowia i wtedy ma sens przystąpienie do przygotowania nowej Strategii 2030. Więc są to jakby przesłanki niezależne i obiektywne. Dziękuję.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Czy Pan Dyrektor Tomasz Wróblewski chciałby się odnieść zwłaszcza w sprawie konsultacji, o które pytano? Czy Pan Tomasz Wróblewski jest obecny? Jest, widzimy się. Nie słyszymy Pana Panie Dyrektorze. Nie słyszymy dalej, nie słyszymy Pana Dyrektora ale tutaj, Szanowni Państwo Radni, już służby techniczne działają, także proszę o chwilę cierpliwości i za chwilę oddam głos Panu Tomaszowi Wróblewskiemu. Szanowni Państwo, ogłaszam 5 minut przerwy. Po przerwie wrócimy i Pan Tomasz Wróblewski zabierze głos.

przerwa

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Szanowni Państwo, wznawiam obrady. Głos oddaję Panu Tomaszowi Wróblewskiemu – Dyrektorowi Departamentu Ochrony Zdrowia. Bardzo proszę Panie Dyrektorze. Mam nadzieję, że już nie ma zakłóceń?

Dyrektor Departamentu Ochrony Zdrowia Tomasz Wróblewski: Dziękuję bardzo, jeszcze raz przepraszam za te utrudnienia. Szanowna Pani Przewodnicząca,

Wysoka Rado, jeśli chodzi o konsultacje dotyczące aktualizacji Lubuskiej Strategii Ochrony Zdrowia na lata 2014-2020 (z perspektywą do 2021) przeprowadzane zostały na podstawie uchwały Sejmiku Województwa Lubuskiego w sprawie zasad i trybu prowadzenia konsultacji z mieszkańcami województwa lubuskiego. Uchwałę w tej sprawie Zarząd Województwa Lubuskiego podjął 19 stycznia i na podstawie właśnie zapisów zawartych w uchwale Sejmiku taka informacja o przystąpieniu do konsultacji była zawieszona na Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego przez dwa tygodnie z informacją, że zamierzamy przystąpić do takich konsultacji. Natomiast same konsultacje odbywały się w dniach od 3 do 7 lutego 2021 roku. W wyniku tych konsultacji nie wpłynęły żadne uwagi do proponowanych zmian. Jednocześnie też chciałem poinformować, że też informacja dotycząca konsultacji była wysłana do Biura Sejmiku z prośbą o przekazanie tej informacji wszystkim Państwu, ale także przy Marszałku jest powołana Lubuska Rada Ochrony Zdrowia, która jest też organem wdrażającym Lubuską Strategię Ochrony Zdrowia. Również to gremium się zebrało i podjęło również pozytywną uchwałę w sprawie zaopiniowania zmian do Lubuskiej Strategii Ochrony Zdrowia. W związku z tym bardzo proszę o pozytywne przyjęcie zaproponowanych zmian. I jeszcze w uzupełnieniu tego, co mówiła Pani Marszałek, jeszcze dodam, że my nie planujemy, że ta Strategia będzie obowiązywała w całym 2021 roku. Planujemy przyjąć ją w I połowie tego roku. Nie mniej jednak z uwagi na to żebyśmy nie mieli okresu, w którym nie obowiązuje żaden dokument strategiczny w tym zakresie, dlatego zaproponowaliśmy zmianę nazwy Lubuska Strategia Ochrony Zdrowia na lata 2014-2020 z perspektywą właśnie do roku 2021 z nadzieją, że jak najszybciej ten dokument zostanie przyjęty. Niemniej jednak też muszę powiedzieć, że zaraz po powołaniu zespołu, o którym mówiła Pani Marszałek, zwróciliśmy się też o dane, które nam są potrzebne przede wszystkim do tej części planistycznej, zarówno do Narodowego Funduszu Zdrowia, do Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego, do Urzędu Statystycznego i też mamy informację, że tych danych nie będziemy mogli tak szybko uzyskać z uwagi też na wiele zajęć, którym teraz poświęcają te instytucje, związane z epidemią. Niemniej jednak plan jest taki żeby w I półroczu tego roku program w zakresie ochrony zdrowia przyjąć. Jeszcze raz proszę o pozytywne przyjęcie uchwały.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo Panie Dyrektorze. Nie mamy więcej zgłoszeń, zatem przechodzimy do głosowania. Projekt uchwały w sprawie aktualizacji „Lubuskiej Strategii Ochrony Zdrowia na lata 2014-2020 (z perspektywą do 2021 roku)” – druk nr 422/21 poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych za? Kto przeciw? Kto się wstrzymał?

17 radnych za, 9 przeciw, 4 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 55 do protokołu.

Uchwała Nr XXVIII/400/21 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 1 marca 2021 r. w sprawie aktualizacji „Lubuskiej Strategii Ochrony Zdrowia na lata 2014-2020 (z perspektywą do 2021 roku)” stanowi załącznik nr 56 do protokołu.

Punkt 10.

Podjęcie uchwały w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego – druk nr 409/21.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Na sesji obecna jest Pani Alicja Woźniak – Skarbnik Województwa Lubuskiego. A ja proszę o przedstawienie opinii Komisji Budżetu i Finansów Pana Przewodniczącego Marka Cieślaka. Nie słyszymy. Panie Marku, nie słyszymy.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 57 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Marek Cieślak: Opinia pozytywna.

Opinia Komisji stanowi załącznik nr 58 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Czy do tego projektu uchwały są wystąpienia klubowe? Proszę o zgłoszenia. Nie widzę. Czy do tego projektu uchwały ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Proszę o zgłoszenia. Nie widzę. Przechodzimy do głosowania. Projekt uchwały w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego – druk nr 409/21 wersja 2

podaję pod głosowanie. Kto z Państwa jest za podjęciem uchwały? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Pan Jerzy Wierchowicz?

18 radnych za, 8 przeciw, 4 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 59 do protokołu.

Uchwała Nr XXVIII/401/21 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 1 marca 2021 r. w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego stanowi załącznik nr 60 do protokołu.

Punkt 11.

Podjęcie uchwały w sprawie dokonania zmian uchwały budżetowej Województwa Lubuskiego na 2021 rok – druk nr 413/21.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Na sali obecna jest Pani Alicja Woźniak – Skarbnik Województwa Lubuskiego. A ja proszę o opinię Komisji Budżetu i Finansów, Przewodniczącego Pana Marka Cieślaka.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 61 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Marek Cieślak: Opinia pozytywna.

Opinia Komisji stanowi załącznik nr 62 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Bardzo dziękuję. Czy do tego projektu uchwały są wystąpienia klubowe? Proszę o zgłoszenia. Bardzo proszę, Pani Aleksandra Mrozek w imieniu Samorządowego Lubuskiego. Bardzo proszę.

Wiceprzewodnicząca Klubu Radnych Samorządowe Lubuskie Aleksandra Mrozek: Szanowna Pani Marszałek, Wysoki Zarządzie, projekt uchwały, który jest przed nami to projekt uchwały, który dokonuje zmian w budżecie na kwotę ponad 30 mln zł. Wielokrotnie Klub Samorządowe Lubuskie zwracał się do Zarządu Województwa o przygotowanie projektów uchwał, które nie stawiają Radnych pod

ścianą w sytuacji kiedy muszą dokonać wyboru: albo głosują za wszystkimi proponowanymi zmianami, albo głosują przeciw wszystkim proponowanym zmianom. Otóż w dzisiejszej sytuacji, w której się znajdujemy, w wyjątkowo krótkim czasie pandemii, priorytetem dla wszystkich Radnych są wszystkie działania, które służą ochronie zdrowia i w tym projekcie uchwały mamy przesunięcia zmiany w uchwale budżetowej w dziale ochrona zdrowia na kwotę 2 mln zł – dotyczy to wsparcia, przekazania pieniędzy dla placówki w Świebodzinie i Torzymiu i 15 mln zł na zwiększenie wydatków dotyczących zabezpieczenia środków dla Szpitala Uniwersyteckiego na dofinansowanie realizacji zadania pod nazwą „zakup pierwszego wyposażenia medycznego i niemedyceznego w Centrum Zdrowia Matki i Dziecka w Szpitalu Uniwersyteckim”. Dla nas te zadania są priorytetem, ale nie bardzo rozumiemy dlaczego kolejny raz w uchwale budżetowej będziemy głosować łącznie je z takimi zmianami, które dotyczą zmian w dziale turystyka, w dziale gospodarka mieszkaniowa, w rozdziale gospodarka gruntami i nieruchomościami, administracja publiczna, utrzymanie zieleni w miastach i gminach, kultura i ochrona dziedzictwa narodowego. Stąd wniosek naszego Klubu o to żeby Zarząd Województwa dokonał autopoprawki, wyłączył z tego projektu uchwały wszystkie zadania, które nie dotyczą służby zdrowia, gdzie mamy miszmasz wydatków i działów, w którym dokonujemy zmiany, pozostawił to co jest priorytetem, to znaczy wsparcie dla szpitali – tych trzech placówek, o których mowa, a więc dla Świebodzina, Torzymia i oczywiście dla Szpitala Uniwersyteckiego, dla naszego szpitala klinicznego. Nie chcemy głosować za albo przeciw. Chcemy mieć prawo wyboru i odnoszenia się do poszczególnych zmian w uchwale budżetowej. Ten wniosek nie jest pierwszym wnioskiem z naszego doświadczenia we współpracy w samorządzie. Dziękuję.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Czy mamy jeszcze zgłoszenia? Nie widzę. Szanowni Państwo, czy do projektu uchwały ktoś z Państwa...? Mamy, Pani Marszałek Elżbieta Anna Polak.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Bardzo dziękuję. Zarząd Województwa przygotował zmiany do budżetu wynikające z wykonywania

budżetu województwa lubuskiego i aktualnych potrzeb dotyczących konieczności wprowadzenia dodatkowych dochodów, których nie mogliśmy wprowadzić w grudniu. Także wszystkie zmiany są uzasadnione zarówno merytorycznie jak też pod względem finansowym. Chciałam zwrócić uwagę, że uchwała budżetowa nie jest takim „pułkownikiem”, dokumentem, który jest constans, jest stałym dokumentem, budżet jest żywy. Należy podchodzić do niego elastycznie, sprawnie i skutecznie realizować, zarówno wydatki jak i dochody i stąd też nie unikniemy takich zmian, o które dzisiaj Zarząd Województwa wnioskuję. Wszystkie są pilne i uzasadnione.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Czy do projektu uchwały ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Proszę o zgłoszenia. Mamy teraz dyskusję, więc ja proszę o tabelę do dyskusji, bo Pani Aleksandra Mrozek, pierwszy raz wtedy. Bardzo proszę jeszcze raz o zgłoszenia. Przypominam, jesteśmy w punkcie pytania Radnych do tej uchwały. Bardzo proszę, Pani Aleksandra Mrozek.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Szanowna Pani Marszałek, to jest oczywiste co Pani Marszałek powiedziała, że budżet jest elastyczny, że do budżetu należy podchodzić właśnie w taki sposób, ale my kolejny raz apelujemy o to żeby uchwały budżetowe były przygotowywane z należytą starannością. Nic nie stało na przeszkodzie żeby tych kilkanaście zmian, które teraz wprowadzone zostały tą uchwałą, były rozbite przynajmniej na te działy budżetu, które w sposób zasadniczy różnią się od siebie. W związku z tym tłumaczenie o elastyczności budżetu jest troszeczkę niepoważne. My wnioskujemy o to żeby wyłączyć z tej uchwały budżetowej te zadania, które dotyczą służby zdrowia. Jesteśmy za tym żeby jak najszybciej tych przesunięć dokonać. Natomiast wszystkie inne pozostałe mogły być przygotowane starannie, podzielona ta uchwała na kilka części. Nic nie przeszkadza w tym, żeby głosować kolejno zmiany, ale nie hurtem, blokowo, gdzie łączymy wszystkie możliwe ruchy jakie tylko przewidział Zarząd. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Mamy kolejne zgłoszenie, Pan Bogusław Motowidełko.

Radny Województwa Lubuskiego Bogusław Motowidełko: Dzień dobry Państwu, dzień dobry Pani Przewodnicząca, zasadnym wydaje się całkowicie wniosek Pani Aleksandry Mrozek gdyż w obecnym stanie pandemii te wszystkie działania pomocowe dla służby zdrowia powinny i wydają się być można powiedzieć właściwie, a nawet i trafne. Wobec powyższego popieram wniosek Pani Aleksandry Mrozek, żeby rozłączyć głosowanie nad tą uchwałą i głosować w poszczególnych tematach. Dziękuję.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Mamy kolejne zgłoszenie. Bardzo proszę, Pan Mirosław Marcinkiewicz. Pan Mirosław Marcinkiewicz.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz: Jako, że pracuję w Komisji Finansów naszego Sejmiku chciałbym tylko przypomnieć, że na Komisji te rzeczy wszystkie omawiamy. To wszystko, co jest przedstawiane na sesji Sejmiku jest zgodne z ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych. Jest to sprawdzone i są to wnoszone te rzeczy, które w naturalny sposób pojawiają się w postaci uchwał Zarządu. To Zarząd przedstawia projekt zmian w uchwale budżetowej i my, jako Sejmik, właśnie omawiamy – to się dzieje w tej chwili – zadajemy pytania po to, żeby następnie tę uchwałę przyjąć lub odrzucić. I takie są właściwie tylko i wyłącznie możliwości. Jeszcze raz podkreślam, że to co jest zaprezentowane jest zgodne z prawem, jest potrzebne po to żebyśmy mogli normalnie realizować wydatki budżetowe. Dziękuję.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Drugi głos w dyskusji Pani Aleksandra Mrozek. Bardzo proszę.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Szanowny Panie Przewodniczący, nikt nie kwestionuje tego czy ta uchwała jest zgodna z prawem czy nie. My podnosimy temat przejrzystości uchwał budżetowych, podziału tych uchwał budżetowych tematycznie, tak żeby Radni nie byli zobligowani do głosowania wszystkiego za, głosowania albo za wszystkim albo przeciw wszystkiemu. To, że na Komisji Budżetu praca została prowadzona to nie oznacza, że wszyscy Radni

w Komisjach Budżetu uczestniczą. Nikt nie przekreśla prac Komisji Budżetowej, ale myślę, że najwyższy czas te utarte schematy, które były praktyką od ponad dekady w tym Sejmiku, próbować zweryfikować i je trochę zmienić w takim celu żeby Radny mógł świadomie podnosić rękę za kwestiami, za którymi się opowiada i te, gdzie ma wątpliwości czy będzie głosował przeciw. W związku z tym dążymy do jakichś standardów, które nie ubezwłasnowolniają Radnego wyborem zero-jedynkowym: jesteś za albo przeciw przesunięciom w budżecie na kwotę ponad 30 mln zł. Mamy prawo wyboru i tylko o to prosimy.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Mamy jeszcze jedno zgłoszenie – Pan Marek Cieślak. Proszę.

Radny Województwa Lubuskiego Marek Cieślak: Szanowni Państwo, nawiązuję do wystąpienia Pana Mirosława Marcinkiewicza, który przedstawił procedury, którymi się rządzi Komisja Budżetu i Finansów. Natomiast chcę przypomnieć, że planowany porządek obrad sesji przechodzi przez wszystkie bez wyjątku Komisje. Chyba przez Rewizyjną nie przechodzi, która raczej bada skutki niż prognozy i dlatego chyba Komisji Rewizyjnej to nie dotyczy. Ponieważ każdy z nas jest przynajmniej... Nie jest nasza wina, bo podsłuchałem co Pani mówiła, Pani Mrozek, ja tego nie wywołałem ani nie sądzę, żeby ktoś celowo tej uchwały nie dał. Uchwały po prostu muszą w tym trybie być uchwalane, bo tak jak Pani Mrozek wspomniała taka jest procedura od lat 10, a właściwie to od 20, czyli od początku funkcjonowania Sejmiku, a w innych samorządach – ja też miałem przyjemność mniejszą lub większą uczestniczyć – również takie zwyczaje panują. Jeśli to będzie sytuacja, w której należałoby to zmienić to myślę, że to nie jest temat na tę chwilę, natomiast należałoby o tym pomówić i przedstawić konkretny projekt, nie wiem, zmiany w Statucie, zmiany w ustawie o samorządzie lub w jakiejś innej ustawie, która te regulacje zawiera. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, pierwszy głos, Pan Edward Fedko.

Radny Województwa Lubuskiego Edward Jan Fedko: Odnosząc się do ostatniej wypowiedzi Marka Cieślaka to ja się nie doczytałem, być może że nie znalazłem ani w Statucie ani w ustawie takich regulacji, które nie pozwalałyby na oddzielne głosowania zmian w budżecie w zależności od działów i rozdziałów, których dotyczy. I oczywiście tutaj absolutnie nie podważam podstaw prawnych do wniesienia tego typu poprawek, ale Mirek Marcinkiewicz mówi, że wszystko jest zgodne z prawem – i ja się z tym zgadzam, natomiast zadaję pytanie: czy zatem wniosek Koleżanki Aleksandry Mrozek o rozdzieleniu głosowania jest niezgodny z prawem w takiej sytuacji? Bo wyraźnie trzeba powiedzieć, że kwestie związane ze zmianami w budżecie, a dotyczące służby zdrowia, są jak najbardziej zasadne i powinniśmy to szybko przegłosować, natomiast co do innych propozycji zmian zapewne będzie szereg uwag, nad którymi podejmiemy dyskusję czy skierujemy pytania dość szczegółowe pewnie. W związku z tym żeby nie blokować kwestię wsparcia naszych szpitali, właśnie wniosek polega na tym byśmy przegłosowali te zmiany dotyczące szpitali, a nad następnymi również podjęli dyskusję. Myślę, że to jest w kompetencji Zarządu, a nawet jestem przekonany i można to zgłosić w formie autopoprawki, jeśli taka będzie oczywiście wola.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, Pan Waław Maciuszonek.

Radny Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek: Pani Przewodnicząca, ja bym chciał w imieniu Klubu Bezpartyjnych Samorządowców absolutnie poprzeć wniosek Pani Aleksandry Mrozek. Uważam to spowoduje bardziej poważne podejście do spraw budżetowych, z większym namysłem i z rozwagą. I to na tym wszystkim powinno nam zależeć. Dziękuję.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Pan Mirosław Marcinkiewicz, drugi głos w dyskusji. Bardzo proszę.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz: Szanowni Państwo, w nawiązaniu tutaj do tego, co był uprzejmy powiedzieć Pan Radny Edward Fedko: Edku, jak byłeś Wicemarszałkiem głosowaliście jedną

uchwałę budżetową rozbijając to na poszczególne kilkanaście czy kilkadziesiąt elementów? Pierwsze słyszę. Pierwsze słyszę. I wróćmy do rzeczy. Trzymam się strony formalnej, prawnej. Zarząd Województwa Lubuskiego przedłożył uchwałę, jedną uchwałę polegającą na zmianach w uchwale budżetowej na 2021 rok. Jest to uchwała do przegłosowania. Sposób, który tutaj dzisiaj się pojawił, trochę dziwny, może ciekawy – nawet nie próbuję tego w tej chwili określać – oznaczałby, że uchwała budżetowa miałyby być rozbita na kilkanaście, kilkadziesiąt uchwał – rozumiem, tak? – które po kolei byśmy przyjmowali i w sumie Zarząd nie bardzo wiedziałby co jest głosowane i jak to później poskładać po tych głosowaniach. Nie sądzę, że byłaby to właściwa droga, ale proponuję w takim razie na najbliższej Komisji Budżetowej podjąć debatę na ten temat i porozmawiać czy sposób uchwalania zmian uchwały budżetowej, który stosujemy od dwudziestu paru lat, zgodny – tak, jak mówię - z ustawą o finansach publicznych – czy należy zmienić? Ale sądzę, że w tej chwili skupmy się na tej konkretnej uchwale. Zresztą nie słyszę tu żadnych merytorycznych zastrzeżeń, raczej takie rewolucyjne trochę dziwne propozycje, które no być może warto omówić. Dziękuję.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, drugi głos w dyskusji, Edward Fedko.

Radny Województwa Lubuskiego Edward Jan Fedko: Dziękuję bardzo. Mirku, no cieszę się bardzo, że pamiętasz co się działo przed 20 laty, ale wtedy zdaje się nie byłś jeszcze w Sejmiku. Natomiast o ile ja pamiętam byliśmy podatni na tego typu sugestie i zawsze szukaliśmy konsensusu. I ta propozycja, która jest skierowana do Zarządu, ma taki charakter konsensusu. Szybko zagłosujmy bez większych dyskusji temat, który jest bardzo pilny, natomiast co do pozostałych – przecież nie mówimy, że „nie”, tylko chcemy pewnych wyjaśnień, a dyskusja myślę nad tym się dopiero rozwine. Natomiast to co jest jasne, co jest pewne, powinno być szybko przegłosowane i takie możliwości Zarząd ma, zgłaszając formalnie autopoprawkę do takiego sposobu procedowania. Dziękuję.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Pierwszy głos w dyskusji Pani Małgorzata Gośniowska-Kola.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Gośniowska-Kola: Szanowna Pani Przewodnicząca, Szanowni Państwo Radni, składam wniosek o przystąpienie do głosowania nad podjęciem uchwały w sprawie dokonania zmian uchwały budżetowej na rok 202, wniosek formalny. Dziękuję.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Ja przyjmuję ten wniosek formalny. Jeszcze w czasie, kiedy Pani Małgorzata Gośniowska-Kola zabrała głos, zgłosiła się do zabrania głosu równolegle Pani Marszałek Elżbieta Anna Polak. I to będzie ostatni głos w dyskusji i poddam ten wniosek pod głosowanie. Bardzo proszę, Pani Elżbieta Anna Polak.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Bardzo dziękuję. Wyjątkowo miałam taki sam wniosek jak Pani Małgorzata Gośniowska-Kola. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Szanowni Państwo, zatem przystąpimy do głosowania nad wnioskiem formalnym złożonym przez Panią Małgorzatę Gośniowską-Kolę o zamknięcie dyskusji i przystąpienie do głosowania. Proszę o chwilę cierpliwości, bo tutaj musimy technicznie do tego się przygotować. Szanowni Państwo, głosujemy nad wnioskiem Radnej Małgorzaty Gośniowskiej-Koli o zakończenie dyskusji nad punktem 11 – Podjęcie uchwały w sprawie dokonania zmian uchwały budżetowej Województwa Lubuskiego na 2021 rok – druk nr 413/21, wersja 3. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem wniosku Pani Radnej? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Pan Jerzy Wierchowicz? Pan Jerzy Wierchowicz, proszę o głos. Panie Jerzy, widzimy Pana, ale nie... Dziękuję bardzo, Panie Jerzy.

28 radnych za, 1 przeciw, 1 wstrzymał się od głosowania.

Szanowni Państwo, wniosek Pani Radnej Małgorzaty Gośniowskiej-Koli został przyjęty.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 63 do protokołu.

Przechodzimy zatem do głosowania. Projekt uchwały w sprawie dokonania zmian uchwały budżetowej Województwa Lubuskiego na 2021 rok – druk nr 413/21, wersja

3, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Pan Edward Fedko?

15 radnych za, 15 przeciw, 0 wstrzymało się od głosowania.

Uchwała nie została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 64 do protokołu.

Punkt 12.

Podjęcie uchwały w sprawie dokonania zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Lubuskiego na lata 2021-2033 – druk nr 414/21.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Szanowni Państwo, kolejny punkt to podjęcie uchwały w sprawie dokonania zmian Wieloletniej Prognozy, ale ten projekt uchwały niestety nie ma dzisiaj zastosowania, dlatego że nie przyjęliśmy uchwały budżetowej poprzednio.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 65 do protokołu.

Punkt 13.

Podjęcie uchwały w sprawie nadania Stanisławie Kołodyńskiej „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 415/21.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Czy w tej sprawie są wystąpienia klubowe? Proszę o zgłoszenia. Mamy. Pan Waław Maciuszonek, bardzo proszę, w imieniu Klubu Bezpartyjni Samorządowcy. Pan Waław Maciuszonek? Tak, słyhać Pana.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 66 do protokołu.

Radny Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek: Chyba przez pomyłkę. Niestety, przepraszam, ale to chyba pomyłka.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Rozumiem, rozumiem. Szanowni Państwo, czy do projektu uchwały ktoś z Państwa

Radnych ma uwagi lub pytania? Proszę o zgłoszenia. Nie widzę. Mamy. Pan Marek Surmacz, bardzo proszę.

Radny Województwa Lubuskiego Marek Tomasz Surmacz: Pani Przewodnicząca, chodzi o Panią Stanisławę Kołodyńską, a nie Pana Stanisława Kołodyńskiego.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Bardzo dziękuję, Pan Stanisław Kołodyński. Bardzo dziękuję Panie Radny. Nie mamy zgłoszeń, zatem przechodzimy do głosowania. Projekt uchwały w sprawie nadania Pani Stanisławie Kołodyńskiej „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 415/21 poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały? Kto się wstrzymał? Kto jest przeciw? Nie mamy głosu Pana Marcina Jabłońskiego, Pani Marszałek Elżbiety Anny Polak. Pani Marszałek? Pan Marszałek? Dziękuję bardzo Panu Marcinowi Jabłońskiemu. Pani Marszałek Elżbieta Anna Polak? Dziękuję.

27 radnych za, 1 przeciw, 2 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 67 do protokołu.

Uchwała Nr XXVIII/402/21 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 1 marca 2021 r. w sprawie nadania Stanisławie Kołodyńskiej „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” stanowi załącznik nr 68 do protokołu.

Punkt 14.

Podjęcie uchwały w sprawie nadania Halinie Maszkiewicz „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 416/21.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 69 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Czy w tej sprawie są wystąpienia klubowe? Proszę o zgłoszenia. Nie widzę. Czy do projektu uchwały ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Proszę o zgłoszenia.

Nie widzę, zatem przystępujemy do głosowania. Projekt uchwały w sprawie nadania Pani Halinie Maszkiewicz „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 416/21 poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Pani Anna Chinalska, Pan Zbigniew Kościk, Pan Sławomir Muzyka? Pani Ania Chinalska? Pani Ania Chinalska? Nie widzę. Proszę zakończyć głosowanie.

27 radnych za, 0 przeciw, 2 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 70 do protokołu.

Uchwała Nr XXVIII/403/21 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 1 marca 2021 r. w sprawie nadania Halinie Maszkiewicz „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” stanowi załącznik nr 71 do protokołu.

Punkt 15.

Podjęcie uchwały w sprawie nadania Annie Joannie Michalczuk „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 417/21.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Czy w tej sprawie są wystąpienia klubowe? Proszę o zgłoszenia. Nie widzę. Czy do projektu uchwały ktoś z Państwa Radnych? Pani Marszałek? Bardzo proszę. Pani Marszałek Elżbieta Anna Polak.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 72 do protokołu.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Nie, nie mam. Przepraszam, pomyłka.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Zatem jeszcze raz zapytam: czy do projektu uchwały ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Proszę o zgłoszenia. Nie widzę. Przystępujemy zatem do głosowania. Projekt uchwały w sprawie nadania Pani Annie Joannie Michalczuk „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 417/21 poddaję pod

głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Pani Małgorzata Gośniowska-Kola, Pani Anna Chinalska? Pani Anna Chinalska? Pani Małgorzata Gośniowska-Kola? Proszę zakończyć głosowanie.

26 radnych za, 0 przeciw, 2 wstrzymało się od głosowania

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 73 do protokołu.

Uchwała Nr XXVIII/404/21 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 1 marca 2021 r. w sprawie nadania Annie Joannie Michalczuk „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” stanowi załącznik nr 74 do protokołu.

Punkt 16.

Podjęcie uchwały w sprawie nadania Franciszkowi Ruńcowi „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 418/21.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 75 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Czy w tej sprawie są wystąpienia klubowe? Proszę o zgłoszenia. Nie widzę. Czy do projektu uchwały ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Nie widzę. Przystępujemy do głosowania. Projekt uchwały w sprawie nadania Franciszkowi Ruńcowi „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 418/21 poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Pan Mirosław Marcinkiewicz, Pani Anna Chinalska, Pani Małgorzata Gośniowska-Kola? Proszę o zakończenie głosowania.

27 radnych za, 0 przeciw, 1 wstrzymał się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 76 do protokołu.

Uchwała Nr XXVIII/405/21 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 1 marca 2021 r. w sprawie nadania Franciszkowi Ruńcowi „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” stanowi załącznik nr 77 do protokołu.

Punkt 17.

Podjęcie uchwały w sprawie nadania Ewie Marii Sowie „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 419/21.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 78 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Czy w tej sprawie są wystąpienia klubowe? Proszę o zgłoszenia. Nie widzę. Czy do projektu uchwały ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Proszę o zgłoszenia. Nie widzę. Przystępujemy zatem do głosowania. Projekt uchwały w sprawie nadania Ewie Marii Sowie „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 419/21 poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Pan Stanisław Tomczyszyn, Pan Sebastian Ciemnoczołowski, Pan Marcin Jabłoński? Dziękuję. Pani Anna Chinalska, Pani Małgorzata Gośniowska-Kola? Pani Małgorzata Gośniowska-Kola? Pani Anna Chinalska? Proszę zakończyć głosowanie.

27 radnych za, 0 przeciw, 1 wstrzymał się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 79 do protokołu.

Uchwała Nr XXVIII/406/21 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 1 marca 2021 r. w sprawie nadania Ewie Marii Sowie „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” stanowi załącznik nr 80 do protokołu.

Punkt 18.

Podjęcie uchwały w sprawie nadania Annie Magdalenie Szpili „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 420/21.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 81 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Czy w tej sprawie są wystąpienia klubowe? Proszę o zgłoszenia. Nie widzę. Czy do projektu uchwały ktoś z Państwa Radnych ma uwagi, pytania? Proszę o zgłoszenia. Wobec

braku uwag i pytań, projekt uchwały w sprawie nadania Pani Annie Magdalenie Szpili „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 420/21 poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Pan Zbigniew Kościk? Pani Małgorzata Gośniowska-Kola? Proszę zakończyć głosowanie.

26 radnych za, 0 przeciw, 3 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 82 do protokołu.

Uchwała Nr XXVIII/407/21 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 1 marca 2021 r. w sprawie nadania Annie Magdalenie Szpili „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” stanowi załącznik nr 83 do protokołu.

Punkt 19.

Podjęcie uchwały w sprawie nadania Ryszardowi Marcinowi Zaradnemu „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 421/21.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 84 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak:

Czy są wystąpienia klubowe w tej sprawie? Proszę o zgłoszenia. Nie widzę. Czy do projektu uchwały ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Proszę o zgłoszenia. Wobec braku uwag i pytań, projekt uchwały w sprawie nadania Ryszardowi Marcinowi Zaradnemu „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 421/21 poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Pani Małgorzata Gośniowska-Kola? Proszę zakończyć głosowanie.

27 radnych za, 0 przeciw, 2 wstrzymało się od głosowania.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 85 do protokołu.

Uchwała Nr XXVIII/408/21 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 1 marca 2021 r. w sprawie nadania Ryszardowi Marcinowi Zaradnemu „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” stanowi załącznik nr 86 do protokołu.

Punkt 20.

Podjęcie uchwały w sprawie ustalenia Planu posiedzeń Sejmiku Województwa Lubuskiego na 2021 rok – druk nr 407/21.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Szanowni Państwo Radni, przypominam, iż projekt uchwały w sprawie ustalenia Planu posiedzeń Sejmiku Województwa Lubuskiego na 2021 rok został zamieszczony na serwerze dla Państwa Radnych i był procedowany na posiedzeniu Komisji Sejmiku. Dnia 5 lutego Przewodniczący Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska, Pan Zbigniew Kołodziej, zwrócił się z wnioskiem Komisji, aby wprowadzić zmiany w załączniku do ww. projektu uchwały dotyczące: marcowej sesji o dodatkowy punkt dotyczący wystąpienia Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska, kwietniowej sesji o dodatkowy punkt dotyczący informacji na temat sytuacji lubuskiego rolnictwa, przedstawianych przez Lubuskiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa i Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska. Proponuję zmianę terminu marcowej sesji z 22 marca na 29 marca. Proszę o przedstawienie opinii Komisji Sejmiku Województwa Lubuskiego. O przedstawienie Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych proszę Przewodniczącą Panią Annę Chinalską. Pani Anna Chinalska? Nie mamy połączenia z Panią Anną Chinalską, ale mamy połączenie z Panią Przewodniczącą Zofią Dajczak. Czy Pani Zofia Dajczak jest obecna? Czy Pani Zofia Dajczak jest obecna, bo widzę ikonkę? O, mamy Panią Zofię Dajczak. Pani Radna, ponieważ nie ma Pani Anny Chinalskiej, nie możemy się z nią połączyć, a jest Przewodniczącą Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych, Pani jest zastępcą Przewodniczącego, jest Pani Wiceprzewodniczącą, czy może Pani zatem przekazać nam opinię tej Komisji?

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 87 do protokołu.

Wniosek Komisji Rolnictwa i ochrony Środowiska stanowi załącznik nr 88 do protokołu

Wiceprzewodnicząca Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych Zofia Alicja Dajczak: Opinia pozytywna.

Opinia Komisji stanowi załącznik nr 89 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Bardzo dziękuję. O przedstawienie opinii Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki proszę Panią Aleksandrę Mrozek.

Przewodnicząca Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki Aleksandra Mrozek: Opinia pozytywna.

Opinia Komisji stanowi załącznik nr 90 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. O opinię Komisji Współpracy Zagranicznej i Promocji Województwa proszę Przewodniczącego Pana Edwarda Fedko.

Przewodniczący Komisji Współpracy Zagranicznej i Promocji Województwa Edward Jan Fedko: Opinia Komisji pozytywna.

Opinia Komisji stanowi załącznik nr 91 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. O przedstawienie opinii Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa proszę Przewodniczącego Pana Grzegorza Potęgę.

Przewodniczący Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa Grzegorz Michał Potęga: Opinia Komisji Gospodarki jest pozytywna.

Opinia Komisji stanowi załącznik nr 92 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję. O przedstawienie opinii Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska proszę Przewodniczącego Pana Zbigniewa Kołodzieja.

Przewodniczący Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska Zbigniew Jan Kołodziej: Opinia Komisji pozytywna z zaproponowanymi zmianami przez Komisję. Nie wiem czy mnie słycać w tej chwili? Słycać mnie?

Opinia Komisji stanowi załącznik nr 93 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Słycać, bardzo dobrze słycać. Słycać. Bardzo dziękuję Panie Przewodniczący. O przedstawienie opinii Komisji Budżetu i Finansów proszę Przewodniczącego Pana Marka Cieślaka.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Marek Cieślak: Opinia pozytywna.

Opinia Komisji stanowi załącznik nr 94 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję Panie Przewodniczący. O przedstawienie opinii Komisji ds. Klimatu proszę Przewodniczącą Panią Beatę Kulczycką.

Przewodnicząca Komisji ds. Klimatu Beata Katarzyna Kulczycka: Opinia pozytywna.

Opinia Komisji stanowi załącznik nr 95 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję Pani Przewodnicząca. Czy w tej sprawie są wystąpienia klubowe? Proszę o zgłoszenia. Nie widzę. Czy do projektu uchwały ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania, dotyczące zaproponowanych zmian? Proszę o zgłoszenia. Nie widzę. Przystępujemy zatem do głosowania. Projekt uchwały w sprawie ustalenia Planu posiedzeń Sejmiku Województwa Lubuskiego na 2021 rok – druk nr 407/21, wraz z autopoprawkami, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Pan Marek Cieślak

– proszę o głos. Dziękuję. Pan Sławomir Muzyka? I Pani Małgorzata Gośniowska-Kola? Proszę zakończyć głosowanie.

29 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 96 do protokołu.

Uchwała Nr XXVIII/409/21 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 1 marca 2021 r. w sprawie ustalenia Planu posiedzeń Sejmiku Województwa Lubuskiego na 2021 rok stanowi załącznik nr 97 do protokołu.

Punkt 20a.

Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie powołania komisji stałych, Komisji Rewizyjnej oraz Komisji Skarg, Wniosków i Petycji – druk nr 424/21.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 98 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak:

W związku z wygaśnięciem mandatu Radnego Łukasza Mejzy i wyborem na Posła na Sejm, mandat Radnego objął Sławomir Muzyka. Radny Sławomir Muzyka zadeklarował chęć pracy w Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa oraz w Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki. Ponadto, pismem z dnia 15 lutego br., Przewodnicząca Klubu Radnych Prawo i Sprawiedliwość Małgorzata Gośniowska-Kola zgłosiła kandydaturę Radnej Województwa Lubuskiego Heleny Hatki do prac w Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych oraz w Komisji Współpracy Zagranicznej i Promocji Województwa. W związku z powyższym zachodzi konieczność dokonania zmian w składach osobowych komisji stałych Sejmiku Województwa Lubuskiego, którą odzwierciedla załącznik do niniejszej uchwały. Wobec tego podjęcie uchwały jest uzasadnione. Czy w tej sprawie są wystąpienia klubowe? Jeżeli tak, to proszę o zgłoszenia. Nie widzę. Czy do projektu uchwały ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Proszę o zgłoszenia. Wobec braku uwag projekt uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie powołania komisji stałych, Komisji Rewizyjnej oraz Komisji Skarg, Wniosków i Petycji – druk nr 424/21, wersja 2, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest

za podjęciem uchwały? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Pani Małgorzata Gośniowska-Kola? Proszę zakończyć głosowanie.

22 radnych za, 0 przeciw, 7 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 99 do protokołu.

Uchwała Nr XXVIII/410/21 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 1 marca 2021 r. zmieniająca uchwałę w sprawie powołania komisji stałych, Komisji Rewizyjnej oraz Komisji Skarg, Wniosków i Petycji stanowi załącznik nr 100 do protokołu.

Punkt 20b.

Stanowisko Sejmiku Województwa Lubuskiego w sprawie planowanej restrukturyzacji podmiotów leczniczych wykonujących działalność leczniczą w rodzaju świadczenia szpitalne.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Na sesji obecny jest Tomasz Wróblewski – Dyrektor Departamentu Ochrony Zdrowia. O przedstawienie opinii Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych proszę Przewodniczącą Panią Annę Chinalską.

Projekt stanowiska stanowi załącznik nr 101 do protokołu.

Przewodnicząca Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych Anna Chinalska: Czy mnie słyszać?

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Tak, słyszać bardzo dobrze.

Przewodnicząca Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych Anna Chinalska: Bo ja nie słyszę.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Bardzo proszę Pani Przewodniczącą o opinię Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych.

Przewodnicząca Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych Anna Chinalska: Problem z głosem, nic nie słyszę Państwa.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Pani Anno, będziemy do Pani dzwonić. Natomiast Pani Zofia Dajczak jest obecna.

Wiceprzewodnicząca Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych Zofia Alicja Dajczak: Opinia pozytywna.

Opinia Komisji stanowi załącznik nr 102 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Bardzo dziękuję Pani Przewodnicząca. Czy w tej sprawie są wystąpienia klubowe? Proszę o zgłoszenia. Nie widzę. Czy do projektu tego stanowiska ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Proszę o zgłoszenia. Nie widzę. Wobec braku uwag, projekt stanowiska Sejmiku Województwa Lubuskiego w sprawie planowanej restrukturyzacji podmiotów leczniczych wykonujących działalność leczniczą w rodzaju świadczenia szpitalne poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem stanowiska? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Pan Marcin Jabłoński? Pani Małgorzata Gośniowska-Kola? Pan Marcin Jabłoński? Proszę zakończyć głosowanie.

23 radnych za, 4 przeciw, 1 wstrzymał się od głosowania.

Stwierdzam, że stanowisko zostało podjęte.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 103 do protokołu.

Stanowisko Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 1 marca 2021 r. w sprawie planowanej restrukturyzacji podmiotów leczniczych wykonujących działalność leczniczą w rodzaju świadczenia szpitalne stanowi załącznik nr 104 do protokołu.

Punkt 20c.

Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie wyznaczenia Radnych Województwa Lubuskiego do Lubuskiej Rady Samorządowej – druk nr 425/21.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Klub Radnych Bezpartyjni Samorządowcy jako swojego przedstawiciela do Lubuskiej Rady Samorządowej wyznaczył Radnego Sławomira Muzykę, wobec tego podjęcie uchwały jest uzasadnione. Zapytam Radnego, który został wskazany do składu Lubuskiej Rady Samorządowej, czy wyraża chęć reprezentowania swojego Klubu w tej Radzie: czy wyraża Pan zgodę na uczestnictwo w pracach Lubuskiej Rady Samorządowej jako przedstawiciel Bezpartyjnych Samorządowców? Pan Radny Sławomir Muzyka?

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 105 do protokołu.

Radny Województwa Lubuskiego Sławomir Muzyka: Tak, wyrażam chęć.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Czy w tej sprawie są wystąpienia klubowe? Proszę o zgłoszenia. Nie widzę. Czy do projektu uchwały ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Proszę o zgłoszenia. Nie widzę. Przechodzimy zatem do głosowania. Projekt uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie wyznaczenia Radnych Województwa Lubuskiego do Lubuskiej Rady Samorządowej – druk nr 425/21 poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Pan Mirosław Marcinkiewicz? Pan Marcin Jabłoński? Pani Małgorzata Gośniowska-Kola? Pani Małgorzata Gośniowska-Kola? Proszę o zakończenie głosowania.

24 radnych za, 1 przeciw, 4 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 106 do protokołu.

Uchwała Nr XXVIII/411/21 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 1 marca 2021 r. zmieniająca uchwałę w sprawie wyznaczenia Radnych Województwa Lubuskiego do Lubuskiej Rady Samorządowej stanowi załącznik nr 107 do protokołu.

Punkt 20d.

Stanowisko Sejmiku Województwa Lubuskiego w sprawie realizacji Narodowego Programu Szczepień przeciw COVID-19.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Na sesji obecna jest Pani Anna Chinalska – mamy już połączenie? – Przewodnicząca Komisji Zdrowia i Spraw Społecznych. O przedstawienie opinii Komisji Zdrowia i Spraw Społecznych proszę Przewodniczącą Annę Chinalską.

Projekt stanowiska stanowi załącznik nr 108 do protokołu.

Przewodnicząca Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych Anna Chinalska: Komisja Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych zaopiniowała projekt opinii pozytywnie.

Opinia Komisji stanowi załącznik nr 109 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo Pani Przewodnicząca. Czy są wystąpienia klubowe? Jeżeli tak, to proszę o zgłoszenia. Nie widzę. Czy do projektu stanowiska ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Bardzo proszę, mamy pierwsze zgłoszenie, Pani Anna Chinalska.

Radna Województwa Lubuskiego Anna Chinalska: Szanowni Państwo Radni, ja miałabym tutaj jedną autopoprawkę, ponieważ przyjmując to stanowisko nie wiedzieliśmy jeszcze, że sytuacja pandemiczna w Województwie Lubuskim jest tak trudna. Dlatego ja prosiłabym, żeby po prostu jedno zdanie z tego stanowiska wyrzucić. Chodzi mi o to zdanie: „Dzięki takiej postawie mieszkańców, region Lubuski usytuowany jest na końcu statystyk wśród innych województw, pod

względem zachorowalności na COVID-19 oraz śmiertelności”. Dlatego, że podejmując nasze stanowisko nie wiedzieliśmy, że ta sytuacja tak się zmieni. Pozostałe wszystkie dane są zgodne z prawdą. Apelujemy na wniosek też Sejmiku Małopolskiego, który przysłał nam też to swoje stanowisko, te nasze stanowiska są bardzo podobne. Apelujemy do mieszkańców żeby się zaszczepiali, zachowywali bezpieczeństwo, żebyśmy mogli szybciej wrócić do normalności. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, mamy kolejne zgłoszenie – Pani Aleksandra Mrozek.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Szanowni Państwo, Pani Przewodnicząca Komisji, myślę, że apel jest zasadny tylko, że powinniśmy apelować trochę w innym kierunku. Dzisiaj świadomość społeczna jest tak duża, że nie potrzebujemy przekonywać osób do szczepienia. Wręcz przeciwnie – mamy problem ze szczepieniem z uwagi na to, że brakuje szczepionek. Ale w Województwie Lubuskim trzeba też zaapelować o to żeby nasz region nie był regionem pod względem ilości szczepionych osób ostatnim. Bo największym problemem jest to, że w Województwie Lubuskim tych szczepień na dzień dzisiejszy mamy najmniej spośród 16 województw. I przy tej okazji chcę zadać pytanie: z czego to wynika, że w Województwie Lubuskim szczepimy najmniej? Nie ma takiej opcji, żeby nie było chętnych, bo wręcz przeciwnie te roczniki, które powinny już dzisiaj znać termin szczepienia, nie mają żadnej informacji kiedy przybliżony chociażby termin będzie. Są to roczniki 70 i więcej lat. W związku z tym apel jest jakby zasadny w sensie, że no trzeba przekonywać, ale już przekonaliśmy społeczeństwo, natomiast trzeba realizować te szczepienia. Szczególnie realizować w naszym województwie, gdzie nie przechorowaliśmy tak mocno jak inne regiony, a zatem jest obawa, że dotknie nas ta fala trzecia w sposób szczególny, no i przyspieszyć szczepienia w regionie i zapytać: co jest przyczyną, że najmniej szczepimy Lubuszan spośród wszystkich Polaków? Dziękuję.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, Pan Marek Surmacz.

Radny Województwa Lubuskiego Marek Tomasz Surmacz: Nie radykalizować aż tak drastycznie, bo mamy zdanie akapit wcześniej, że rekomendowane dotychczas zasady i wytyczne sanitarne są przez Lubuszan oczywiście stosowane, wobec czego ja bym tylko sugerował żeby zamiast wykreślenia to sformułowanie brzmiało w ten sposób, że „Dzięki takiej postawie mieszkańców, region Lubuski może być usytuowany na końcu statystyk wśród innych województw, pod względem zachorowalności...” To nie jest zaprzeczenie temu poprzedniemu, a wyznaczające kierunek postępowania.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Bardzo dziękuję. Mamy drugi głos w dyskusji, Pani Anna Chinalska.

Radna Województwa Lubuskiego Anna Chinalska: Dziękuję. Tu jak najbardziej. Pan Radny Marek Surmacz jak najbardziej, też może być takie określenie. I chciałabym jeszcze tutaj do Pani Radnej Aleksandry Mrozek: otóż mamy ponad, około 200 punktów szczepień w Województwie Lubuskim i po prostu też uważamy, że rząd polski robi wszystko, żeby tych szczepionek było więcej, bo były apele Pana Premiera i do Komisji Europejskiej, po prostu państwa łączą się i jakby my, jako Radni nie mamy wpływu a wiemy, że rząd robi wszystko co może, bo to jest w naszym wspólnym interesie żeby jak największą część populacji Polski wszczepić, żeby 70% co najmniej osób było zaszczepionych. Wtedy mówi się, że będzie takie bezpieczeństwo. Także ja tutaj szerzej bym nie występowała, bo tu już jest rola rządu, który po prostu przekazuje nam to, że bardzo się stara w tym kierunku żeby tych szczepionek było więcej. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. A ja mam też tutaj prośbę do Pani Anny Chinalskiej, żeby jeszcze raz przedstawiła nam tą autopoprawkę do stanowiska, które jest zaprezentowane. Bardzo proszę.

Radna Województwa Lubuskiego Anna Chinalska: Moja autopoprawka była taka, żeby w ogóle to zdanie po prostu usunąć, to zdanie dotyczące tego, że mamy,

jesteśmy na końcu statystyk. Więc ja poproszę, bo tutaj Pan Radny proponował inną poprawkę w kierunku tego żeby tych zachorowań było jak najmniej.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Musimy mieć konkretnie doprecyzowaną treść autopoprawki. Pani jest wnioskodawcą, zatem do Pani kieruję pytanie, żeby Pani konkretnie wskazała zdanie, które ma być wykreślone ze stanowiska i konkretne brzmienie tego co ma być zapisane.

Radna Województwa Lubuskiego Anna Chinalska: Dobrze, więc ja już mówię jakie zdanie wykreślić: „Dzięki takiej postawie mieszkańców, region Lubuski usytuowany jest na końcu statystyk wśród innych województw, pod względem zachorowalności na COVID-19 oraz śmiertelności”. To jest to zdanie, ta moja autopoprawka.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Jeżeli nie ma więcej uwag, pytań, przechodzimy do głosowania. Projekt stanowiska Sejmiku Województwa Lubuskiego z autopoprawką w sprawie realizacji Narodowego Programu Szczepień przeciw COVID-19 poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem stanowiska? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Pan Bogusław Motowidełko, Pan Sławomir Kowal, Pani Zofia Dajczak, Pani Małgorzata Gośniowska-Kola? Pan Sławomir Kowal? Proszę zakończyć głosowanie.

27 radnych za, 0 przeciw, 1 wstrzymał się od głosowania.

Stwierdzam, że stanowisko zostało podjęte.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 110 do protokołu.

Stanowisko Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 1 marca 2021 r. w sprawie realizacji Narodowego Programu Szczepień przeciw COVID-19 stanowi załącznik nr 111 do protokołu.

Punkt 21.

Przyjęcie protokołów z XXV i XXVI sesji Sejmiku.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Przypominam, że protokoły z XXV i XXVI sesji Sejmiku są dostępne do wglądu na serwerze. Od czasu udostępnienia Państwu do wiadomości protokołów nie zostały zgłoszone przez Państwa żadne uwagi. Przyjęcie protokołu z XXV sesji Sejmiku poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem protokołu? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Pan Sławomir Kowal, Pani Małgorzata Gośniowska-Kola?

Radny Województwa Lubuskiego Sławomir Jan Kowal: Kowal za.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo Panie Radny. Proszę o wyniki.

29 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że protokół z XXV sesji Sejmiku został przyjęty.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 112 do protokołu.

Przyjęcie protokołu z XXVI sesji Sejmiku, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem protokołu? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Pan Sławomir Kowal?

Radny Województwa Lubuskiego Sławomir Jan Kowal: Za.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję. Pan Marcin Jabłoński? Pan Jan Świrepo? Pani Małgorzata Gośniowska-Kola? Dziękuję, proszę zakończyć głosowanie.

29 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że protokół z XXVI sesji został przyjęty.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 113 do protokołu.

Punkt 21a.

Przyjęcie protokołu z XXVII sesji Sejmiku.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Przypominam, że protokół XXVII sesji Sejmiku jest dostępny do wglądu na serwerze. Od czasu udostępnienia Państwu do wiadomości protokołu nie zostały zgłoszone przez Państwa żadne uwagi. Przyjęcie protokołu z XXVII sesji Sejmiku poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem protokołu? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Pan Sławomir Kowal? Pan Sławomir Kowal? Pani Małgorzata Gośniowska-Kola? Pan Sławomir Kowal?

Radny Województwa Lubuskiego Sławomir Jan Kowal: Kowal za.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję Panie Radny. Proszę zakończyć głosowanie.

29 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że protokół z XXVII sesji Sejmiku został przyjęty.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 114 do protokołu.

Punkt 22.

Sprawy różne.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Szanowni Państwo, przypominam o obowiązku złożenia w nieprzekraczalnym terminie do 30 kwietnia Przewodniczącej Sejmiku oświadczeń majątkowych w dwóch egzemplarzach wraz z kopią zeznania o wysokości osiągniętych dochodów w roku podatkowym za rok poprzedni wraz z załącznikiem do PIT-u. Druk oświadczenia majątkowego został przesłany w wersji elektronicznej do Państwa na adresy mailowe 23 lutego. Jedna z obdarowanych rodzin z Gorzowa Wielkopolskiego, której zakupiliśmy pralkę przesłała podziękowania dla wszystkich Państwa Radnych za ten miły gest. Czy ktoś z Państwa Radnych w sprawach różnych chciałby zabrać głos? Proszę o zgłoszenia. Bardzo proszę, Pani Aleksandra Mrozek.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Pani Przewodnicząca, ja mam trzy tematy. Jeden temat dotyczy odznak, które przyznajemy na sesji. Gorąca prośba o to, bo to jest w kompetencji jedynie Zarządu Województwa i Prezydium Sejmiku, aby przemyśleć sprawę wręczania tych odznak dla osób, które zostały odznaczone. Kilka wręczeń miało miejsce, natomiast 35 wniosków czeka i jeżeli już nie będzie można wręczyć z uwagi na sytuację pandemiczną, to przynajmniej może wysłać pisma informujące o tym, że taka odznaka została przyznana. Kapituła może tylko zebrać wnioski, ocenić je, zagłosować, przekazać protokolarnie, a reszta dzieje się już na sesji. A po sesji zadania należą do Państwa. Drugi temat, który chciałabym poruszyć to taka gorąca prośba o to żebyśmy zmienili nieco standardy procedowania i żeby nie wrzucać do porządku obrad, albo nie wprowadzać siłowo uchwał, które nie znajdują zrozumienia z uwagi na to, że sytuacja tego nie wymaga, nie jest to jakaś nadzwyczajna sytuacja. To dotyczy właśnie uchwały dotyczącej udzielenia pomocy finansowej dla Powiatu Słubickiego. Nie dalej jak w ubiegły piątek miało miejsce posiedzenie Komisji, w której uczestniczył Pan Starosta. I Pan Starosta rozwiął wszelki niepokój dotyczący tej inwestycji. Inwestycja się realizuje zgodnie z planem, nie ma zatorów finansowych, jest korzystne rozstrzygnięcie sądowej mediacji – o 50% firma żądania pomniejszyła, pieniędzy, jeżeli chodzi na tą inwestycję, jest „z górką” z uwagi na to, że oprócz zakończenia inwestycji tej budowlanej jaką jest sala gimnastyczna, to jeszcze są pieniądze przewidziane na elewację, a też i na zagospodarowanie terenów wokół tego obiektu. Ponadto Pan Starosta stara się też o środki z Lubuskiej Bazy Sportowej. W związku z tym takie nagłe wprowadzanie w trybie ekstra do porządku obrad jest niczym niezasadne. Być może wynika to z tego, że nie wszyscy Radni mają wiedzę na jakim etapie ta inwestycja jest. Ponadto Radni kierowali pytania do Pani Skarbnik odnośnie rozliczenia pierwszej dotacji, rozliczenia finansowego. Wiem, że na dzień dzisiejszy taka odpowiedź miała być, ale my jej nie znamy. Wiemy, że też oczekujemy na odpowiedź Pani Marszałek dotyczącej zawarcia tzw. długoterminowej umowy Zarządu Województwa z Powiatem Słubickim. Chcielibyśmy to zobaczyć i stąd nasza decyzja. I trzeci temat, do którego chciałam się odnieść: sprowokowało mnie bardzo zasadne wystąpienie Pana Czesława Fiedorowicza, który bardzo delikatnie podkreślił, że te błędy, które pojawiły się przy procedowaniu Strategii były wynikiem niejako takiego niechcącego uchybienia. Chcę

powiedzieć, że to nie było niechcące uchybienie, że Radni wskazywali konieczność zapisania tego wniosku, który był składany, a dotyczy ścieżek i połączenia miast wojewódzkich z naszą granicą zachodnią. No niestety Szanowni Państwo, to finalne procedowanie nad Strategią to był dowód politycznego zaciętrzewienia, irracjonalności, no i szkodzenia województwu. Odrzucaliście Państwo wnioski tylko dlatego, że składali te wnioski nie Radni koalicyjni. Dla zasady my wymusimy większość, ale tę większość będziemy mieli. Ja chcę powiedzieć, że ja nie uwiarygodniłam swoim głosowaniem takiego sposobu procedowania. I dzisiaj szukamy rozwiązania, kiedy praktycznie wszystkie samorzady – bo prawie wszystkie są skupione w tych dwóch Euroregionach – wielkie zdziwienie wykazują, że pominięto tak istotną sprawę dla województwa, dla mieszkańców, że jak dwa bieguny przeciwległe: głoszona teoria, proszę Państwa, a praktyka. Hasła „zielony ład”, „niskoemisyjna gospodarka” nie mogą być hasłami, trzeba było to przelać na papier, właśnie w ten strategiczny dokument. Dlatego też żeby tylko nie narzekać ja pozwolę sobie na to żeby Państwu poradzić i uważam, że powinniście Państwo głosować nad wnioskami rozsądkiem, a nie przekazem politycznym, bo głosowaliście według przekazu politycznego, a nie według rozsądku, potrzeb i interesów województwa. Dziękuję.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo Pani Radna. Pani Anna Chinalska, bardzo proszę.

Radna Województwa Lubuskiego Anna Chinalska: Dziękuję bardzo. Pani Przewodnicząca, Pani Marszałek, Wysoka Rado, jako Radna z powiatu krośnieńskiego z niepokojem dowiedziałam się w ostatnim czasie, że areszt w Wałowicach koło Gubina prawdopodobnie zawiesza swoją działalność. Jest to więzienie podległe pod Lubsko i zawieszenie działalności tego aresztu pewno spowoduje jego likwidację. To jest wielkie marnotrawstwo, bo warunki funkcjonowania tego aresztu są bardzo dobre. Wyremontowano obiekt, teren przyległy, bo to były koszary wojskowe, te przy wjeździe do Gubina. I tam jest stu osadzonych, dużo kadry i jest też podatek dla gminy wiejskiej Gubin, która – jak wynika z przyjętej przez nas Strategii Województwa Lubuskiego na lata 2021-2030 – należy do gmin zagrożonych trwałą marginalizacją i to podwójnie: zarówno

społecznie, jak i ekonomicznie. W dodatku ma peryferyjne, przygraniczne położenie, co rodzi też wiele problemów dla mieszkańców. I dlatego też, w imieniu mieszkańców powiatu krośnieńskiego, lokalnych władz samorządowych, zwracam się z apelem do Państwa Radnych, do Posłów, do Senatorów o wstrzymanie tej krzywdzącej decyzji. Oczekujemy dalszego rozwoju Oddziału Zamiejscowego Aresztu w Wałowicach, bo jest już przygotowana dokumentacja projektowa na jeszcze takie więzienie w więzieniu, czyli o zaostrozonym rygorze. I to będzie – jeżeli się zlikwiduje ten areszt – to będzie dalsza degradacja tego terenu. Bo to nie jest tylko proszę Państwa punkt na mapie, który się widzi z Warszawy. To jest miejsce pracy, miejsce życia i miejsce bardzo dobrze zagospodarowane. Dlatego bardzo proszę o zwrócenie uwagi na ten duży problem i bardzo proszę o wszechstronną interwencję. Dziękuję.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, Pan Grzegorz Potęga.

Radny Województwa Lubuskiego Grzegorz Michał Potęga: Tak, jestem. Szanowni Państwo Radni, Pani Przewodnicząca, zaproszeni goście. Ja chciałem podzielić się tylko taką informacją – ponieważ udało mi się dostarczyć do Biura Sejmiku dzisiaj małe prezenty dla wszystkich z Państwa – nasze województwo ma już 21 lat, natomiast koszykówka na Ziemi Lubuskiej ma lat 20. Z mojej inspiracji, a autorstwa Macieja Noskowicza udało się wydać książkę o tej lubuskiej koszykówce, a także o 15-leciu koszykówki w Żarach, ze specjalną dedykacją dla wszystkich z Państwa. Te książki czekają w Biurze Sejmiku, a niektórym udało mi się je wręczyć osobiście. A i dzisiaj ten termin też taki dosyć ciekawy – po raz pierwszy Zielonogórzanie wczoraj zdobyli Moskwę, wielkie Chimki Moskwa na łopatkach. W ubiegłym tygodniu dziewczyny, juniorki starsze z Gorzowa, awansowały do finału Młodzieżowego Pucharu Polski oraz do finału w tej kategorii wieku właśnie. To są dobre, ciekawe, duże wydarzenia. Wiem, że jest wielu tutaj sympatyków sportu, koszykówki, a też niektórzy praktykujący także myślę, że spotka się to z Państwa takim pozytywnym odbiorem i życzę miłej lektury. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Bardzo dziękuję. Bardzo proszę, Pan Kazimierz Łatwiński.

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: Szanowni Państwo, chciałem się odnieść do nierzetelnej informacji na stronie lubuskie.pl pt. „Muzeum zaprasza od 3 marca”. Jest dość długi artykuł, jest zdjęcie Pana Marszałka Poryckiego – Wicemarszałka, natomiast nie ma ani słowa kto dofinansował tę inwestycję, czyli rozbudowę Muzeum Ziemi Lubuskiej. Na stronie Województwa Lubuskiego takiej prawdziwej, rzetelnej informacji się nie doszukamy. Ona jest na stronie muzeum, gdzie – zgodnie z zasadami unijnymi – jest informacja: całkowita wartość projektu 12,8 mln zł, dofinansowanie centralne ze środków w dyspozycji Ministerstwa Kultury aż 12,6 mln zł, a dofinansowanie ze strony województwa: 8,2 mln zł. I to jest rzetelna informacja. Po prostu na stronie internetowej Województwa Lubuskiego ocenzurowano i wycięto informację, że ze środków centralnych będących w gestii Ministra Kultury przekazano na ten cel 12,6 mln zł. Potem jest – ale tylko na stronie muzeum – informacja, że w 2017 roku dokumentacja została zaktualizowana i w maju do konkursu ogłaszanego przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach działania, itd., przystąpiło muzeum składając wraz z wymaganymi dokumentami wniosek. Wniosek przeszedł pozytywnie trzy etapy i 24 października 2017 r. Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego podjął decyzję o przyznaniu dofinansowania naszemu projektowi. To jest rzetelna informacja i prawdziwa i jeżeli ktoś naprawdę stara się o dofinansowania centralne, czy to ze środków unijnych, czy to ze środków własnych rządowych, to powinien jakoś to uszanować, a nawet powiedziałbym powinien podziękować Ministrowi czy Premierowi czy jakiejś innej ważnej instytucji. Tutaj tego zabrakło. Mam nadzieję, że to w jakiś sposób będzie naprawione. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Nie mamy więcej zgłoszeń. Zatem, Szanowni Państwo, chciałam Państwa poinformować, że kolejna zwyczajna sesja Sejmiku odbędzie się 29 marca o godz. 11⁰⁰.

Punkt 23.

Zamknięcie obrad XXVIII sesji Sejmiku.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Szanowni Państwo, zamykam obrady XXVIII zwyczajnej sesji Sejmiku Województwa Lubuskiego kadencji 2018–2023. Dziękuję Państwu Radnym, Parlamentarzystom i zaproszonym gościom za udział w dzisiejszych obradach. Życzę zdrowia wszystkim i do zobaczenia. Dziękuję bardzo.

Protokół sporządziły:

Małgorzata Pieczyńska *Pieczyńska*

Natalia Szymborska-Lukasiewicz *N. Szymborska - Lukasiewicz*

Ewa Węgierkiewicz-Bieniarz *Ewa Węgierkiewicz - Bieniarz*

Kinga Mosiurczak *K. Mosiurczak*

Obrady prowadziła:

Przewodnicząca Sejmiku

Wioleta Haręźlak

